

Upravnstvo, Ljubljana, Knafljeva
ulica 6 — telefon št. 6122, 6123,
6124, 6125, 6126
Inseratni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 6 — tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2
Telefon št. 180.
Računi pri post. ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopis se ne vračaja.

Akademija znanosti in umetnosti

Včerajšnji dan se bo, tako vsaj trdno upamo, za trajno uvrstil v slovensko kulturno zgodovino: tega dne je bila ustanovljena Akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani.

Nova Akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani, se sestrsko pridružuje Akademijama v Zagrebu in Beogradu kot najmlajša sodelavka v organizaciji naših znanstvenih prizadevanj. Z narodnim osvobođenjem so bila slovenski besedi in slovenskemu kulturnemu delu odprta na stežaj tudi tista vrata, na katerih je prej trdovratno stražil avstrijski režim s svojimi germansko-kulturnimi stremiljenji. Tako smo dobili poleg srednjega šolstva tudi najvišji učni in znanstveni zavod, čigar obstoj šele uvršča narod med kulturno polnovredne narode: dobili smo univerzo v Ljubljani. Obstoj in funkcija univerze pa vodita že skoraj z neko nujnostjo k ustanovitvi Akademije znanosti in umetnosti, kajti naraščajoče znanstveno delo potrebuje organizacijo, ki ga tudi izven univerze reprezentira, združuje in usmerja. Cela vrsta znanstvenih zahtev in potreb je rešljiva samo ob sodelovanju znanstvene ustanove, ki ima dovolj avtoritete in sredstev, da usmerja večstransko prizadevanje k določenemu smotru. Z Akademijo znanosti in umetnosti nastopa organizacija slovenskega znanstvenega dela višji razvojni stadij in vse naše višje kulturno življenje dobiva na znotraj in na zunanjo dostojno reprezentanco.

Moglo bi se ugovarjati, da imamo v Jugoslaviji že dve Akademiji znanosti in umetnosti in da bi lahko ena izmed teh ali obe skupaj izvrševali isto funkcijo tudi za slovensko ozemlje. Dejstvo pa je, da se kulturno življenje Jugoslavije izživlja prvenstveno v treh tradicionalnih središčih in izmed teh ima Ljubljana zaradi slovenske jezikovne avtonomnosti čisto prven položaj. Niti Zagreb niti Beograd ne moreta preko svojih akademij izvrševati te funkcije.

delavka za posebne višje kulturne naloge, ki jih zastavlja Slovencem naša zemlja in naš narod, pa tudi kot sodelavka pri skupnih smotrih, ki jih nalaga kulturnim činiteljem obstoj in interes skupne narodne države. Nova Akademija v Ljubljani ne podira nič obstoječega in ne ovira nikogar v njegovem razvoju in delovnem razmahu, pomeni pa za slovenski del Jugoslavije in preko njega za vse slovensko etnično ozemlje intenzifikacijo kulturnih, posebej še znanstvenih prizadevanj. Kultura se nikdar ne zadovoljuje z velikimi kompleksi, ki jih ne more dovolj pregledati in intenzivno obdelovati, zato celó pri nacionalno in jezikovno združenih zedinjenih narodih deli področja, parcelira prevelike komplekse in jim prepušča avtonomno obdelovanje duhovnih tal. Odtod imamo v Franciji in Italiji vrsto akademij, ki delujejo nezavisno od reprezentativnih akademij v prestolnicah, kjer se vsi vodilni krogi predobro zavedajo, da sleherni dobro opravljeno znanstveno delo, sleherni resničen kulturni uspeh samo povečuje in pomnožuje skupni zaklad, skupno korist, moč in slavo.

Tako se da zagovarjati ustanovitev slovenske Akademije v Jugoslaviji tudi s stališča one skupnosti, ki je izražena z državnim in narodnim edinstvom. Um'ljivo je pa, da razumimo in pravilno umevamo slovenski interes le še bolj utemeljujejo tako oiačenje našega kulturnega življenja. Tudi skupnostno prizadevanje mora sloneti na organičnem načelu in na pravilni rasti posameznih sestavnih delov. Slovenci imamo zadostno opravičilo svoje Akademije ne samo v današnjem živahnem razmahu svojega kulturnega in posebej še znanstvenega dela razmahu, čigar kvaliteta večkrat presega našo številčno moč, marveč tudi v kulturni tradiciji Ljubljane. Že ob koncu 17. stoletja smo imeli tu po zgledu italijanskih akademij Akademio operosorum, ki je v drugi polovici 18. stoletja zopet oživila in združevala lokalna znanstvena prizadevanja. Tradicije te akademije je nadaljeval prosvetljeni baron Žiga Zois, s čemer so se vključile v naš narodni preporod. Z včerajšnjo ustanovitvijo se Akademija vrača v naše kulturno življenje v moderni in polnovredni obliki, ki ustreza današnjemu starju naše znanosti in zahtevam njene sodobne organizacije.

Novo Akademijo znanosti in umetnosti čakajo lepe in obsežne naloge, če jih

BEOGRAD BO DANES SVEČANO SPREJEL PREDSTAVNIKA FRANCIJE

Za sprejem francoskega zunanjega ministra Delbosa se pripravlja vsa prestolnica — Program za obisk dragega gosta

Beograd, 11. decembra. p. Jutri zjutraj prispe v Beograd francoski zunanji minister g. Yvon Delbos. V pričakovanju visokega gosta je zavladalo v Beogradu že noč prav slavnostno razpoloženje. Vse mesto je v jugoslovenskih in francoskih zastavah, svečano sta okrašena zlasti kolodvor in trg pred njim.

Nocojšnja »Samouprava« pozdravlja prihod Delbosa in naglašja prisrčne odnose med Francijo in Jugoslavijo. »Pravda« je objavila tudi poseben članek izpod peresa zemljoradniškega voditelja Joce Jovanovića, ki pravi, da je krožno potovanje francoskega zunanjega ministra po Srednji Evropi največjega pomena za utrjevanje odnošajev med Francijo na eni ter prijateljskimi srednje-evropskimi državami na drugi strani. Delbosovo potovanje ima namen odpraviti vsa nesoglasja in sleherni nezaupanje. Zato je njegovo potovanje večjega pomena, kakor je bil obisk pokojnega francoskega zunanjega ministra Barthoua leta 1934. K temu se pridružuje še dejstvo, da prihaja Delbos tudi kot opolnomočenec angleške vlade z nalogo da obvesti prijateljske državnike o angleških razgovorih v Berlinu in o francosko-angleški konferenci v Londonu.

Nocojšnji listi objavljajo tudi definitivni program Delbosovega bivanja v Beogradu. Francoskemu zunanjemu ministru bo že na kolodvoru prirejen svečan sprejem. Razna nacionalna društva so že danes izdala proglase na svoje člane, naj se zanesljivo udeležijo manifestativnega sprejema na kolodvoru.

Minister Delbos se skupno s francoskimi novinarji in ostalim spremstvom pripelje jutri zjutraj malo pred 7. uro v Zemun. Francoski novinarji bodo z istim vlakom nadaljevali svojo pot v Beograd. Delbosu pa bodo v Zemunu stavili na razpolago potnišnice, ki so ob 8.50 pripeljejo glavno postajo. Pozdravni govor bo imel Delbos v Beogradu, kjer ga bodo sprejeli predstavniki vlade, vsi ministri, aski in civilni oblasti v množica ljudstva. S postajo odpeljal najprej v marjer se bo vpisal v dvorne in takoj v znanje ministrskega Stojadinovića. Iz znanje se bo odpeljal v francosko ojdne ga bo sprejel Nj. Vis.

knez namestnik popoldne ob 15. pa Nj. Vel. kraljica Marija. Zvečer bo ministrski predsednik priredil slavnostno večerjo v Gardnem domu.

V ponedeljek popoldne se bo Delbos s spremstvom odpeljal na Oplenac, da se tam pokloni na grobu velikega kralja. Med potjo nazaj se bo ustavil na Avali in položil vence na spomenik Nezanemu junaku. V restavraciji avalskega hotela mu bo predsednik vlade priredil intimno kosilo.

Popoldne v ponedeljek bo Delbos sprejel pri obeh kraljevih namestnikih dr. Stankoviću in dr. Peroviću. Potem se bo spet sestal s predsednikom vlade dr. Stojadinovićem. Ob 18. pa mu bodo v prostori Društva prijateljev Francije priredili čajanko, zvečer pa bo svečana večerja na francoskem poslanstvu.

V torek popoldne bo Delbos sprejel zastopnike francoske kolonije v Beogradu. Popoldne bo obiskal francosko šolo, nato pa se bosta Delbos in Stojadinović še enkrat sestala in zatem skupno sprejela novinarje. Zvečer bo še intima večerja na francoskem poslanstvu, ponoči pa se bo Yvon Delbos s svojim spremstvom odpeljal preko Budimpešte v Prago.

Sodba francoskega polslužbenega lista

Pariz, 11. dec. g. O potovanju francoskega zunanjega ministra piše »Temps« v svojem uvodniku med drugim: da so bila pogajanja v Bukarešti zelo prisrčna in da so rodila razveseljujoče rezultate. Tudi razgovori v Beogradu bodo zelo zanimivi. Pogodba med Italijo in Jugoslavijo nikakor ne tangira pogodb, ki vežejo Jugoslavijo s Francijo, Českoslovaško Rumunijo ter državami Balkanske zveze. Zunanja politika Jugoslavije je obelodana kakor zunanja politika vseh držav po zemljepisnem položaju. Jugoslovanski narod dobro ve, da je njegova neodvisnost odvisna od politične stabilnosti v srednji in vzhodni Evropi. Zaradi tega je najboljše jamstvo za Jugoslavijo politika kolektivne varnosti. Jugoslavija je s svojo vojaško silo izredno važen element te varnosti. To je teren, na katerem se bo koristno izkazalo francosko-jugoslovensko sodelovanje.

Delbosov odhod iz Bukarešte

Bukarešta, 11. dec. br. Francoski zunanji minister Yvon Delbos je danes popoldne zapustil rumunsko prestolnico in odpotoval v Beograd. K slovesu so se na bukareškem kolodvoru zbrali vsi člani vlade z ministrskim predsednikom dr. Tatarescom, številni politični voditelji in zastopniki diplomatskega zbora. Častna četa z godbo in zastavo je izkazala Delbosu vojaške časti. Med sviranjem marseljeze in viharini ovacijami je ob 9.50 krenil vlak s postaje. Do meje je spremljal Delbos pomočnik zunanjega ministra Radulescu.

Sinoči je imel Delbos zadnje razgovore z zunanjim ministrom Antonescom, nato pa je sprejel voditelje rumunskih političnih strank razen zastopnikov železne garde. Posebno je bil zapazen dolg razgovor Delbosa z bivšim rumunskim zunanjim ministrom Titulescom, ki se je ob priliki Delbosovega obiska po dolgem času zopet mudil v Bukarešti.

Tatarescu pojde v Varšavo

Varšava, 11. dec. AA. Po poročilu tukajšnjih listov bo predsednik rumunske vlade Tatarescu v kratkem obiskal Varšavo.

Herriot bo kandidiral za prezidenta republike

Pariz, 11. decembra. b. »ECHO de Paris« piše, da se v pariških političnih krogih veliko že razpravlja o nasledniku prezidenta Lebruna na najvišjem mestu v francoski republiki, dasi poteče Lebrunov mandat šele spomladi 1939. Prezident Lebrun je že večkrat izjavil, da se ne bo več v bodoče potegoval za to čast. Tudi predsednik senata Jeanneney, ki bi prišel po svojem položaju prvi v poštev za bodočega kandidata, je izjavil, da odklanja kandidacijo. Tako se sedaj imenuje samo še eno ime Herriota, sedanjega predsednika francoskega parlamenta. Le, če bi tudi Herriot odklonil kandidacijo, bi prišla v poštev še dva radikalna voditelja, in sicer sedanji ministrski predsednik Chaumons ter vojni minister Daladier, predsednik francoske radikalne stranke.

Sposobnost francoskih letal

Zanimiva razprava v francoski poslanski zbornici

Pariz, 11. dec. AA. Na današnji seji poslanske zbornice so razpravljali o proračunu letalskega ministrstva. Predsednik poslanskega odbora za letalstvo Bossoutrot je izjavil, da so poročila o kritičnem položaju francoskega letalstva brez podlage. Letalski uspehi v nekaterih drugih državah so posledica posebnih aparatov sportnega tipa. Teh aparatov ne kaže primerjati z letali francoske vojske, ki so popolno jamstvo za varnost države in prebivalstva. Nato je predsednik letalskega odbora čestital ministru k doseženim uspehom, zlasti pa k sklepu o nacionalizaciji tovarn, ki izdelujejo letala in letalske potrebščine.

Pošlanec narodne neodvisne stranke in bivši minister Piere Dignac je poudarjal, da se nacionalizacija letalskih tovarn ni otmela. Poslanci ljudske fronte so protestirali, desničarski poslanci pa ploskali.

Član francoske socialistične stranke Gaurand je izjavil, da so nemška letala hitrejša kakor francoska, ne gre pa tu za posebne aparate, marveč za navadna nemška letala.

Takoj nato je povzel besedo letalski minister Pierre Cot in izjavil:

Ce primerjamo naše aparate s tujimi, je res, da so tuja letala precej hitrejša kakor naša, vendar pa imamo tudi mi podobna letala, ki s svojo hitrostjo prekašajo tuja. Naši najnovejši lovski aparati in aparati za bombardiranje letes hitrostjo 490 in 470 km na uro in so torej precej hitrejši kakor nemški in italijanski enake oblike. Javno mnenje naj ve, da moramo s omejenim proračunom za letalstvo korakati vstric z drugimi narodi in da so navzile temu letala, ki jih imamo v službi, in ostala naša letala enakovredna z letali tujih držav.

Letalske bitke v Španiji

V bližini Saragosse se je spopadlo okrog 200 letal

Salamanca, 11. dec. o. Po vesteh iz nacionalističnega glavnega stana se je včeraj popoldne 70 km vzhodno od Saragosse razvila silna letalska bitka, v kateri je sodelovalo po 100 letal na vsaki strani. Pravijo, da je bil to največji letalski spopad v španski državljanski vojni. Nacionalisti zatrjujejo, da so bili v premoči in da so sestrelili 25 republikanskih letal, dočim je bilo izmed njihovih sestreljeno le eno.

Barcelona, 11. dec. AA. V zaščiti štirih

lovskih letal je 10 sovražnih bombnikov bombardiralo letališče blizu Handascosa na aragonski fronti. Republikanska letala so se takoj dvignila in je prišlo do letalske bitke. Sestrelili so dva bombnika in dve lovski letali. Republikanci so izgubili eno lovsko letalo, pilot pa se je rešil s padalom. Ob 18.15 so sovražna letala bombardirala mesta Barbastro in Castelo na aragonski fronti.

Bombardiranje Alicanta

Barcelona, 11. dec. AA. Vojno ministrstvo je objavilo, da so včeraj ob 16.45 popoldne nacionalistične vojne ladje bombardirale Alicante. Bombardiranje je trajalo 15 minut. Obalno toponištvo je takoj odgovorilo na napad in prisililo ladje, da so se umaknile. Na republikanski strani je padel le en vojak štirje pa so bili ranjeni. Povzročena škoda je zelo velika. Ko so se ladje umaknile so na obzorju opazili požar. Najbrže je na eni izmed ladij nastala eksplozija. Napada so se udeležile tudi kržarke »Canarias«, »Balears« in »Almirante Cervera«.

Preosnova španske vlade

Barcelona, 11. dec. br. Zaradi ostavke ministra za pravosodje je prišlo do preosnove španske vlade. Dosedanji minister za pravosodje Hirufo je imenovan za ministra brez portfelja za novega ministra za pravosodje pa dosedanji pomočnik Anzoja.

Italija izstopila iz Društva narodov

Veliki fašistični svet v Rimu je na svoji snočni seji odobril sklep o izstopu Italije iz DN

Rim, 11. dec. br. Na Beneškem trgu in okolici se je zbralo nočjo več tisočih ljudi, da čujejo sklepe Velikega fašističnega sveta, ki jim jih je sporočil Mussolini.

Seja velikega fašističnega sveta se je pričela točno ob 10. in so ji prisostvovali vsi člani sveta. Trajala je 5 minut. Ob 10.05 se je na balkonu palače pojavil Mussolini, ki je ljudstvu sporočil, da je veliki fašistični svet sklenil izstopiti iz Društva narodov. Poudaril je, da je ta ustanova s svojim delom negirala vse dobre namene posameznih vlad in da so jo stvarno vodile temne sile sovražnikov Italije in fašistične revolucije.

Izstopamo iz Društva narodov, ker ne dela za mir, nego pripravlja vojno. Nas pri tem podpirata tovariša iz osi Rim—Berlin—Tokio z absolutno diskretnostjo. Izstop Italije iz Društva narodov je dogodek velikega zgodovinskega pomena, ki bo vzbudil pozornost vsega sveta. Italiji in svetu povem, da pri vsem tem nismo opustili naše temeljne direktive, politike za mirno sodelovanje z narodi. Prav pretekli dni smo podali za to viden dokaz, ko smo posvetili mir na Jadranu.

Od časa do časa se čujejo čudni glasovi

Ruski poslanik v Berlinu odpoklican

Berlin, 11. dec. br. Odpravnik poslov sovjetskega poslanstva v Berlinu je danes uradno obvestil nemškega zunanjega ministra, da se sovjetski poslanik Jurenjev ne vrne več v Berlin. Jurenjev je pred tremi tedni takoj po pristupu Italije k protikomunističnemu paktu odpotoval v Moskvo. V berlinskih krogih smatrajo to za moškovo demonstracijo, ki naj dokaže, da je Rusija desintresirana v nadaljnjih odnošajih z Nemčijo, ki je na čelu protiruskega bloka. Berlinski listi seveda tudi domnevajo, da je doletela berlinskega poslarka enaka usoda kakor druge njegove lovaršice, ki so bili v Moskvi aretirani in postavljeni pred sodišče ter ustreljeni.

Poljski general obišče Nemčijo

Berlin, 11. dec. br. Na povabilo vrhovnega poveljnika nemškega letalstva generala Göringa bo poveljnik poljskega vojnega letalstva general Ralski obiskal Nemčijo in si ogledal nemške letalske ustanove. V Nemčiji bo ostal pet dni.

Zunanji minister Yvon Delbos

Francoski zunanji minister Yvon Delbos, ki bo od danes naprej naš dragi gost, spada kljub svojim, za francoske prilike mladim letom med najuglednejše in najvplivnejše politike in državnike zvezni-

ške Francije. Obenem je veljal in še velja za enega najboljših francoskih novinarjev. Rodil se je l. 1885. kot sin ljudskošolskega učitelja. Na univerzi je absolvirал pravo, po končanih studijah pa se je posvetil novinarstvu in politiki, v kateri se je pridružil radikalno socialistični stranki. Med vojno je služboval pri letalstvu, kjer se je tako odlikoval s svojim pogumom, da je bil dvakrat povaljano naveden v armadnih poveljih. Trikrat je bil ranjen, a ostal je mobiliziran vse do sklepa miru.

Po vojni se je Delbos vrnil v novinarstvo in najprej z nekaterimi prijatelji ustanovil v Parizu dnevnik »Ere Nouvelle«. Po par letih se je od tovarišev prijateljsko ločil in prevzel vodstvo znanega pokrajinskega velikega dnevnika »Depeche de Toulouse«. Leta 1924. je bil prvič izvoljen za poslanca in nato pri vseh sledečih parlamentarnih volitvah. Že pred desetimi leti je postal prvi minister in mu je bil poverjen resor za ljudsko pravo. Kasneje je bil še večkrat minister v raznih resorih, vmes pa je ponovno zastopal svojo državo na raznih važnih mednarodnih konferencah. Ko je po lanskih volitvah Leon Blum sestavil novo levčarsko vlado, je poveril zunanje ministrstvo Yvonu Delbosu. Ta izredno važni resor upravlja še danes.

V tem svojstvu, kot predstavnik velike in prijateljske zveznice, ga iskreno pozdravlja vsa Jugoslavija, ko prihaja danes na službeni obisk v njeno prestolnico.

Tudi papež bo spregovoril

Rim, 11. dec. br. V ponedeljek se sestane vatikanski konzistorij k tajni seji, na kateri bo izvoljenih šest novih kardinalov, med temi štirje Italijani. Kakor zatrjujejo v poučenih vatikanskih krogih, bo imel papež pri tej priliki važen govor, v katerem bo zavzel stališče glede vseh aktualnih problemov. Po raznih znakih sklepajo, da bo papežev govor namenjen v prvi vrsti Nemčiji ter da bo pri tej priliki podrobneje obravnaval odnose med Vatikanom in Nemčijo, ki so vsak dan bolj napeti. V četrtek bo javna seja konzistorija.

Prve parlamentarne volitve v Rusiji

Moskva, 11. dec. br. Z današnjim dnem je bila zaključena volilna kampanja za prve parlamentarne volitve v Sovjetski Rusiji. Jutri bodo ruski volilci oddali svoje glasove. Volilna propaganda je bila zelo živahna in so postavili v službo vse sovjetski aparat, da bi bila udeležba pri volitvah čim večja ter da bi se na ta način manifestirala pred zunanjim svetom solidarnost držav Sovjetske unije. O izidu ne more biti dvoma. Kandidate so postavljale po večini državne oblasti, protikomunistom pa so poverili naprti kake pregrehe in jih zapli. Stalin kandidira v 200 volilnih okrožjih, 300 kandidatov je postavila vlada, 150 komunistična stranka, 75 rdeča vojska, 40 GPU, ostale pa delavske organizacije. Volitve naj obenem pokažejo, da je Stalin končno javno zmagal nad trockisti ter da je danes le on resnični gospodar Rusije.

Danski kralj v Londonu

London, 11. dec. AA. Snoči je prišel v London danski kraljevič par.

Politični plačani v gotovini.
Uprava, Ljubljana, Kraljeva
ulica 6 — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126
Inseratni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 6 — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocanova ul. št. 2
Telefon št. 190.
Računi pri post. ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Kraljeva ulica 6, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Akademija znanosti in umetnosti

Včerajšnji dan se bo, tako vsaj trdno upamo, za trajno uvrstil v slovensko kulturno zgodovino: tega dne je bila ustanovljena Akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani.

Nova Akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani, se sestrsko pridružuje Akademijama v Zagrebu in Beogradu kot najmlajša sodelavka v organizaciji naših znanstvenih prizadevanj. Z narodnim osvobodjenjem so bila slovenski besedi in slovenskemu kulturnemu delu odprta na stežaj tudi tista vrata, na katerih je prej trdovratno stajal avstrijski režim: s svojimi germansko-kulturnimi stremeljenji. Tako smo dobili poleg srednjega šolstva tudi najvišji učni in znanstveni zavod, čigar obstoj šele uvršča narod med kulturno polnovredne narode: dobili smo univerzo v Ljubljani. Obstoj in funkcija univerze pa vodita že skoraj z neko nujnostjo k ustanovitvi Akademije znanosti in umetnosti, kajti naraščajoče znanstveno delo potrebuje organizacijo, ki ga tudi izven univerze reprezentira, združuje in usmerja. Cela vrsta znanstvenih zahtev in potreb je rešljiva samo ob sodelovanju znanstvene ustanove, ki ima dovolj avtoritete in sredstev, da usmerja večstransko prizadevanje k določenemu smotru. Z Akademijo znanosti in umetnosti nastopa organizacija slovenskega znanstvenega dela višji razvojni stadij in vse naše višje kulturno življenje dobiva na znotraj in na zunanjo dostojno reprezentanco.

Moglo bi se ugovarjati, da imamo v Jugoslaviji že dve Akademiji znanosti in umetnosti in da bi lahko ena izmed teh ali obe skupaj izvrševali isto funkcijo tudi za slovensko ozemlje. Dejstvo pa je, da se kulturno življenje Jugoslavije izživlja prvenstveno v treh tradicionalnih središčih in izmed teh ima Ljubljana zaradi slovenske jezikovne avtonomnosti čisto prvenstvo. Niti Zagreb niti Beograd n. moreta preko svojih Akademij tako voditi, usmerjati in reprezentirati znanstveno prizadevanje v naši oziroma domovini, kakor velevarje njegove rastoče potrebe in zahteve. Res nobena obeh obstoječih Akademij ni mogla doslej zavzeti organizatorično vplivne funkcije v slovenskem kulturnem krugu in slej ko prej se obe omejevali v glavnem le na tradicionalno dano jim ozemlje. Te in še druge okoliščine so dovoljni argumenti proti ugovorom, ki bi se morda pojavili zoper ustanovitev naše najmlajše znanstvene ustanove.

Nova Akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani vstopa v življenje kot delavka za posebne višje kulturne naloge, ki jih zastavlja Slovencem naša zemlja in naš narod, pa tudi kot sodelavka pri skupnih smotrih, ki jih nalaga kulturnim činiteljem obstoj in interes skupne narodne države. Nova Akademija v Ljubljani ne podira nič obstoječega in ne ovira nikogar v njegovem razvoju in delovnem razmahu, pomeni pa za slovenski del Jugoslavije in preko njega za vse slovensko etnično ozemlje intenzifikacijo kulturnih, posebej se znanstvenih prizadevanj. Kultura se nikdar ne zadovoljuje z velikimi kompleksi, ki jih ne more dovolj pregledati in intenzivno obdelovati, zato celó pri nacionalno in jezikovno zdavnaj zedinjenih narodih deli področja, parcelira prevelike komplekse in jim prepušča avtonomno obdelovanje duhovnih tal. Odtod imamo v Franciji in Italiji vrsto akademij, ki delujejo neavtonomno in reprezentativnih akademij v prestolnicah, kjer se vsi vodilni krogi predobro zavedajo, da sleherni dobro opravljeno znanstveno delo, sleherni resničen kulturni uspeh samo povečuje in pomnožuje skupni zaklad, skupno korist, moč in slavo.

Tako se da zagovarjati ustanovitev slovenske Akademije in Jugoslaviji tudi s stališča one skupnosti, ki je izražena z državnim in narodnim edinstvom. Umčivo je pa, da razumimo in pravilno umevamo slovenski interes le še bolj utemeljujejo tako ojačanje našega kulturnega življenja. Tudi skupnostno prizadevanje mora soneti na organskem načelu in na pravilni rasti posameznih sestavnih delov. Slovenci imamo zadostno opravičilo svoje Akademije ne samo v današnjem živahnem razmahu svojega kulturnega in posebej se znanstvenega dela razmahu, čigar kvaliteta večkrat presega našo številčno moč, marveč tudi v kulturni tradiciji Ljubljane. Ze ob koncu 17. stoletja smo imeli tu po zgledu italijanskih akademij Academie operosorum, ki je v drugi polovici 18. stoletja zopet oživila in združevala lokalna znanstvena prizadevanja. Tradicije te akademije je nadaljeval prosvetljeni baron Žiga Zois, s čimer so se vključile v naš narodni preporod. Z večeršnjo ustanovitvijo se Akademija vrača v naše kulturno življenje v moderni in polnovredni obliki, ki ustreza današnjemu stanju naše znanosti in zahtevam njene sodobne organizacije.

Nova Akademija znanosti in umetnosti čakajo lepe in obsežne naloge, če jih

BEOGRAD BO DANES SVEČANO SPREJEL PREDSTAVNIKA FRANCIJE

Za sprejem francoskega zunanjega ministra Delbosa se pripravlja vsa prestolnica — Program za obisk dragega gosta

Beograd, 11. decembra. p. Jutri zjutraj prispe v Beograd francoski zunanji minister g. Yvon Delbos. V pričakovanju visokega in ljubega gosta je zavladalo v Beogradu že noč prav slavnostno razpoloženje. Vse mesto je v jugoslovenskih in francoskih zastavah, svečano sta okrašena zlati kolodvor in trg pred njim.

Nocojšnja »Samouprava« pozdravlja prihod Delbosa in naglašja prirčne odnose med Francijo in Jugoslavijo. »Pravda« je objavila tudi poseben članek izpod peresa zemljoradniškega voditelja Joce Jovanovića, ki pravi, da je krožno potovanje francoskega zunanjega ministra po Srednji Evropi največjega pomena za utrditve odnosa med Francijo na eni ter prijateljskimi srednje-evropskimi državami na drugi strani. Delbosovo potovanje ima namen odpraviti vsa nesoglasja in sleherni nezaupanje. Zato je njegovo potovanje večje pomena, kakor je bil obisk pokojnega francoskega zunanjega ministra Barthoua leta 1934. K temu se pridružuje še dejstvo, da prihaja Delbos tudi kot opolnomočenec angleške vlade z nalogo da obvesti prijateljske državnike o angleških razgovorih v Berlinu in o francosko-angleški konferenci v Londonu.

Nocojšnji listi objavljajo tudi definitivni program Delbosovega bivanja v Beogradu. Francoskemu zunanjemu ministru bo že na kolodvoru prirejen svečan sprejem. Razna nacionalna društva so že danes izdala proglase na svoje člane, naj se zanesljivo udeležijo manifestativnega sprejema na kolodvoru.

Minister Delbos se skupno s francoskimi novinarji in ostalim spremstvom pripelje jutri zjutraj malo pred 7. uro v Zemun. Francoski novinarji bodo z istim vlakom nadaljevali svoj pot v Beograd. Delbosu pa bodo v Zemunu stavili na razpolago poseben vlak, s katerim se bo ob 8.50 pripeljal na beograjsko glavno postajo. Pozdravili ga bodo predsednik vlade, vsi ministri, zastopniki vojaških in civilnih oblasti v prestolnici ter množica ljudstva. S postaje se bo Delbos odpeljal najprej v maršalov dvor, kjer se bo vpisal v dvorne knjige, nato pa takoj v zunanje ministrstvo, kjer bo uradno obiskal ministrskega predstavnika dr. Stojadinovića. Iz zunanjega ministrstva se bo odpeljal v francosko poslaštvo. Opoldne ga bo sprejel Nj. Vis.

knez namestnik popoldne ob 15. pa Nj. Vel. kraljica Marija. Zvečer bo ministrski predsednik priredil slavnostno večerjo v Gardnem domu.

V ponedeljek dopoldne se bo Delbos s spremstvom odpeljal na Oplenac, da se tam pokloni na grobu velikega kralja. Med potjo nazaj se bo ustavil na Avali in položil venec na spomenik Neznane mu junaku. V restavraciji avalskega hotela mu bo predsednik vlade priredil intimno kosilo.

Popoldne v ponedeljek bo Delbos sprejel pri obeh kraljevih namestnikih dr. Stankoviću in dr. Peroviću. Potem se bo spet sestal s predsednikom vlade dr. Stojadinovićem. Ob 18. pa mu bodo v prostorih Društva prijateljev Francije priredili čajanko, zvečer pa bo svečana večerja na francoskem poslaštvo.

V torek dopoldne bo Delbos sprejel zastopnike francoske kolonije v Beogradu. Popoldne bo obiskal francosko šolo, nato pa se bosta Delbos in Stojadinović še enkrat sestali in zatem skupno sprejela novinarje. Zvečer bo še intima večerja na francoskem poslaštvo, ponoči pa se bo Yvon Delbos s svojim spremstvom odpeljal preko Budimpešte v Prago.

Sodba francoskega polslužbenega lista

Pariz, 11. dec. g. O potovanju francoskega zunanjega ministra piše »Temps« v svojem uvodniku med drugim: da so bila pogajanja v Bukarešti zelo prisrčna in da so rodila razveseljive rezultate. Tudi razgovori v Beogradu bodo zelo zanimivi. Pogodba med Italijo in Jugoslavijo nikakor ne tangira pogodb, ki večje Jugoslavije s Francijo, Čkoslovaško Rumunijo ter državami Balkanske zveze, Zunanja politika Jugoslavije je obtežena kakor zunanja politika vseh držav po zemljepisnem položaju. Jugoslovenski narod dobro ve, da je njegova neodvisnost odvisna od politične stabilnosti v srednji in vzhodni Evropi. Zaradi tega je na najboljši jamstvo za Jugoslavijo politika kolektivne varnosti. Jugoslavija je s svojo vojaško silo izredno važen element te varnosti. To je teren, na katerem se bo koristno izkazalo francosko-jugoslovensko sodelovanje.

Delbosov odhod iz Bukarešte

Bukarešta, 11. dec. br. Francoski zunanji minister Yvon Delbos je danes dopoldne zapustil rumunsko prestolnico in odpotoval v Beograd. K slovesu so se na bucareškem kolodvoru zbrali vsi člani vlade z ministrskim predsednikom dr. Tatarucom, številni politični voditelji in zastopniki diplomatskega zbora. Častna četa z godbo in zastavo je izkazala Delbosu vojaško čast. Med sviranjem marseljske in viharne ovacijami je ob 9.50 krenil vlak s postaje. Do meje je spremljal Delbos pomočnik zunanjega ministra Radulescu.

Sinoči je imel Delbos zadnje razgovore z zunanjim ministrom Antonescom, nato pa je sprejel voditelje rumunskih političnih strank razen zastopnikov Železne garde. Posebno je bil zapažen dolg razgovor Delbosa z bivšim rumunskim zunanjim ministrom Titulescom, ki se je ob priliki Delbosovega obiska po dolgem času zopet mudil v Bukarešti.

Tatarescu pojde v Varšavo

Varšava, 11. dec. AA. Po poročilu tujak-skih listov bo predsednik rumunske vlade Tatarescu v kratkem obiskal Varšavo.

Herriot bo kandidiral za prezidenta republike

Pariz, 11. decembra. b. »ECHO de Paris« piše, da se v pariških političnih krogih veliko že razpravlja o nasledniku prezidenta Lebruna na višjem mestu v francoski republiki, dasi poteče Lebrunov mandat šele spomladi 1939. Predsednik Lebrun je že večkrat izjavil, da se ne bo več v bodoče potegoval na to čast. Tudi predsednik senata Jeanneney, ki bi prišel po svojem položaju prvi v poštev za bodočega kandidata, je izjavil, da odklanja kandidaturo. Tako se sedaj imenuje samo še eno ime Herriota, sedanjega predsednika francoskega parlamenta. Le, če bi tudi Herriot odklonil kandidaturo, bi prišla v poštev še dva radikalna voditelja, in sicer sedanji ministrski predsednik Chautemps ter vojni minister Daladier, predsednik francoske radikalne stranke.

Zunanji minister Yvon Delbos

Francoski zunanji minister Yvon Delbos, ki bo od danes naprej naš dragi gost, spada kljub svojim, za francoske prilike mladim letom med najuglednejše in najvplivnejše politike in državnike zvezni-

ške Francije. Obenem je veljal in še velja za enega najboljših francoskih novinarjev. Rodil se je l. 1885. kot sin ljudskošolskega učitelja. Na univerzi je absolvirал pravo, po končanih studijah pa se je posvetil novinarstvu in politiki, v kateri se je pridružil radikalno socialistični stranki. Med vojno je služboval pri letalstvu, kjer se je tako odlikoval s svojim pogumom, da je bil dvakrat pohvalno naveden v armadnih poveljih. Trikrat je bil ranjen, a ostal je mobiliziran vse do sklepa miru.

Po vojni se je Delbos vrnil v novinarstvo in najprej z nekaterimi prijatelji ustanovil v Parizu dnevnik »Ere Nouvelle«. Po par letih se je od tovarišev prijateljsko ločil in prevzel vodstvo znanega pokrajinskega velikega dnevnika »Depeche de Toulouse«. Leta 1924. je bil prvič izvoljen za poslanca in nato pri vseh sledečih parlamentarnih volitvah. Ze pred desetimi leti je postal prvi minister in mu je bil poverjen resor za ljudsko proročje. Kasneje je bil še večkrat minister, v raznih resorih, vmes pa je ponovno zastopal svojo državo na raznih važnih mednarodnih konferencah. Ko je po lanskih volitvah Leon Blum sestavil novo levičarsko vlado, je poveril zunanje ministrstvo Yvonu Delbosu. Ta izredno važni resor upravlja še danes.

V tem svojstvu, kot predstavnika velike in prijateljske zveze, ga iskreno pozdravlja vsa Jugoslavija, ko prihaja danes na službeni obisk v njeno prestolnico.

Sposobnost francoskih letal

Zanimiva razprava v francoski poslanski zbornici

Pariz, 11. dec. AA. Na današnji seji poslanske zbornice so razpravljali o proračunu letalskega ministrstva. Predsednik poslanskega odbora za letalstvo Bossoutrot je izjavil, da so poročila o kritičnem položaju francoskega letalstva brez podlage. Letalski uspehi v nekaterih drugih državah so posledica posebnih aparatov sportnega tipa. Teh aparatov ne kaže primerjati z letali francoske vojske, ki so popolno jamstvo za varnost države in prebivalstva. Nato je predsednik letalskega odbora čestital ministru k doseženim uspehom, zlasti pa k sklepu o nacionalizaciji tovarn, ki izdelujejo letala in letalske potrebščine.

Poslanec narodne neodvisne stranke in bivši minister Pierre Dignac je poudarjal, da se nacionalizacija letalskih tovarn ni obnesla. Poslanci ljudske fronte so protestovali, desničarski poslanci pa pliskali.

Član francoske socialistične stranke Gaurand je izjavil, da so nemška letala hitrejša kakor francoska, ne gre pa tu za posebne aparate, marveč za navadna nemška letala.

Takoj nato je povzel besedo letalski minister Pierre Cot in izjavil: Če primerjamo naše aparate s tujimi, je res, da so tuja letala precej hitrejša kakor naša, vendar pa imamo tudi mi podobna letala, ki s svojo hitrostjo prekašajo tuja. Naši najnovejši lovski aparati in aparati za bombardiranje letajo hitrostjo 490 in 470 km na uro in so torej precej hitrejši kakor nemški in italijanski enake oblike. Javno mnenje naj ve, da moramo z omejenim proračunom za letalstvo korakati vstrie z drugimi narodi in da so navzile temu letala, ki jih imamo v službi, in ostala naša letala enakovredna z letali tujih držav.

Letalske bitke v Španiji

V bližini Saragosse se je spopadlo okrog 200 letal

Salamanca, 11. dec. o. Po vesteh iz nacionalističnega glavnega stana se je večeraj popoldne 70 km vzhodno od Saragose razvila silna letalska bitka, v kateri je sodelovalo po 100 letal na vsaki strani. Pravijo, da je bil to največji letalski spopad v španski državljanski vojni. Nacionalisti zatrjujejo, da so bili v premoči in da so sestrelili 25 republikanskih letal, dočim je bilo izmed njihovih sestreljenih le eno.

Barcelona, 11. dec. AA. V zaščiti štirih bo — o čemer smo sicer prepričani — razumevala dovolj široko in če bo imela za svoje delovanje dovolj sredstev. Mislimo, da bi njen poseben položaj zaslužil zadostno podporo iz javnih sredstev. Z druge strani bi bilo želeli, da bi pri nas ne izumrl dokončno plemeniti tip kulturnih mecenov, ki so tako obilno podprli obe sestrski Akademiji. Če se bo kdaj pozneje uresničil priporočljivi načrt, da bi dobile vse tri Akademije v Jugoslaviji posebno reprezentanco, bo to samo v korist evropskemu uveljavljanju naše znanosti. Novo Akademijo znanosti in umetnosti pa pozdravlja z najboljšimi željami vsa slovenska javnost z iskrenimi čestitkami njenim ustanoviteljem in prvim članom, ki so prevzeli pomembno delo za ustalitev njene končne oblike in njenega nadaljnega razvoja.

Bombardiranje Alicanta

Barcelona, 11. dec. AA. Vojni ministrstvo je objavilo, da so večeraj ob 16.45 popoldne nacionalistične voje ladje bombardirale Alicante. Bombardiranje je trajalo 15 minut. Obalno toplotništvo je takoj odgovorilo na napad in prisililo ladje, da so se umaknile. Na republikanski strani je padel le en vojak štirje pa so bili ranjeni. Povzročena škoda je zelo velika. Ko so se ladje umaknile so na obzorju opazili požar. Najbrže je na eni izmed ladij nastala eksplozija. Napada so se udeležile tudi krčarke »Canarias«, »Baleares« in »Almirante Cervera«.

Preosnova španske vlade

Barcelona, 11. dec. br. Zaradi ostavke ministra za pravosodje je prišlo do preosnove španske vlade. Dosedanji minister za pravosodje Hiru je imenovan za ministra brez portfelja, za novega ministra za pravosodje pa dosedanji pomočnik Amozja.

Italija izstopila iz Društva narodov

Veliki fašistični svet v Rimu je na svoji snočnji seji odobril sklep o izstopu Italije iz DN

Rim, 11. dec. br. Na Beneškem trgu in okolici se je zbralo nočjo več tisočih ljudi, da čujejo sklepe Velikega fašističnega sveta, ki jim jih je sporočil Mussolini.

Seja velikega fašističnega sveta se je pričela točno ob 10. in so ji prisostvovali vsi člani sveta. Trajala je 5 minut. Ob 10.05 se je na balkonu palače pojavil Mussolini, ki je ljudstvo sporočil, da je veliki fašistični svet sklenil izstopiti iz Društva narodov. Poudaril je, da je ta ustanova s svojim delom negirala vse dobre namene posameznih vlad in da so jo stvarno vodile temne sile sovražnikov Italije in fašistične revolucije.

Izstopimo iz Društva narodov, ker ne dela za mir, nego pripravlja vojno. Nas pri tem podpirata tovariši iz osi Rim—Berlin—Tokio z absolutno diskretnostjo. Izstop Italije iz Društva narodov je dogodek velikega zgodovinskega pomena, ki bo vzbudil pozornost vsega sveta. Italiji in svetu povem, da pri vsem tem nismo opustili naše temeljne direktive, politike za mirno sodelovanje z narodi. Prav pretekle dni smo podali za to viden dokaz, ko smo posvetili mir na Jadranu.

Od časa do časa se čujejo tuđni glasovi

Ruski poslanik v Berlinu odpoklican

Berlin, 11. dec. br. Odpravnik poslov sovjetskega poslaštva v Berlinu je danes uradno obvestil nemškega zunanjega ministra, da se sovjetski poslanik Jurenjev ne vrne več v Berlin. Jurenjev je pred tremi tedni takoj po pristopu Italije k protikomunističnemu paktu odpotoval v Moskvo. V berlinskih krogih smatrajo to za močkoveto demonstracijo, ki naj dokaže, da je Rusija desintezirana v nadaljnjih odnosih z Nemčijo, ki je na čelu protiruskega bloka. Berlinski listi seveda tudi domnevajo, da je doletela berlinskega poslaštva enaka usoda kakor druge njegove tovariše, ki so bili v Moskvi aretirani in postavljeni pred sodišče ter ustreljeni.

Politični general obišče Nemčijo

Berlin, 11. dec. br. Na povabilo vrhovnega poveljnika nemškega letalstva generala Göringa bo poveljnik poljskega vojnega letalstva general Ralski obiskal Nemčijo in si ogledal nemške letalske ustanove. V Nemčiji bo ostal pet dni.

Prve parlamentarne volitve v Rusiji

Moskva, 11. dec. br. Z današnjim dnem je bila zaključena volilna kampanja za prve parlamentarne volitve v Sovjetski Rusiji. Jutri bodo ruski volilci oddali svoje glasove. Volilna propaganda je bila zelo živahna in so postavili v službo vse sovjetski aparat, da bi bila udeležba pri volitvah čim večja ter da bi se na ta način manifestirala pred zunanjim svetom solidarnost držav Sovjetske unije. O izidu ne more biti dvoma. Kandidate so postavljale po večini državne oblasti, protikandidatom pa so povečini naprtili kake pregrehe in jih zaprli. Stalin kandidira v 200 volilnih okrožjih, 300 kandidatov je postavila vlada, 150 komunistična stranka, 75 rdeča vojska, 40 GPU, ostale pa delavske organizacije. Volitve naj obenem pokažejo, da je Stalin končno veljavno zmagal nad trockisti ter da je danes le on resnični gospodar Rusije.

Danski kralj v Londonu

London, 11. dec. AA. Snoči je prispel v London danski kraljevski par.

heba izberi zase in jozeta bozicno
darilo na današnji razstavi drogerije
gregoric presepnova 5 stop ba je same
novosti stop prvi in +

Boj za Nanking še ni končan

Kitajci se bore za vsako hišo posebej in Japonci še niso zavzeli niti polovice mesta

Sanghai, 11. decembra. o. Vesti o borbah za Nanking si čim dalje bolj naspotujejo. Tudi vesti iz japonskih virov: se le malo skladajo, tako da si ni mogoče ustvariti prave slike o borbi za glavno kitajsko mesto. Po več vesteh so Japonci prodrili že v središče mesta, kjer se razvijajo krvave borbe od hiše do hiše, ker Kitajci nasprotiku ne prepuščajo brez boja niti pidi svoje zemlje. Ponekod so Kitajci zadržali Japonce celo še onstran mestnega obzidja. V središču mesta so prodrili Japonci le v jugovzhodno stran skozi pekingska vrata. Kitajci so razmetili po strehah hiš strojno in metale min ter si morajo Japonci priboriti vsako hišo posebej z ogromnimi žrtvami. Pri tem jim pomagajo Japonci letala, ki se pri bombardiranju kitajskih postojank izmenjavajo. Letalske bombe neprestano udarjajo v posamezne hiše in druge objekte. Kljub temu se Kitajci neotejo umakniti brez boja. Borbe za Nanking trajajo že 40 ur, vendar pa Kitajci Japoncem še niso prepustili niti polovice Nankinga.

Po kitajskih vesteh iz Hankova so Kitajci odbili že tri velike japonske napade na jugovzhodno in jugozapadna nankingska vrata. Le pri pekingskih vratih so Japonci vdrl v mesto. Tu so morali obidjeti po šestih poskusih podminirati in razdreti, da so lahko skozi njegovo odprtino udarili v mesto.

Na področju med Hankovom in Nankingom je proglašeno obsešno stanje. V Sanghai so Japonci priredili mednarodnim oblastem novo iznenađenje. Velik oddelek japonske vojske je zavzel del Nantava, kolikor ga pripada meharovni koncesiji. Včeraj popoldne je neki Kitajec tam ustrelil japonsko stražo, kar so Japonci smatrali za pogrebno nadškofa dr. Bauerja.

Pred pogrebom nadškofa dr. Bauerja

Zagreb, 11. decembra. o. V Zagrebu se vršijo že poslednje priprave za čim veličastnejši pogreb hratskega metropolita pokojnega dr. Bauerja. Na dan pogreba na osnovnih in srednjih šolah ne bo pouka. Tudi uradi bodo zaprti. Trgovski promet bo prekinjen od 9. do 11. dopoldne. Pri pogrebu bodo sodelovali zastopniki oblasti ter mnoga društva in ustanove, pa tudi vsa šolska mladina. Kraljevo namestništvo bo zastopal kraljevi namestnik dr. Perović, vlado ministri dr. Vrbanić, Simonović, Magarašević in dr. Miha Krek, senat pa dr. Šverljuga, Kukuljević in Gaj. Sodelovalo bo tudi posebno zastopstvo narodne skupščine.

Pogrebni sprevod bo krenil iz nadškofijske palače ob 9. dopoldne skozi nadškofijski park v Palmotičevo ulico, nato po Branimirjevi ulici, preko Trga kralja Tomislava in Strossmayerjevega trga. Pred

trali za povod, da lahko zavzamejo ta pred francoske mednarodne koncesije, češ, da morajo skrbeti za red med Kitajci, katerih število je v zadnjem času v tem mestnem okraju naraslo na več stotisoč.

Nepričakovan kitajski odpor

Sanghai, 11. dec. AA. Po poročilih iz Nankinga je odpor kitajskih čet v mestu samem mnogo hušji, kakor so Japonci pričakovali. Japonskim oddelkom se je sicer posrešlo prodreti v notranjost mesta skozi južna vrata, vendar pa so se morali zopet umakniti. Protinapad Kitajcev je bil zelo močan. Kitajci so pri tej priliki zaplenili štiri japonske tanke in precejšno množico vojnih potrebščin. Mislijo, da bodo kitajski oddelki nudili še močnejši odpor.

Japonska zmaga

Sanghai, 11. dec. g. Po došlih vesteh, ki pa uradno še niso potrjene, se je ljuta borba, ki je zahtevala na obeh straneh veliko žrtev in ki je trajala 13 ur, končala z očitno zmago Japoncev. Ob 1.30 zjutraj so Japonci zlomili zadnji odpor Kitajcev na ozemlju Nankinga. Bivša kitajska prestolnica je s tem prešla v posest Japoncev. Kitajske oblasti sicer demantirajo padeč Nankinga, vendar pa vzhva v Nankingu povelji zaviasta vzhajajočega solca.

V krogih inozemskih vojaških strokovnjakov računajo po padcu Nankinga z odmorom v borbah. Japonska vojska potrebuje po večdnevni pohodli in borbah počitek, ki ga hoče kitajsko vrhovno poveljstvo izkoristiti za reorganizacijo svoje vojske.

poslopjem Jugoslovenske akademije znanosti in umetnosti se bo ustavil. Tam bo govoril predsednik akademije dr. Bazala. Nato bo sprevod krenil dalje po trgu Zrinjskega in po Praški ulici preko Jelčićevega trga v Bakačevu ulico in po njej v katedralo, kjer bo imel grško-katoliški svet dr. Njardar poslovični govor. Nato se bo vršila svečana maša zadušnica, po kateri bo krsta s truplom pokojnega nadškofa položena k večnemu počitku v škofovski grobnico v katedrali.

Medtem se množice ljudstva še zmerom zbirajo v nadškofijski kapeli in molijo za pokojnika. Proforski zbor zagrebske univerze je imel danes žalno sejo, ki je bila posvečena spominu na nekdanjega rektorja univerze, pokojnega nadškofa dr. Bauerja. Tudi mnoga društva so imela še danes svoje žalne seje.

Minister Miletić o obisku v Sloveniji

Beograd, 11. decembra. AA. Po vrnitvi s svojega inspekcijskega potovanja v Zagreb in Ljubljano je minister za telesno vzgojo dr. Vekoslav Miletić dal za liste tole izjavo:

»Izredno sem zadovoljen, ker sem se mogel sestati z voditelji sporta in sokolstva v Zagrebu in v Sloveniji. Na sportnih konferencah v Ljubljani, Celju, Mariboru in Zagrebu so mi poročali voditelji nogometnih, lahkootletskih, smučarskih in drugih sportnih organizacij. Na ta način sem zvedel za njihove potrebe iz neposrednega vira. Na tem potovanju sem prejel mnoge pismene spomene in resolucije, ki bodo dragoceno gradivo za strokovni in upravni odsek mojega ministristva.

Ker sem pri sportnikih opazil, da kažejo polno razumevanje za svoje delo in vdano službo domovini, bom tudi jaz podprl njihova prizadevanja v največji meri. Priredil bom anketo o znižanju taksa za amaterske sportne prireditve. Anketa naj uredi tudi vprašanje dijakov srednješolcev brez slabih redov, da bodo mogli sodelovati v sportnih klubih. Šlo bo končno tudi za sestavo posebnega ključa, tako da bodo državne podpore za posamezne sportne organizacije pravičnejše in svojemu namenu prikladnejše. Naš sport ne potrebuje pretiranih predpripav, pač pa mu je treba dati to, kar ima tudi v drugih naprednih državah. Nič več, toda tudi ne manj!«

Povratak predsednika vlade v Beograd

Beograd, 11. decembra. a. Davi ob 9 se je s simpionskim ekspresom vrnil iz Italije v Beograd ministrijski predsednik dr. Stojadinović s svojimi spremljevalci. Poleg oficijelnih predstavnikov so ga na kolodvoru pričakali in pozdravili zastopniki in številni člani beograjskih organizacij JRZ. Navzočih je bilo tudi mnogo vladnih poslancev in senatorjev. Posebno delegacijo mladine JRZ je vodil predsednik glavnega odbora dr. Pirc. Ko se je vlak pripeljal, so priredili navzoči dr. Stojadinoviću velike ovacije, minister dr. Spaho pa ga je pozdravil takole:

»Gospod predsednik! Ker vas najstarejši tovariš min dr. Korosec zaradi bolezni ne more sprejeti dovolite, da vas v njegovem in v svojem imenu in v imenu vseh tovarišev najpriščneje pozdravim in kličem: Dobrodošli! Obenem vas prosim za dovoljenje, da vam najpriščneje čestitam k doseženim uspehom in korist naše države in v korist splošnega miru, ki nam je vsem toli potreben. Živel in dobrodošli!«

Povratak kneginje Olge

Beograd, 11. decembra. AA. Nj. kr. Vis. kneginja Olga je po težji operaciji, ki so jo opravili v Londonu, danes ob 10. prišla zopet v Beograd. Na topičerski postaji so jo sprejeli Nj. Vis. knez namestnik, dvorne dame Nj. Vel. kraljice in kneginje Olge, ga Lozaničeva, minister dvora, prvi adjutant Nj. Vel. kralja, dvorni maršal, dvorni upravniki in polkovnik Pogacnik, šef pisarne Nj. Vel. kraljice Marije.

Finančni odbor

Beograd, 11. decembra. a. Finančni odbor Narodne skupščine je v četrti zvečer končal splošno proračunsko razpravo. Proračun je bil v načelu z večino glasov sprejet. Včeraj se je nato takoj začela podrobna razprava in sicer z obravnavo proračuna vrhovne državne uprave. Proračuna sta med drugim zagovarjala podpredsednik senata dr. Kotur in predsednik skupščine Stevan Čirić, ker spadata tudi proračuna senata in narodne skupščine v poglavje vrhovne državne uprave.

Na današnji seji so prišle na dnevni red pokojnine invalidnim. Prot proračunu sta ob tej priliki govorila Mita Dimitrijević in Miloš Rašević, za pa Mihajlo Bošković in Oton Gavrilović. Finančni minister Letica je v odgovoru na kritike med drugim navajal, da imamo v Jugoslaviji okrog 70.000 osebnih in rodbinskih upokoencev, to število razmeroma ni veliko, ako pomislimo, da znaša v Avstriji 170.000. Sporočil je tudi, da pripravlja vlada načrt za revizijo upokoencev, vendar je treba zadevo temeljito proučiti.

Končno je prišlo danes na razpravo še poglavje o državnih dolgovi in je bilo po nekaterih pojasnilih finančnega ministra sprejeto. Prihodnja seja bo v torek dopoldne. Na vrsto pride proračun finančnega ministristva.

Letalska nesreča v Londonu

London, 11. dec. br. Danes se je ponesrečilo pri poskusnem poletu novo bombno letalo. Pilot in njegov spremljevalec sta se ubila. To je v letošnjem letu že 89. letalska nesreča angleškega vojnega letalstva, ki je izgubilo na ta način že 145 pilotov.

Beleške

Nadškof dr. Bauer in jugoslovenstvo

Kar se mnogokrat zgodi ob smrti velikih in popularnih mož, se je zgodilo tudi ob smrti zagrebskega nadškofa dr. Bauerja. Vse mogoče struje bi si ga rade prisvojile za svojega, čeprav so njihova stremeljenja daleč od stremljenj velikega pokojnika. Separatistično usmerjeni hratski listi skušajo tako tudi dr. Bauerja prikazati kot nekakega svojega simpatizirerja, čeprav za to nimajo prav nobenega povoda.

Res pa je, da se je pokojni nadškof dr. Bauer nekdanj močno udejstvoval v nacionalni politiki in bil vedno na strani onih, ki so se borili proti madžarskim tlačiteljem iz Budimpešte. Pripadal je takrat hratsko-srbski koaliciji, katere program je temeljil na načelu jugoslovenskega narodnega edinstva. Nadškofova moralna pomoč je bila za srbo-hratsko koalicijo izrednega pomena in njej gre tudi velik del zasluge, da se je zakonito hratsko narodno predstavništvo, hratski sabor, ob prelomu svetovne zgodovine l. 1918 odločilo za edino pravilno in tudi za Hrvate edino rešilno pot: za jugoslovensko zedinjenje.

Dr. Maček in novi zagrebski nadškof

Glavno glasilo politike dr. Mačka, »Hrvatski dnevnik«, razpravlja v uvodniku o obisku dr. Mačka pri novem zagrebskem nadškofu dr. Stepincu, o katerem smo v »Jutru« že poročali. Znova citira, kaj je g. nadškof izjavil o političnih nazorih svojega prednika, in pravi, da je hotel s tem reči, da »so želje pokojnega nadškofa dr. Bauerja obenem tudi njegove želje«. Z zadoščenjem ugotavlja izjavo nadškofa dr. Stepinca, da dr. Maček ne bo imel nikdar nikakih neprilik z njegove strani in da se nadškof ne bo vmešaval v politične stvari.

»To pa naravno«, pravi dalje »Hrvatski dnevnik«, »še ne znači, da ne bo podpiral pravične stvari svojega naroda... Saj je novi nadškof že pogosto pokazal svoje hratsko nacionalno prepričanje.«

V zameno objavlja »Hrvatski dnevnik«, da tudi novi nadškof »ne bo imel nikakih neprilik s strani hratskega narodnega vodstva pri svojem verskem obnovenem delu. Pri tako razdeljenih nalogah bo vsak v svojem delokrogu najuspešneje izvršil svojo dolžnost.«

Končno pristavlja, kar velja za nadškofa, velja naravno tudi za duhovščino, ki ji je njen poglavar dal to pravilno smernico.

Naša narodna manjšina v Rumuniji

V Ljubljani se mudi te dni g. dr. Spasoje Nikolić, bivši episkopski vikar srbske pravoslavne cerkve v Temišvaru, eden med voditelji jugoslovenske narodne manjšine v Rumuniji. Ta manjšina šteje okrog 60 tisoč pripadnikov, od tega 50.000 Srbov ter 10.000 Hrvatov, odnosno Šokev. Srbi so si pred tremi leti ustanovili svojo Srbsko narodno stranko, ki so se ji lani pridružili tudi Hrvati. Stranka ima svoje središče v Temišvaru.

Kakor posnemamo iz pripovedovanj g. dr. Nikolića, so narodne razmere za našo manjšino v Rumuniji razmeroma zelo ugodne. Rumunske oblasti jim ne le v načelu, temveč tudi v praksi priznavajo popolno enakopravnost. Posebno so se zboljšale te razmere po šolski konvenciji, ki sta jo sklenili Jugoslavija in Rumunija. Poleg osnovnih šol, na katerih poučuje že preko 100 učiteljev jugoslovenske narodnosti, so dobili naši sorojci tudi paralele na gimnaziji, učiteljsku in višji deželjski šoli v Temišvaru. Še sedaj poučuje tam 6 srbskih profesorjev.

Pred meseci je temišvarska občina brezplačno odstopila lepo zemljišče, ki je vredno nad pol milijona dinarjev. Na zemljišču bodo zgradili jugoslovenski Narodni dom z velikim internatom za dijake in dijakinje.

Kdo naj nam da samoupravo

Tudi »Domoljub« je napisal v zadnji številki člančič proti novi ureditvi šolskih počitnic. Seveda bi bilo mnogo bolje, ako bi domoljubovci namesto besed pokazali dejanja, saj je čisto od njihove volje odvisno, kako se šolske počitnice uredijo. Najboljši pa je vsekakor konč »Domoljubovega« članka. Takole se glasi:

»Torej že samo vprašanje počitnic, da ne omenjamo mnogo važnejših šolskih vprašanj, nujno zahteva skorajšnjo pokrajinsko šolsko samoupravo, ki naj nam jo Bog nakloni vsaj v bodočem letu!«

Nehote se človek pri tem spomni na povest o onem vinogradniku, ki je dobro vino pridelal sam, slabega pa mu je vedno dal — Bog. Ubogi »Domoljubovi« čitatelji!

Politična situacija v »Obzorovih« očeh

Svoje vsakodnevno dolgovestno premlevanje politične situacije zaključuje »Obzore« večerašnji številki z naslednjimi trditvami: »Vlada in JRZ smatrate, da se politična situacija razvija normalno. Vlada je sedaj okupirana s proračunsko razpravo v finančnem odboru in se pripravljata za sprejem francoskega zunanjega ministra Delbosa... Dokler ne bo končana proračunska razprava v plenumu narodne skupščine, se ne da je pričakovati kakšne važnejše odločitve vlade, niti ne bo previranja v strankah poprej vplivalo na razvoj politične situacije.«

„Nekaj o ŽAP-u“

Pod tem naslovom piše »Samoupravac«, službeno glasilo JRZ:

»Razdrilni elementi med našimi brati Hrvati gredo že preko vsake meje, ki bi se mogla še trpeti. Međa si reveži delijo, tako da tudi oni spadajo v isto kategorijo, v katero so spadali borci za italijansko zedinjenje, pa se po njihovem vzoru medseboj pozdravljajo z ŽAP: Živijo Ante Pavelić! Toda ti žalostni ljudje niso, kar so bili nekdanji Italijani, in prilike v naši razdrinjeni evobodi niso take, kakršne so bile prilike Italijanov pod Avstrijo. Šele kadar bo izdajalec boljši od vitza ter zvestega podanika kralju in domovini, šele takrat bodo lahko Paveličevci trdili, da delajo v imenu Hrvatske in Hrvatov, drugače pa nikjer in nikdar.«

V neki drugi beležki citira »Samoupravac« tudi že v »Jutru« zabeležen govor radičevskega dalmatinskega poslanca Paška Kali-

Ali so pljučne bolezni ozdravljive?

To nad vse važno vprašanje zanima očito vse, ki trpe na astmi, katarju pljučnih vrhov, zastarelem kašlju, zasluženosti, dolgotrajni hrpavosti in hrpi, a doseje še niso našli zdravlja. Vsi taki bolniki dobe pri nas

POPOLNOMA BREZPLAČNO KNJIGO S SLIKAMI izpod peresa gosp. dr. med. Guttmanna. — Treba je pisati samo karto (frankirano s 2 din) s točnim naslovom na:

PUHLMANN & Co., Berlin 614, Müggelstrasse Nr. 25-25a.

Odobreno od min. soc. pol. sanitetske oddeljenj S. br. 3416 od 12. XII. 1936

Huda železniška nesreča na škotskem

Škotski ekspres je zavozil v osebni vlak in ga popolnoma zdrobil — Dosedaj 35 mrtvih in 96 ranjenih

London, 11. dec. br. Vsa angleška javnost je danes pod vtisom strahovite železniške nesreče, ki se je snoči pripetila na Škotskem. Tako zvani škotski ekspres, ki spada med najhitrejšje vlake na svetu, je bil iz Edinburgha na poti v Glasgow. Zaradi hudih snežnih viharjev je bila proga močno zamašena in so bile tudi signalne naprave zasnežene. Iz tega sklapanja, da je strojevodja spregledal signal ter je na postaji Castle Carrey ekspresni vlak zavozil z vso brzino v tam stoječi osebni vlak. Posledice so bile strahovite. Osebni vlak je skoraj popolnoma uničen. Nemudoma so organizirali reševanje, ki pa je bilo zaradi snežnega viharja zelo oteženo. Vrh tega so bile železne konstrukcije vagonov tako zmečkane in medsebojno zapletene, da so morali počakati, dokler niso dobili potrebnih priprav za reševanje železa. Na kraj nesreče so poslali poseben reševalni vlak in večji oddelek vojaštva. Vso noč so razkopavali ruševine. Dosedaj so potegnili izpod ruševin 35 mrtvih in 96 ranjenecv, od katerih pa se mnogi bore s smrtno. Žrtve nesreče so skoraj izključno Škoti. Nekatera trupla so tako zmečkana, da je identifikacija zelo otežena.

Napredovanja v prosvetni službi

Beograd, 11. dec. Napredovali so v 4. skupino 1. stopnje profesorji dr. Ivan Doronik na klasični gimnaziji v Mariboru, Janko Orožen na realni v Celju, Rudolf Lapajne na II. realni v Ljubljani, Friderik Mesar na realni v Kotoru, Franc Kapus na klasični v Ljubljani, dr. Karel Zarnik na realni v Celju; v 4. pol. skupino 2. stopnje dr. Fran Reeman na realni v Novi Gradski, Alojzij Žitnik na klasični, Maks Pregelj na I. realni, dr. Franc Sušnik na klasični in Rudolf Gröbming na učiteljsku v Ljubljani, Ervina Ropas na učiteljsku v Mariboru, Viktor Švajger na učiteljsku v Ljubljani, Ivan Kos na klasični v Mariboru, Franc Planina, Srečko Bavter in dr. Mirko Rupel na klasični v Ljubljani; v 5. položajno skupino Jožko Trobec na učiteljsku v Mariboru, Katinka Rihar na učiteljsku v Ljubljani, Peter Kovačič in Fran Četina na realni v Celju, Rihard Aplenc na II. realni v Ljubljani, dr. Marija Pernar in Janko Presker na realni v Celju, Alojzij Merčun na I. realni v Ljubljani; v 7. položajno skupino Albin Mali na III. realni, Marija Boršnik na II. realni, Anton Gorup na klasični in dr. Silva Trdina na III. realni v Ljubljani.

Za razširjenja v 5. položajni skupini pri ljubljanskem Narodnem gledališču je imenovan Robert Primožič.

Za glavno arhivarko v 7. položajni skupini pri Narodnem muzeju v Ljubljani je napredovala arhivarka Ana Kušar.

Napredovali so v meštanskih šolah: v 5. položajno skupino Viktor Rode, upravitelj II. moške mešt. v Mariboru, Marija Lorber, učiteljica na II. ženski v Ljubljani, Emilija Jug, učiteljica na I. ženski v Mariboru, Anton Gaspari, upravitelj na Rakeku, Pavel Medič, učitelj na II. moški v Ljubljani, Jakob Gospodarič, upravitelj na Jesenicah, Albin Zavrl, upravitelj v Senovem, Neža Zadnik, učiteljica v Celju, Josip Vutkovič, upravitelj v Krškem, Janko Trošt, upravitelj v Ribnici, Mirko Kovač, učitelj v Celju, Hermina Potočnik, učiteljica v Ljubljani, Ivana Kramerič, učiteljica na II. ženski v Ljubljani, Julija Fenc, učiteljica v Krškem, Rudolf Pečjak, upravitelj v St. Vidu, Marija Laharnar, učiteljica na II. v Ljubljani, Iva Ukmar, učiteljica na I. v Ljubljani, Ivanka Prosenec, učiteljica na I. ženski v Ljubljani, Cirila Zupanc, učiteljica v Ribnici, Frida Hvatal, učiteljica na II. ženski v Ljubljani; v 7. položajno skupino Dora Novak, učiteljica v Ribnici, Ana Gabrijel, učiteljica v Trzinu, Anka Ažman, učiteljica na I. moški v Mariboru, Ana Kotnik, učiteljica v Slovenjgradcu, Bogomir Srebre, učitelj v Brežicah, Marija Gorišek, učiteljica v Slov. Bistrici.

Premeščena je bila na lastno prošnjo ljudskošolska učiteljica Marija Čibež v Lesc v Ljubljano.

Napredovanja na univerzi

Na vseučilišču v Ljubljani so napredovali: na filozofski fakulteti za rednega profesorja 3/2 dr. Franc Turk, izredni profesor; na pravni fakulteti za rednega profesorja 2/1 dr. Albin Ogrič; na bogoslovni fakulteti za izrednega profesorja 3/2 dr. Josip Turk; na tehnični fakulteti za redne profesorje 2/1 dr. Miroslav Kasal, dr. Marij Rebek in inž. Marij Osana, za izrednega profesorja 3/2 inž. Roman Strojnik.

Za izrednega profesorja v 4. položajni skupini 2. stopnje na filozofski fakulteti ljubljanskega vseučilišča je imenovan dr. Franc Stele, doslej konservator Narodnega muzeja v Ljubljani.

Sprejeta je ostavka na državno službo, ki jo je podal dr. Pavel Grošelj, docent na medicinski fakulteti ljubljanskega vseučilišča.

Konferenca general. štabov Male antante

Praga, 11. dec. br. V ponedeljek se prične v Pragi konferenca generalnih štabov držav Male antante. Zasedanja se bodo udeležili načelniki vseh treh generalnih štabov. Načelnik rumunske generalnega štaba general Jomescu je danes odpoval iz Bukarešte v Beograd, odkodar bo nadaljeval skupno z načelnikom jugoslovenskega generalnega štaba generalom Nedićem potovanje v Prago.

terne proti Paveličevim emigrantom. Kaliterni očita, da ni dosleden, češ da so on in njegovi ljudje s kraljevskimi častmi sprejemali Paveličevega emisarja Butkovića. »Razne tege«, zaključuje »Samoupravac«, »paveličevci niso samo v Ameriki, temveč jih je pravej tudi v Splitu in v Zagrebu in zlasti še v Duhrovniku. Ti so mnogo bližji in opasnejši.«

Sestanek tehnikov

Iz akademskih krogov nam pišejo: V soboto dopoldne so se na tehniški sestali študenti tehniške fakultete, da zavzemajo stališče do nove fakultetske uredbe. Sestanek je bil dobro obiskan. Za delegate tehniških strokovnih društev pa je govoril še delegat medicincev, ki je utemeljeval odločilno stališče do medicinske uredbe in pozival tehnike k solidarnosti v borbi proti obema uredbama. Po zaslugi demagoških izjavij nekaterih ekstremistov je sestanek, ki naj bi bil strogo strokovnega značaja, zašel v drugačne vode in se razvil v splošno prepiranje, tako da na koncu ni bilo razvidno ali so bili sprejeti ukrepi proglašeni v znak solidarnosti z medicinci ali pa zaradi tehniške uredbe. Vsa stvar se je po stari praksi na žalost zopet zavlekla na politično polje, dočim so bili strokovni interesi potisnjeni v ozadje. Zato je razumljivo, da resno misleči akademiki in ti tvorijo ogromno večino, pri akciji ne bodo mogli sodelovati.

Borba za Ljutomer

Ljutomer, 10. decembra. Kakor je bilo v »Jutru« že parkrat omenjeno, bodo v nedeljo 19. t. m., nove občinske volitve tudi za Ljutomer, ki je bil pri zadnjih občinskih prekomasacijah združen v dosedanja okoliška občina. Volilno gibanje je zelo živahno. Vloženi sta dve listi, list JRZ in gospodarska lista. Nosilec napredne gospodarske liste je zopet g. Lovro Kuharič, ki ga poznata mesto in okolica, saj je bil nad štiri leta župan mestne občine in je gospodaril v korist vseh davkoplačevalcev. Tako bo tudi nadalje, saj ima na svoji listi ljudi, ki prav tako kakor on vedo, kako težko se danes plačuje davki in kako se z golimi rokami težko prisluži kruh za družino. Ti ljudje uživajo zaupanje prebivalstva.

To zaupanje bodo volilci pokazali tudi pri volitvah in jih prav nič ne moti hujškanje nasprotnikov, pa tudi ne pisanje nasprotnih listov. Kako zmešano je to pisanje, se vidi že iz tega, da zatrjujejo, da se udeležujejo volilnih sestankov JRZ vedno več ko 80% vseh volilnih upravičencev dotičnega kraja, ko vendar vsi ljudje vedo, da pri nas skupna volilna udeležba za vse liste še ni nikdar dosegla 80% udeležbe vseh upravičencev. Resnica je ta, da prihaja na volilne sestanke g. Slaviča po 10 do 15 ljudi. V svojih listih ti gospodje nič ne povedo, kako so sestavljali kandidatsko listo in kakšno vlogo so pri tem igrale davčne položnice. O »kovačici« pa naj raje kar molčijo, saj ljudje pri nas prav dobro vedo, kakšno vlogo so že letos ob raznih priklah igrali. Isto velja za globe, nasilja in ovadstva; tudi o tem naj bodo kar previdno tihi. Vsi pa, ki hočejo, da bi bilo gospodarstvo v novi združeni občini dobro in za občane koristno, bodo drugo nedeljo zopet volili dosedanjega župana g. Lovra Kuhariča in njegovo listo.

»Slovenec« in »Slovenski gospodar« pa bi res ustregla splošni radovednosti, ako bi povedala, kdaj bodo razpisane volitve tudi za sosednjo občino Razkrižje, ki je bila na novo ustanovljena z istimi prekomasacijami, s katerimi sta bili združeni obe ljutomerski občini. Tam se volilci že sedaj veselijo na volitve in želijo, da bi jim ne bilo treba predolgo čakati.

Iz prometne službe

Premeščen je železniški prometni uradnik in postajenačelnik Karel Butinar iz Tomaševca na Zidani most.

Viktorija Plzen: Concordia 3:3 (3:0)

Zagreb, 11. decembra. o. Danes je gostovala v Zagrebu plzenska Viktorija, ki se je pred komaj 300 gledalci arečala s Concordio. Tekma se je vršila na zelo razmočenem terenu. Gostje so prišli v vodstvo v 6. min. po levem krilu ter so v 28. min. povečali stanje na 2:0. V zadnji minuti prvega polčasa so zabili tretji gol.

V drugi polovici se je Concordia popraviila ter je Rakar zabil dva gola. Zebč pa enera.

Jutri igra Viktorija Plzen proti Gradjan-skemu.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska napoved: Povečani oblačno vreme s jasnimi v severnih in zapadnih krajih. Deževati utegne v južni polovici, v planinskih krajih pa snežiti. Toplota bo še padla.

Zagrebska: Nestalno, temperatura bo neznatno padla.

Dunajska: Oblačno, severovzhodni vetrovi, sneg.

V Ljubljani je ustanovljena Akademija znanosti in umetnosti

Včeraj se je nepričakovano, čeprav po dolgih smotrni pripravih, uresničil stari sen vseh slovenskih kulturnih delavcev v preteklosti in sedanjosti: Ljubljana je dobila Akademijo znanosti in umetnosti. Ustanovitev tako visoke kulturne naprave je pri vsakem narodu velik dogodek, kajti povsod vidijo v domači akademiji nov daljnosežni korak k organizaciji višjih form kulturnega življenja in povsod priznavajo v akademijah tisto avtoritativno ustanovo, ki jo potrebuje slehern kulturni krog, vsak kulturno tvoren narod. Tem večjega pomena bo nova Akademija znanosti in umetnosti za slovensko ozemlje, ki je najbolj eksponirani del naše Jugoslavije. Prav zaradi geopolitične lege našega ozemlja in zaradi posebnega položaja Slovencev v Jugoslaviji lahko trdimo, da ugodni razmah slovenskih kulturnih sil utrjuje tudi našo narodno in državno moč, pospešuje prestiž državne misli ter zavest osvobodjenja in svobodnega razvoja v lastni narodni državi, obenem pa ugodno vpliva na zavest naših manjšin. Zaradi tega je ustanovitev Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani dogodek, ki daleč presega ožji krog znanstvenikov in umetnikov. Je to nov dokaz, da se Slovencem v okvirju jugoslovanske narodne države počasi izpolnjujejo najvišji smotri, ki so se zdeli našim preporoditeljem nedosežni in neizvedljivi. V tem smislu pozdravljamo tudi s tega mesta ustanovitev Akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani.

Kako je bila Akademija ustanovljena

O pomenu pravkar ustanovljene Akademije znanosti in umetnosti razpravlja današnji uvodnik. V naslednjem približujemo uradno poročilo o poteku ustanovitve in o značaju nove akademije.

Včeraj (11. decembra 1937) ob 11. dopoldne se je v Narodnem domu v Ljubljani vršil ustanovni zbor društva »Akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani«. Zbora so se udeležili vsi pravi člani, ki jih je sedem, kakor to določajo pravila, in sicer za prvi razred štiri (gg. univ. prof. Aleš Ušeničnik, Rajko Nahtigal, Fran Kidrič in Milko Kos), za ostale tri razrede pa po en član-organizator (gg. univ. prof. Gregor Krek in Rihard Zupančič ter pesnik Oton Zupančič). Na čelu akademije ostane začasno, do izvolitve novih članov in do volitve prvega predsednika, kot starostni predsednik g. Aleš Ušeničnik. Z zbora so bile poslano vdanostne izjave Nj. Vel. kraljici Mariji, Nj. Vis. knezu namestniku, dalje pozdravne besede gg. kraljevičema namestnikoma R. Stankoviču in I. Peroviču, kraljevski vladi, posebej še g. ministru prosvete, predsednikom senata in narodne skupščine, slovenskim senatorjem in poslancem; bratski pozdravi so bili poslani beograjski in zagrebški akademiji znanosti. Po zboru se je delegacija akademije predstavila g. banu dr. M. Natlačenju.

Akademija znanosti in umetnosti v Ljubljani ima štiri razrede, ki obsegajo znanosti in umetnosti v tem-le redu; prvi razred filozofijo, filologijo in zgodovino; drugi razred pravne, sociološke, gospodarske vede; tretji razred matematične, tehnične, prirodoslovne in medicinske znanosti; četrti raz-

red je umetniški (leposlovje), glasba, slikarstvo, likovna umetnost, arhitektura). Člani akademije so ali redni (največ jih more biti 30), ali dopisni (največ 60) ali pa častni. Za izvolitev je potrebna najstrožja znanstvena ali umetniška presoja, ki mora izkazati samostojnost ustvarjanja. Delo akademije se publicira v posebnih izdajah, kjer so sorodne stroke združene pod skupnimi in enotnimi naslovi. Akademiji načeluje predsednik, ki ga namestuje glavni sekretar; oba sta izvoljena za dobo treh let; posamezne razrede pa vodijo razredni sekretarji, ki se volijo vsako leto. Ti funkcije skupaj tvorijo predsedstvo akademije. Ob zaključku vsakega poslovnega leta se vrši svečan javen zbor akademije s poročilom o delovanju akademije v preteklem letu, s sprejemom novih članov in s predavanjem o novih aktualnih znanstvenih (umetniških) problemih.

Ze skoro pred desetimi leti je vsa naša javnost pozdravila akcijo za akademijo znanosti in umetnosti ter za Narodno galerijo. Narodna galerija, za katero je bilo treba mnogo požrtvovalnega dela in dosti sredstev, že dalj časa dostojno in častno kaže, kaj so naši umetniki-tvorci lepota ustvarili. Akademija znanosti in umetnosti hoče zdaj združiti v osrednjo organizacijo s trdnim delovnim načrtom posamezna že doslej delujoča strogo znanstvena društva, da tako v skupnem delu zbere vsa naša raztresena znanstvena prizadevanja in da se more lotiti velikih znanstvenih nalog, ki jih more samo s kolektivnim delom pričeti in izvršiti. Njena prva skrb bo, da častno reprezentira našo znanost in umetnost tudi v mednarodni kulturni tekmi in da s tem dviga narodno čast naše države.

Prvi člani naše Akademije

V prvih rednih članih slovenske Akademije znanosti in umetnosti pozdravlja naša javnost same vidne predstavitelje slovenske znanosti in umetnosti, moške, katerih vsak je doprinesel mnogo trajnih duhovnih dobrin sodobni slovenski kulturi.

V naslednjem naj v abecedni vrsti le prav na kratko in pogoščeno označimo prve člane domače Akademije:

Dr. France Kidrič

Je redni profesor za slovansko literaturo na univerzi v Ljubljani in največja avtoriteta v vseh vprašanih starejši slovenske literature. Rodil se je 23. marca 1880 v Radanški vasi pri Rogaski Slatini, dovršil mariborsko gimnazijo in dunajsko univerzo, kjer je študiral slavistiko. Promoviral je l. 1906. Bil je nekaj let urednik v dunajski dvorni knjižnici in se je l. 1919 habilitiral na dunajski univerzi za slovansko fi-

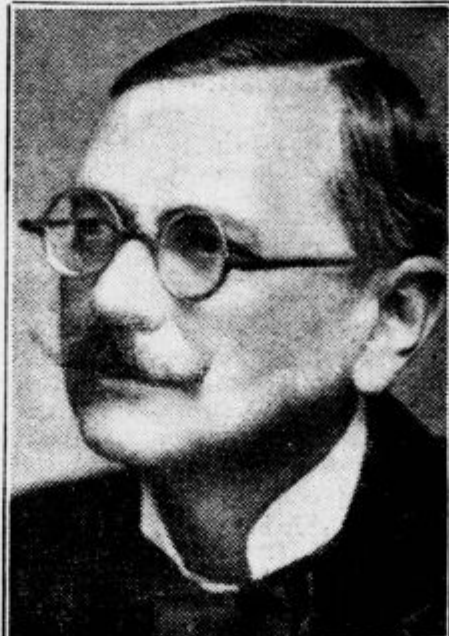
logijo. L. 1920 je postal redni profesor ljubljanske univerze. V letu 1923/24 je bil rektor, večkrat pa je izvrševal funkcijo dekana. Bibliografija njegovih znanstvenih spisov je zelo obsežna. S svojim raziskavanjem naše starejši literature je izvršil revizijo mnogih dotedanjih podatkov in sodb ter z »Zgodovino slovenskega slovstva od začetkov do marčne revolucije« (Slov. Matice) izvršil ne le novo periodizacijo naše literarne zgodovine, marveč dal tudi nove in objektivnejše poglede na mnoge naše pojave in osebnosti, vedno v okvirju dobe in njenega evropskega ozadja. Prof. dr. Kidrič je nadalje priznana avtoriteta v prečnoslovju; prvi zvezek njegovega Prešerna je izdal lani Tiskovna zadruga, drugi je napovedan. Prof. dr. Kidrič je član Slovenskega instituta v Pragi in Znanstvenega društva v Ljubljani. Odlikovan je z redom sv. Save III. in z redom Belega orla IV. razreda.

skem institutu za raziskavanje zgodovine, se izpolnjeval po vojni še v Parizu in Münchenu in postal 1924 docent v Beogradu, leto dni pozneje izredni profesor v Zagrebu, od l. 1929 pa deluje na ljubljanski univerzi najprej kot izredni, nato pa kot redni profesor. Bibliografija njegovih znanstvenih spisov je obsežna in vsebuje celo vrsto tehničnih del iz starejši slovenske zgodovine, predvsem seveda iz srednjega veka. Njegovi najpomembnejši spisi v posebnih knjižnih izdajah so: »Srednjeveški rokopisi v Sloveniji«, »Zgodovina Slovencev od naselitve do reformacije« in »Conversio Bagoariorum et Caranthanorum«. Prof. dr. Milko Kos je dopisni član Jugoslov. akademije v Zagrebu in Kraljevske češke společnosti nauk v Pragi, član Slovenskega instituta v Pragi in Znanstvenega društva v Ljubljani, odlikovan z redom sv. Save IV.

Dr. Gregor Krek

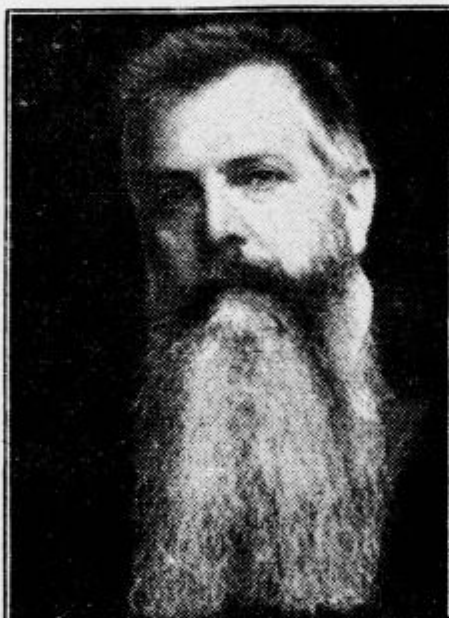
Je redni profesor za državljansko in rimsko pravo na univerzi v Ljubljani. Rodil se je 27. junija 1875 v Gradcu kot sin slavista, univ. prof. dr. Gregorja Kreka in se je po dovršeni graški gimnaziji posvetil pravnemu študiju. Za doktorja je bil promoviran l. 1898. Ze kot dijak se je bavil z glasbo, obiskaval konservatorij in napravil vse izpite. Vstopil je v sodno službo in služboval med drugim na Dunaju in v Ljubljani. Za rednega profesorja ljubljanske univerze je bil imenovan l. 1920, l. 1921/22

življenju; znan je tudi kot skladatelj. Prof. dr. Gregor Krek je član Slovenskega instituta v Pragi in predsednik juridične izpitne komisije. Odlikovan je z redi sv. Save III. in II. in Belega orla IV.

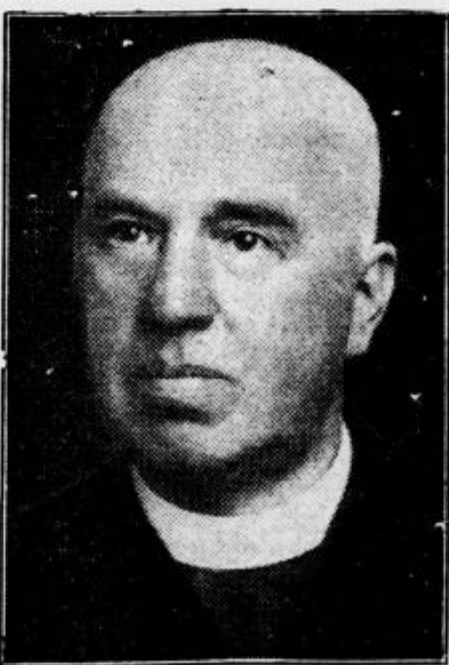
Dr. Rajko Nahtigal

Je redni profesor za slovansko filologijo na univerzi v Ljubljani. Rodil se je 14. aprila 1877 v Novem mestu in se je po maturi v Ljubljani posvetil študiju slavistike na dunajski univerzi, kjer je poslušal Jagića in druge slaviste. Promoviran je bil l. 1901, medtem pa je odšel s štipendijo na Rusko, kjer je poglobil in razširil svoje znanje iz slovanske filologije. L. 1902 je postal učitelj rusčine na nekaterih dunajskih učnih

zavodih, l. 1913 je postal profesor in je bil takoj imenovan za rednega profesorja slovanske filologije s posebnim ozirom na slovanski jezik in literaturo na univerzi v Gradcu, kjer je postal l. 1917 redni profesor. Na ljubljansko univerzo je bil imenovan l. 1919 in je tu zasedel stolico za splošno slovansko filologijo s starocerkvenoslovansko. Organiziral je slovanski seminar in vodi dandanes Slovanski institut naše univerze. Dr. Rajko Nahtigal je bil med ustanovitelji Znanstvenega društva za humanitaristične vede v Ljubljani in ves čas njegov predsednik; pod njegovim vodstvom je to društvo pripravljalo današnjo Akademijo znanosti in umetnosti v Ljubljani. Znanstveno-publicistična dejavnost prof. Nahtigala se giblje večinoma na strogo znanstvenem področju slovanske, zlasti starocerkvenoslovanske filologije, v kateri zavzema ugledno in avtoritativno mesto. Lani so izšli pri Znanstvenem društvu njegove »Starocerkvenoslovanske študije«. Mnogo se je bavil tudi z vprašanji primerjalnega jezikoslovja in zaslovel kot eden največjih znanstvenih poznavalcev albanškega jezika. Prof. dr. Nahtigal je dopisni član Jugoslovanske akademije v Zagrebu in Srpske kraljevske akademije v Beogradu, član Slovenskega instituta v Pragi in častni član Slavističnega društva v Ljubljani. Odlikovan je z redom sv. Save I. razreda.

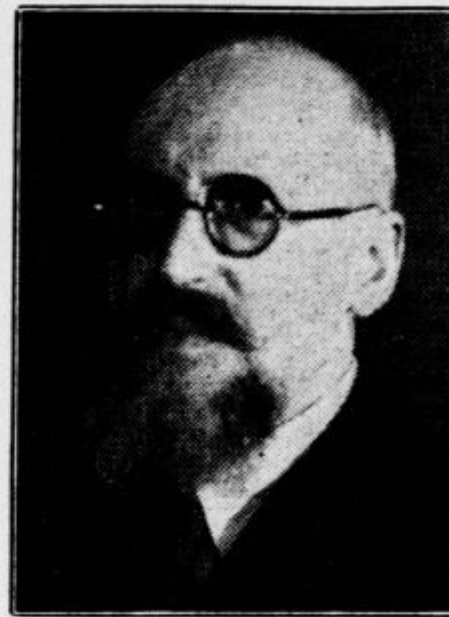
Dr. Aleš Ušeničnik

Je redni profesor za krščansko filozofijo na teološki fakulteti ljubljanske univerze. Rodil se je 3. julija 1868 v Poljanah nad Škofjo Loko, študiral gimnazijo v Ljubljani, bogoslovje in filozofijo pa v Rimu. Od l. 1919 je redni profesor na univerzi v Ljubljani. Dr. Aleš Ušeničnik je največji reprezentant krščanske filozofije med Slovenci in znan tudi v inozemskih krogih

kot moderni nadaljevalec tomističnega filozofskega sistema. Bavi se s splošno filozofskimi in sociološkimi vprašanji. Njegovi najpomembnejši spisi »Sociologija«, »Knjiga o življenju«, »Uvod v filozofijo«, »Uvod v krščansko sociologijo«. Je dopisni član Jugoslovanske akademije v Zagrebu in odlikovan z redom sv. Save II. V novi akademiji zavzema položaj starostnega predsednika.

Dr. Rihard Zupančič

Je redni profesor za matematiko na univerzi v Ljubljani. Rodil se je 22. decembra 1878 v Ljubljani, študiral je na univerzah Pariz, Dunaj in Göttingen in postal l. 1912 docent višje tehnične šole na Dunaju, od l. 1919 pa je redni profesor naše univerze. Kot znanstvenik se bavi predvsem s problemi matematične pedagogike in sodeluje v raznih evropskih matematičnih strokovnih revijah. Njegovi spisi iz čiste matematike so izšli v izvestih pariške in dunajske akademije. Je predsednik profesorske izpitne komisije in dopisni član akademije v Toulousu. Odlikovan je z redom sv. Save II. V novi akademiji bo imel nalogo, organizirati nje prirodoslovno-matematični oddelek.

Oton Zupančič

Je predstavitelj sodobne slovenske literature in vstopa v akademijo s nalogo, da organizira njen umetnostno-literarni oddelek. Je upravnik Narodnega gledališča v Ljubljani. Rodil se je 28. januarja 1878 v Vinici (Bela krajina), študiral v Novem mestu in v Ljubljani, nato pa na dunajski univerzi zgodovino in zemljepis. Pozneje se je posvetil literaturi in gledališču. Kot največji slovenski pesnik našega veka je dovolj znan širši javnosti. O njem obstoje tudi tuje monografije (Cronjeva v italijanščini, Tesnierova v francoščini). S svo-

K zdravju
Tvojega otroka spadajo tudi
zdravi zobje

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

Jo poezijo in posebej še s svojimi prevodi je vplival na razvoj slovenskega literarnega jezika in mu nakazal nove izraževalne možnosti. Oton Zupančič je dopisni član Jugoslovanske akademije v Zagrebu, pred-

sednik Pen-kluba v Ljubljani, predsednik Francoskega instituta, chevalier de l'Ordre national de la Légion d'honneur. Odlikovan je z redi sv. Save III. in Belega orla IV.

Velika božična prodaja

260 199 76 155

V JUGOSLAVIJI

HISA

TRGOVSKA

DOMAČA

NAVEČJA

Sternceki

CELJE

Vztrajno prizadevanje letošnje zime
Peti snežni nalet je to pot priplesal s severa, kjer je mrzla ruska zima zavzela že vso Poljsko in Nemčijo

Ljubljana, 11. decembra. Ze štiri jeseni se ni zima tako pogosto oglašala kakor letos. Komaj je v nižinah izginila sicer rahla snežna odeja, že se je prilizotapila iz naglo ohlajenih višin znova zima in pobelila zemljo. Borba med oceanскими toplimi strujami in navalom severnega hladu je letos menjaje podila nad našim obzorjem zdaj vlažno tople deževne sape, ki jih je presledkoma preganjal vpad severnega zraka. Tako smo tudi te dni imeli za močnim deževjem, po katerem so vode v strugah še zmerom prav visoke, predvečernjim in včeraj nenavadno tople dni, pod vplivom Sredozemskega morja.

Davi je pa mrzel zimski ples po Poljski in Nemčiji vrgel svoje glasnike, severne vetrove tudi k nam. Visoko pod nebom je kmalu nastalo razpoloženje za tvorbo kristalno lepih snežink. Zanimivo je bilo opazovati, kako je s postopnim padcem temperature v zraku in minule dni segretega zemeljskega površja snežna odeja le počasi osvajala tla z višjih leg v nižine. Grad, Golovec in Rožnik so bili že davno beli ko so tople mestne ulice in strehe hiš šele po poldnevu pokrile snežinke.

Orientacija mrzlega vala s tečajnih predelov na jug je letošnjo jesen vse bolj pogosta kakor drugokrat. Zgodaj je zato dobila Rusija mrzlo zimo in razmeroma dokaj prej kakor druga leta je mraz z močnim sneženjem pritisnil v severni Angliji, v Nemčiji in Poljski, tja do severnih grebenov Alp, Krkonosov in Karpatov. Niže na jug je prodrl le rahel odtенок te zime

ali če bo ostalo pri sličnem poteku severno evropskega vremena tudi nadalje, bomo pri nas, po vrsti dokaj jelovih zim, zabeležili precejšnjo mero snega in kar se je posebej bati, tja sredi zime, raje več ko malo mraza.

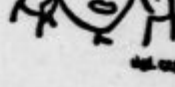
Prijatelji Tivolija imajo zdaj z žalostnim drobižem svoje posebno veselje. Če v plesu smežnik pohitiš tja v gozdček vitkih smrek, te obkroži tropa lačnih kljunčkov, ki so že kar navajeni, da raje vzemo hrano iz dobrotnih rok kakor iz ptične. Še drugače plašni kosi in drozgi priskakljajo pod noge, vervece pa se tepo med seboj, katera bo prej pretaknila žepe in pograbila sladko jedrce.

Zima se oglašala in na vrata dobrotnih src trka prošnja usmiljenja potrebnih ljudi in živali...

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Neredna stolica

upliva na ves organizem. Dobro sredstvo za odvajanje, ki zanesljivo deluje in ima prijeten okus, je

DARMOL

Gospodarstvo

322 milijonov Din za službo naših posojil v Franciji

O priliki poseta francoskega zunanega ministra Delbosa v Beogradu bo podpisana nova francosko-jugoslovenska trgovinska pogodba, ki je bila sklenjena že v začetku oktobra, pa je bil podpis pogodbe odložen, ker naša država takrat še ni mogla priti do sporazuma s francoskimi inženirski srbskih predvojnih posojil in 7% stabilizacijskega posojila iz l. 1931. Poročali smo že, da je sedaj prišlo tudi do sporazuma s temi francoskimi obligacionarji na ta način, da bo naša država plačala celoten znesek kupona v devalviranih francoskih frankih, in sicer pri predvojnih srbskih posojilih v višini 240% nominalnega zneska zlatih frankov, kar je za malenkost manj, nego bi morala naša država plačati po zakonjenem sporazumu iz l. 1930. V takratnih Polnecarejevih frankih (katerih zlata vrednost je bilo skoro še enkrat tako velika, nego znašala zlata vrednost sedanjega franka). Tudi za kupone 7% stabilizacijskega posojila bo naša država plačala v devalviranih francoskih frankih nekaj manj, nego bi morala plačati v Polnecarejevih frankih, ki so veljali v času, ko je bilo posojilo sklenjeno.

Sporazum velja seveda samo za dve leti. Za to dobo se je naša država obvezala plačati na leto še 25 milijonov frankov za amortizacijo. Čeprav naša država francoskim obligacionarjem ni priznala valorizacije anuitet odnosno zaradi devalvacije francoskega franka ne bo v razvednotenih frankih plačala več nego bi morala plačati v nevalviranih frankih, vendar bodo plačila dosegala prav znaten znesek. Kakor poroča »Neue Zürcher Zeitung«, bomo morali za obrestno plačilo imenovanih posojil v Franciji žrtvovati na leto 175 milijonov frankov in vrhu tega 25 milijonov frankov za amortizacijo. Skupaj torej 200 milijonov frankov, to je 325 milijonov Din.

V zvezi z novo trgovinsko pogodbo smo sklenili s Francijo tudi nov plačilni sporazum, po katerem se ukine klirinški plačilni promet. V bodoče se bodo plačila vršila v svobodnih devizah. V novem sporazumu je tudi predvideno, da se bo kontrola uvoza iz Francije pričela izvajati šele tedaj, ko bo naš uvoz iz Francije presegel 80% vrednosti našega izvoza, kar se bo ugotovilo na podlagi trgovinskih statistik obeh držav. Francija nam v tej pogodbi priznava pravico do aktivne trgovinske bilance, v višini najmanj 20% vrednosti našega izvoza.

Vprašanje pa je, če bo ta razlika zadovala za kritje naših finančnih obveznosti. Samo za kritje anuitetne službe naših posojil v Franciji bomo, kakor gori navedeno, potrebovali na leto za 325 milijonov Din deviz. Če upoštevamo še ostala finančna plačila, zlasti dividende francoskega kapitala v Jugoslaviji (Francoske družbe borskih rudnikov), tedaj se bo celotna vsota finančnih plačil izven okvira trgovinskega prometa približevala znesku pol milijarde Din. Če bi hoteli ves ta znesek kriti z izvoznim presežkom naše trgovinske bilance, tedaj bi morala znašati aktivnost naše trgovinske bilance na leto skoro pol milijarde, kar seveda pri razmerju 100 : 80 med izvozom v Francijo in uvozom iz Francije ni mogoče doseči. Letos je sicer naša trgovinska bilanca s Francijo zelo aktivna, kajti v devetih mesecih tekočega leta je znašal izvozni presežek okrog 260 milijonov Din. In sicer pri izvozu v višini 322 milijonov in pri uvozu v višini 63 milijonov Din (lani je bila bilanca pasivna za 16 milijonov). Toda pretežni del tega povečanega izvoza je posledica znatnega francoskega uvoza žita zaradi slabe letine. V prihodnjih letih pa ni verjetno, da bi izvozni presežek dosegel tak obseg, kakor v letošnjem letu.

K sporu zaradi pogodbe med mestno občino in Električno zadrugo v Šiški

Ze 25. novembra smo na tem mestu v zvezi z obravnavo vprašanja nove pogodbe med mestno občino Ljubljansko in Električno zadrugo v Šiški postavili vprašanje, ali je bilo načelstvo Električne zadruge v Šiški upravičeno podpisati tako pogodbo glede na okolnost, da je dal letošnji občni zbor načelstvu le pooblastilo, da pristane na povzemanje cene električnega toka za zadruške do največ 2 Din, ne pa na povzemanje na 2.80 Din. Tudi smo že poročali, da je zaradi podpisa te pogodbe nastalo v Šiški precejšnje vznemirjenje. Že ob koncu novembra so imeli zadrugniki sestanke, na katerem so bili navzoči tudi nekateri člani mestnega sveta, ki so izjavili, da niso bili poučeni o vsebini pogodbe odnosno da so bili mnenja, da gre za prvotno pogodbo, ki je le nebiestveno spremenjena. Na sestanku je bilo sklenjeno, da zahtevajo zadrugniki nujno sklicanje izrednega občnega zbora zadruge in je zahtevano po sklicanju tega izrednega občnega zbora, ki bi sklepal o neveljavnosti pogodbe in o razrešitvi načelstva in nadzorstva, podpisalo 109 zadrugnikov. Načelstvo zadruge pa je najbrž slutilo, kaj se pripravlja, in je samo sklicalo izredni občni zbor, seveda z drugim dnevnim redom.

Preteklo sredo je k sporu objavilo načelstvo in nadzorstvo zadruge v »Slovenec« pojasnilo, kjer zatrjuje, da je bila izvršena revizija pogodbe na podlagi pooblastila občnega zbora. Med drugim očita mestnim svetnikom gg. Borštnjerju in Černetu, da sta v mestnem svetu glasovala za pogodbo, v Šiški pa nastopata proti njej. Na iznešene očitke je mestni svetnik g. Černe poslal »Slovenec« naslednje pojasnilo:

Pojasnilo m. sv. Černeta

Ni bil moj namen razpravljati v časopisju glede pogodbe med mestno občino Ljubljansko in Električno zadrugo v Šiški. Ker pa se je načelstvo in nadzorstvo Električne zadruge v Šiški v »Slovenec« z dne 8. dec. pod tem naslovom v svojem članku obregnilo tudi v moje ime, sem primoran pojasniti naslednje:

Dne 23. nov. t. l. ko je razpravljala občinska svet o pogodbi med MOL in Električno zadrugo v Šiški, sem sejo zaradi zaprek pri vožnji nekoliko zamudil. Tako mi ni bila znana pogodba. Rad bi bil dobil informacije od gg. obč. sv. Saleharja kod predsednika in Babnika kot podpredsednika Elekt. zadruge. Ko sem jih iskal, jih iz neznanega vzroka nisem našel med navzočimi. Zato sem glasoval za pogodbo v dobri veri, da je enaka kakor jo je že predsednik Električne zadruge na dveh obč. zbora pojasnjeval. Ko sem po izglasovanju pogodbe doznal, da ne gre za isto pogodbo in ji tudi ni malo podobna, sem bil takoj proti, kar sem g. Babniku tudi povedal. Zelo lepo bi bilo, ako bi me bila gg. Salehar in Babnik kot zadrugnika in obč. sv. kolega nekoliko poučila o pogodbi, kar bi ne bilo težko vsaj za g. Babnika ne, ker gre vsaj 4 krat na dan mimo moje hiše, in je njegova hiša oddaljena od moje komaj 100 korakov. Kar se tiče moje bojevitosti za ali proti pogodbi pa obstoja v tem, da sem bil na sestanku, na katerega sem bil povabljen in da sem pobral 10 podpisov za izredni občni zbor. Smatram, da imam po § 30. zadrughih pravil to pravico, kakor vsak drug član zadruge. Izjavljam pa, da leta 1934. 35. in 36. ali kdaj koli nisem nikdar pritiskal na izvedbo pogodbe, ki je bila zasnovana pod županovnjem g. dr. Puca, kar vse mora biti načelstvu in nadzorstvu Električne zadruge znano. Vse eno mi je, pod katerim županovanjem je pogodba urejena, glavno je, da bi imeli zadrugniki nizke cene za tok.

Zaradi svoje bolezni na letošnjem občnem zboru nisem bil navzoč, ko se je načelstvu dala polnomočje. Poučen pa sem, da je to polnomočje obstajalo le v takem obsegu, da cena električnemu toku za obratovanje motorjev ne sme presegati 1 Din za kv uro, cna toka za razsvetljavo pa sme biti nekaj višja, nikakor pa ne sme biti 2 Din za kv uro. Tudi je bil sklep o razdelitvi rezervnega zaklada, in je bilo povedano, da ima končno besedo likvidacijski občni zbor. Polnomočje, ki je bilo dano

načelstvu Elekt. zadruge na občnem zboru, še daleč ni v skladu s pogodbo, ki je bila objavljena v letakom, ki ga je izdala Električna zadruga v Šiški. Zato smatram, da je načelstvo svoje polnomočje, izdano na letošnjem občnem zboru, (milo rečeno) daleč prekoračilo. Zaradi tega je po mojem mnenju ta pogodba neveljavna.

Ako načelstvo Električne zadruge ni moglo napraviti pogodbe v smislu danega polnomočja, je bila njegova dolžnost sklicati izredni občni zbor, članstvu pojasniti zahtevano, si izposlovati dalekosežnejše polnomočje, ter šele nato sklopiti pogodbo. Vsaj tako bi storil vsak kdo se zaveda, da upravlja tuje premoženje.

G. Beliču pa svetujem, naj točno prečita pravila, da bo vedel ali je še upravičen podpisovati za zadrugo ali ne. Tudi o tem določajo pravila § 3. točka 5.

Černe I. r.

Ali je bilo načelstvo upravičeno skleniti tako pogodbo

Spor gre pred vsem za to, ali je bilo načelstvo zadruge upravičeno skleniti z mestno občino pogodbo, ki se v najvažnejših točkah docela razlikuje od prej sklenjene in od občnega zbora odobrene pogodbe. Na zadnjem občnem zboru Električne zadruge, ki se je vršil letos v juliju, je bilo sklenjeno (kakor je to razvidno iz zapisnika na str. 237) »da se načelstvo in nadzorstvo opolnomoči, da v primeru, ako finančno ministrstvo ne bi potrdilo sklenjenega dogovora med Električno zadrugo in MOL za prodajo električnih naprav in bi s tem dogovor postal ničev, ta dogovor revidirata po svojem preudarku in najboljši vesti in se mora to tudi izvesti najkasneje do 31. XII. 1937; pri tem pa je gledati na to, da ostanejo ugodnosti, ki jih predvideva sedanji dogovor za zadrugnike za dobo 10 let v prvi vrsti pred vsem neokrnjene odnosno da v skrajni sili ne bodo okrnjene preveč. Vsekakor bi ne smela cena za pogonski tok presegati 1 Din, cena svetilnemu toku pa se sme od 1 Din nekoliko zvišati, toda ne dosti preko 1 Din.«

Kakor je razvidno iz gornjega besedila, je občni zbor določil, v kakšnem okviru se sme izvršiti revizija pogodbe. Zlasti glede cene toka je bila načelstvu dana točna direktiva odnosno je imelo načelstvo le omejeno pooblastilo. Fr. novi pogodbi se cena toka za razsvetljavo zviša daleč preko zneska 1 Din. Na zadnjem občnem zboru je bila v zvezi z glasovanjem o pooblastilu tudi postavljena zahteva, da mora cena ostati precej izpod zneska 2 Din.

V resnici pomeni nova pogodba za zadrugnike znatno poslabšanje. Nastane tudi vprašanje, kdo bo zadrugnikom odgovarjal za škodo zaradi višje cene, ako bo obveljala sedanja pogodba. Vrhu tega je treba upoštevati, da ima po zadrughih pravilih glede likvidacije zadruge sklepati občni zbor. To je važno zlasti glede na določbo § 2 pogodbe, ki pravi, »da bo druga celotno kupnino, kakor tudi celotno po končani likvidaciji preostalo premoženje v smislu njenih pravil porabila za gradnjo in osonovanje zavetišča za uboge in sirote, ki ga prevzame v last in upravo Vincencijeva konferenca sv. Frančiška v Šiški.« Prejšnja pogodba je določala, da bo občni zbor sklepal o razdelitvi likvidacijske imovine, ki bo preostala po odbitku 1 milijona Din za gradnjo zavetišča. Finančno ministrstvo, ki prvotne pogodbe ni odobrilo, pa vendar ni moglo zahtevati, da se prav vsa imovina zadruge izroči Vincencijevi konferenci.

Zrebanje Vojne škode

Na 28. zrebanju dobikov loterijske 2% odstotne državne rente za vojno škodo, ki je bilo 2. in 6. t. m. v Beogradu so bili izrečani naslednji dobiki (prva številka označuje serijo, druga pa številko obveznice):

Dobitek 200.000 Din: 6054 — 79.
Dobitka po 100.000 Din: 7085 — 102; 8997 — 787.
Dobitki po 50.000 Din: 5286 — 880; 5375 — 183; 6616 — 887; 7951 — 987; 9131 — 976.
Dobitki po 20.000 Din: 5272 — 734; 5654 — 54; 5778 — 696; 5818 — 589;

6535 — 447; 6660 — 106; 7571 — 977;
7589 — 370; 7626 — 454; 8506 — 839;
8999 — 465; 9012 — 411; 9020 — 576;
9041 — 211; 9160 — 786.
Dobitki po 5.000 Din: 5140 — 643;
5212 — 272; 5223 — 108; 5361 — 849;
5469 — 50; 5532 — 360; 5559 — 539;
5611 — 380; 5655 — 441; 5687 — 459;
5792 — 671; 5827 — 505; 5863 — 953;
6008 — 501; 6089 — 198; 6252 — 146;
6321 — 56; 6480 — 192; 6532 — 136;
6573 — 274; 6578 — 729; 6579 — 926;
6624 — 185; 6668 — 494; 6714 — 283;
6793 — 467; 6803 — 267; 6804 — 799;
6820 — 617; 6960 — 514; 7002 — 681;
7371 — 106; 7393 — 298; 7396 — 989;
7463 — 301; 7679 — 546; 7698 — 939;
8190 — 294; 8240 — 857; 8244 — 214;
8340 — 903; 8354 — 462; 8392 — 782;
8473 — 409; 8539 — 331; 8559 — 702;
8779 — 46; 8868 — 924; 8899 — 365;
9077 — 740; 9287 — 210.

Dobitki po 3.000 Din: 5034 — 827;
5037 — 706; 5066 — 318; 5071 — 217;
5077 — 127; 5126 — 784; 5194 — 426;
5196 — 848; 5241 — 694; 5253 — 618;
5292 — 555; 5305 — 286; 5313 — 859;
5320 — 423; 5351 — 665; 5374 — 702;
5418 — 398; 5605 — 475; 5534 — 750;
5867 — 541; 6027 — 639; 6041 — 695;
6125 — 179; 6138 — 267; 6141 — 964;
6166 — 471; 6181 — 947; 6345 — 210;
6406 — 357; 6408 — 439; 6424 — 338;
6458 — 687; 6490 — 678; 6527 — 505;
6540 — 163; 6577 — 890; 6751 — 6;
6849 — 931; 6872 — 269; 6899 — 568;
6999 — 329; 7001 — 114; 7036 — 601;
7087 — 391; 7168 — 50; 7190 — 383;
7197 — 993; 7201 — 447; 7343 — 144;
7358 — 306; 7384 — 371; 7512 — 844;
7565 — 516; 7595 — 245; 7657 — 130;
7667 — 264; 7668 — 939; 7812 — 213;
7824 — 700; 7826 — 945; 7908 — 866;
7958 — 12; 8007 — 532; 8081 — 621;
8132 — 462; 8143 — 491; 8160 — 930;
8172 — 964; 8211 — 853; 8251 — 719;
8310 — 136; 8427 — 333; 8454 — 234;
8487 — 145; 8537 — 395; 8564 — 184;
8565 — 13; 8607 — 146; 8669 — 39;
8763 — 324; 8783 — 222; 8797 — 647;
8817 — 798; 8832 — 875; 8851 — 893;
8861 — 146; 9025 — 676; 9076 — 393;
9096 — 412; 9108 — 796; 9145 — 851;
9191 — 25; 9199 — 414; 9204 — 909;
9259 — 157; 9263 — 511; 9268 — 607;
9299 — 739; 9330 — 844.

Punilni denar

in samouprava hranilnic

V torko so prispele v Beograd predstavniki Zveze jugoslovenskih hranilnic v Ljubljani, kjer je članenih vseh 29 slovenskih regulativnih hranilnic, da razločajo na merodajnih mestih potrebo spremembe načrta uredbe o samoupravi hranilnicah. Ta načrt uredbe predvideva tako ustnitetv poslovanja hranilnic, da bi nastalo vraščanje njihovega nadaljnjega obstoja. Hranilnicam tudi ne omogoča, da bi sprejemale nujne vloge. Vsebuje pa v svrhu tega določbe, po katerih bi morale hranil-

Računajte in kupili boste!

5 — CEVNI SUPER

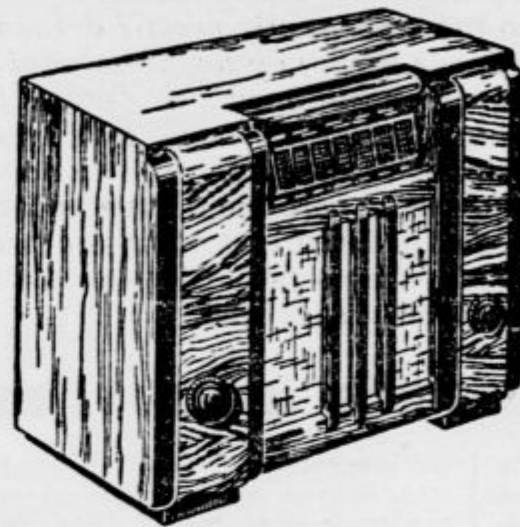
ZA 1938. LETO

Din 2750.—

CENA NA ODPLAČILA DIN 2885.—

ORION RADIO tip 100

S KRATKIMI, SREDNJIMI IN DOLGIMI VALOVI

RADIO R. Z. & O. Z.

Ljubljana, Miklošičeva c. 6.

RADIOVAL, Ljubljana

Dalmatinova ul. 13

JOSIP WIPPLINGER,

Maribor, Jurčičeva 6.

nice znaten del sedanjih naložb likvidirati. Proti temu načrtu uredbe so se odločno uprle vse slovenske hranilnice. Pa tudi vsa slovenska javnost se v tem načrtu spoznala ogražanje gospodarskih interesov Slovenije, spričo dejstva, da zavzemajo samoupravne hranilnice v okviru kreditnega gospodarstva dravske banovne vodilno vlogo.

Sedaj poroča »Jugoslovenski kurir« iz Beograda da so se zadnje dni vršila pogajanja med predstavniki samoupravnih hranilnic na eni strani ter trgovskim in finančnim ministrom in Državno hipotekarno banko na drugi strani. Ta pogajanja gredo za tem, da se spremeni zakon o Državni hipotekarni banki in zakon o izvenpravnem postopku, in sicer tako, da bi se omogočilo nalaganje pupilnega denarja pri občinskih in samoupravnih hranilnicah. Pričakovati je, da bo na osnovi pooblastila v finančnem zakonu izdana uredba, s katero se bodo spremenili tozadevni predpisi zakona o Državni hipotekarni banki in zakona o izvenpravnem postopku.

= Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Milhe Osredkarja, trgovca v Kranju (poravnalni upravnik dr. Igo Šilar, odv. v Kranju; poravnalni rok 12. januarja ob 9., prijavni rok do 5. januarja).

Borze

Na ljubljanski borzi je znašal pretekli teden devizni promet 8.88 milijona Din nasproti 7.36, 8.36, 8.08 in 9.23 milijona Din v prejšnjih štirih tednih. V privatnem kliringu notirajo nemški klirinški čeki nadalje nespremenjeno 14.00, kakor jih nudi na trgu Prizad. Terminski tečaj pa so se v zadnjih tednih dvignili in so danes le še za 1 do 2 točki nižji, nego znaša promptni tečaj, kar pomeni, da v prihodnjih mesecih ni pričakovati oslabitve tečaja zaradi večje ponudbe. Avstrijski šiling je v privatnem kliringu zadnje dni za malenkost popustil na 8.67 do 8.70. V svobodnem deviznem prometu stanejo angleški funti 238 Din, ameriški dolarji 47.70, švicarski franki 11.02 in francoski franki 1.64 Din.

DEVIZE

Curth. Beograd 10, Pariz, 14.6950, London 21.6125, Newyork 432.3750, Bruselj 73.119, Milan 22.72, Amsterdam 240.40, Berlin 174.20, Dunaj 80.70, Stockholm 111.40, Oslo 108.0250, København 96.50, Praga 15.20, Varšava 84.80, Budimpešta 86.25, Atene 3.95, Bukarešta 3.25.

Blagovna tržišča

2ITO

+ Chicago, 11. decembra. Začetni tečaj: pšenica: za dec. 95.50, za maj 92.375, za julij 86.375; koruza: za dec. 55.25, za maj 58.50, za julij 59.125.

+ Winnipeg, 11. decembra. Začetni tečaj: pšenica: za dec. 120.50, za maj 115.375, za julij 111.

BOMBAZ

+ Liverpool, 10. decembra. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za dec. 4.54 (prejšnji dan 4.53), za maj 4.66 (4.66), za avg. 4.71 (4.71).

+ Newyork, 10. decembra. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za dec. 8.04 (8.07), za maj 8.14 (8.16).

Za izpopolnitev železniške zveze na progi Ptuj—Ormož

Osluševci, 11. decembra

Na razne prošnje je železniška uprava s 3. novembrom uvedla na progi Ptuj—Ormož nov potniški vlak. S tem je dijakom meštanske šole in gimnazije v Ptujju omogočeno, da se takoj po pouku odpeljejo domov. Vlak odhaja iz Ptujja ob 12.53 in prihaja v Ormož ob 13.27, obratuje pa le ob dnevnih poukih. Vsekakor smo železniški upravi dolžni zahvalo in priznanje za uvedbo tega vlaka. Z novim vozilom redom, ki je stopil v veljavo meseca maja, je bil namreč voznik red spremenjen v toliko, da je opoldanski vlak odhajal 40 minut prej, kakor prej. Dijaki, ki se vozijo z vlakom v Ptuj in se po isti poti vračajo, bi zatorej morali v Ptujju čakati 5 ur na večerni vlak. V prejšnjem šolskem letu je vodstvo šole dijakom toliko na roko, da je pouk sklicilo, vendar se to ni moglo trajno držati. Ker ni bilo mogoče vzneza reda spremeniti, se je železniška uprava odločila za uvedbo novega vlaka, ki pa zraven številnega dijastva pride tudi drugim potnikom prav. Mnenja pa smo, da bi bil ta vlak še bolj frekventiran, če bi se odhod iz Ptujja prelozil za eno uro pozneje, kakor tudi, če bi vozil v obratni smeri z odhodom iz Ormoža okrog 15. ure. V prvem primeru, to je, če bi se odhod iz Ptujja prelozil na 14. uro, bi se ga poslužilo več potnikov, ker bi se sedanje razdobje med vlaki zvišalo od 40 na 100 minut. V tem primeru bi bilo križanje z brzim vlakom v Ptujju, odpadel bi vsakokratni polurni postanek zaradi križanja v Moškanjcih. Po voznem redu bi moralo biti križanje v Ormožu, vendar je to zaradi uvedene počasne vožnje na delu proge in temu sledečih zamud onemogočeno.

V obratni smeri bi se potniki iz Ormoža, Velike Nedelje, Osluševcev in Moškanjcev gotovo (prav radi poslužili tega vlaka, ki bi bil zelo prikladen za razne opravke ali nakupe, tembolj, ker je povratek iz Ptujja ob 18. v smeri proti Ormožu mogoč. Železniška uprava bi pri tako izpopolnjenem in spremenjenem voznem redu le pridobila, ker sedaj se vrača prazna garnitura. Prosimo in želimo, da bi odločujoči ta predlog upoštevali.

Čitajte

naročajte

»JUTRO«

SAMO 2 DNI **POSEBNA PRIREDITEV** **SAMO 2 DNI**

V KINU „IDEAL“

PRVI VELIKI SEKSUALNO MEDICINSKI ZVOČNI FILM

Popolni zakon

Prvi seksualno medicinski zvočni film v nemškem jeziku svetovno znanega seksuologa in ženskega zdravnika

prof. dr. med. Van de Velde

Prof. dr. med. Van de Velde govori v tem filmu osebno in razpravlja o modernih problemih zakona, ljubezenskih odnosih med možem in ženo, kaže in razlaga s praktičnimi primeri vzroke mnogih nesrečnih zakonov, oploditev, spočetje itd. Nobena odrasla oseba, moški ali ženska, ne bi smela zamuditi tega za vsakogar poučnega in interesantnega filma. Toda tudi vsako odraslo dekle naj se seznani s temi važnimi življenjskimi problemi, kajti marsikateri pozneje nesrečni zakon, bi bil s pravočasnim pojasnilom preprečen. Zakaj bi pobesili glavo pred tem tako važnim problemom?

Sodelujejo: PROF. DR. VAN DE VELDE, OLGA CEHOVA, A. ABEL, W. JANSEN, THEODOR LOOS.

Film se predvaja samo v sredo 15. in četrtek 16. t. m. Predstave ob 3, 5, 7. in 9 1/2 CENE PROSTOROM DIN 4.50, 6.50, 8.— in 10.—

PRESKRBITE SI VSTOPNICE ZE V PREDPRODAJI od danes dalje pri kino blagajni, ker bo vladal na vstopnice velik naval. Posetite raje popoldanske predstave, ker bo za večerne predstave težko dobiti vstopnice.

Mladini izpod 16 let je vstop zabranjen.

Gospodarske vesti

= Nova anketa o delovnem času v trgovinskih in obrtnih obratih. V zvezi s sklepi ankete, ki je bila v Zagrebu 8. novembra o delovnem času pomožnega osebja v trgovinskih in obrtnih obratih, je minister za socialno politiko in narodno zdravje sklenil, naj bo 18. in 19. januarja v Sarajevu anketa, na kateri bodo v zvezi z izvajanjem zakona o zaščiti delavstva razpravljali o naslednjih vprašanjih: 1) Izprememba uredbe o zapiranju in odpiranju trgovinskih obratov in delovni čas pomožnega osebja; 2) posebno varstvo žensk in otrok glede na delovni čas; 3) zboljšanje službe inspekcije dela; 4) Pojem industrijskih podjetij po zakonu o zaščiti delavstva; 4) Izvedba kolektivnih pogodb. Ankete se udeležijo zastopniki ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje, ministrstva za telesno vzgojo naroda, ministrstva za trgovino in industrijo, nadalje zastopniki delodajalskih in delavskih zbornic, zvez delodajalskih združenj, Osrednje-ga urada za zavarovanje delavcev in osrednje uprave za posredovanje dela. Anketa bo v mestni posvetovalnici.

= Produkcija zlata v Jugoslaviji. V prvih šestih mesecih t. l. je znašala produkcija zlata v Jugoslaviji 377.9 kg (lani v istem razdobju 262.42 kg) in je bila pri tem za 44% večja nego lani. Vse produkcije so rudniki prodali Narodni banki za 18.8 milijona Din (lani v istem razdobju za 14.5 milij. Din. pri čemer je znašala povprečna prodajna cena za kg 49.480 Din nproti 53.230 Din, kolikor je znašala povprečna cena lani v prvem polletju (Narodna banka je letos znižala odkupno ceno za zla o). Gornji podatki pa se nanašajo samo na produkcijo domačih rudnikov zale zlate ruše (Fojnica, Neretnica, Sv. Varvara), ni pa uoštevarno zato, ki se pri rafiniranju našega surovega bakra pridobi v inozemskih rafinerijah in ga morajo rušavski podjetja, ki puše baker rafinirati v inozemstvu, prav tako odati v Narodni banki.

= Zateški hmeljski trg. Zateško hmeljar-ko združenje poroča, da se je stanje na hmeljakem trgu nekoliko zboljšalo. Povpraševanje po zateškem hmelju v prvem tmem hmelju je precej nizko. Cene se gibljejo med 550 do 850 Kd, pri čemer pa se najvišja cena le redko doseže. Pretežni del prometa je po cenah od 550 do 600 Kd.

Za dosego ciljev so želje same premalo!

Kdo danes nima želja? Vsi jih imamo. Mnogo želja se da uresničiti, če se za uresničitev tudi kaj stori, žetati samo pa ne zadostuje. Koliko — na primer — je trgovcev, ki želijo doseči večji promet in povečati svoje trgovine, a kako malo je med njimi takih, ki tudi kaj store za pridobitev večjega števila odjemalcev. Kakor da bi jih bilo sram, se izogibajo vzbujanja vsake pozornosti. Ničesar ne store, da bi kupujejo občinstvo zvedelo, kje so njihovi poslovni lokali in kaj vse nudijo. Ničesar ne store v tem pogledu, pa vendarle tožijo o slabih trgovskih časih.

Konto kredita za oglase je prazen, prazna je trgovina!

Oni pridobitniki, ki za uresničenje svojih želja po povečanju prometa tudi kaj store, imajo v dnevih božičnih nakupov spet najlepšo priliko z oglasi v „Jutru“, povečati svoj poslovni promet, privabiti si novih kup-nomočnih odjemalcev in jih z izvrstno, Ljubljani lastno, solidno postrežbo zadovoljiti.

Domače vesti

* Visoko odlikovanje dveh znanstvenikov. Z redom sv. Save II. stopnje sta bila odlikovana gg. dr. Ivan Zrnave iz Zlogoskega pri Brežicah in dr. Stanislav Sraček iz Prage. Dr. Zrnave je odlični slovenski sociolog in oče nove sociološke vede — sociotekhnike. Znan je tudi po svojih prijateljskih zvezah s pokojnim pesnikom Antonom Askercem. Dr. Stanislav Sraček je utemeljitelj Masarykove akademije dela, preloženik Tehnične gospodarske zajednice v Pragi, kakor tudi avtor mnogih sijajnih knjig o znanstveni organizaciji dela. Cestitamo!

V NOVI ZIMSKI SEZONI!

za popoldan in večer:

Svilene in volnene čipke
Zlati in srebrni brokat
Svileni tulji
Organdi
Velour transparent

SOUVAN
MANUFAKTURA, MESTNI TRG 24

* Božičnica za beograjske prometne redarje. Znano je, kako so Angličje zaklonjeni svojim prometnim redarjem. Klubi avtomobilistov jim prireajo vsako leto bogate božičnice, radodarno pa jih obdarujejo tudi ob drugih prilikah. Božičnice jim prireja o lepih lokalih, a tudi med vožnjo jim kar iz avtomobilov mečejo zavojce z darili. Ja običaji se je uveljavil tudi v Ameriki in še v nekaterih drugih državah. Letos bo tudi beograjska sekcija avtomobilskega kluba priredila prometnim redarjem lepo božično go. Klub je že razposlal pisma vsem lastnikom avtomobilov. V Beogradu je okrog 3000 prijavljenih avtomobilov in 110 prometnih stražnikov.

* Velikodušni dar Podpornemu društvu slepih. Veleugledno uradniško lobanje tovarne v Ljubljani je darovalo namestu venca na grob blagopokojnega zdravnika g. dr. I. Höglerja. 150 Din za pomoč bednim slepim. Društvo se plemenitim darovalcem za njihovo pozornost napram ubogim slepim iskreno zahvaljuje. Utemljena srca, prosimo, pomagajte bednim slepim na zimo in posrejte jim zvojni velikodušni gest!

* Pri ljudeh visoke starosti, ki trpe na nerednem iztrgibanju audi čisto naravna Franz-Josefova grenčica užito redno 3-4 žlice dnevno skozi 8 dni za željeno čiščenje in s tem trajno olajšanje. Zahtevajte povsod Franz-Josefovo vodo!

* Podporno društvo slepih v Ljubljani, prosimo, kateri plemeniti darovalec bi podaril društvu že rabljen radio aparat s katerim bi obdarovali svojega revnega člana. Darilo se sprejme v pisarni Ljubljanske Gradišče 7. Usmilite se teh večnih revežev!

* V svrhu razširjenja stajerskih kokosov bo kraljevska banka uravala prihodnje skladišče trgovca z žitom Sekelja. V skladišču je zorelo za 10 vagonov korne. Čovaki skladišča je oženi takoj opazil, alarmiral je delavce in tudi gasilci so hitro prihitali iz mesta na pomoč. Gorelo pa je s tako silo da ni bilo mogoče misliti na rešitev skladišča. Vse skrb in vse napore so posvetili ožembi zgradbe v bližini. Poslopje z zalogo je bilo sicer zavarovano, škoda pa preceje zavarovalnino.

* Potrebe protituberkulozne borbe. Protituberkulozna zveza v Ljubljani, ki vodi protituberkulozni pokret v dravski banovini, se je obrnila na vse denarne zavode in zavarovalnice v dravski banovini s prošnjo, da se naročijo na njeno glasilo „Delo proti tuberkulozi“ odnosno da ji naklonijo primerno denarno podporo, s katero bi lahko vodila še uspešneše svoj boj proti tejiki. Stevilni denarni zavodi so se prošnji Zveze odzvali ter so poleg naročnine nakazali tudi primerne zneske kot podporo. Manjše razumevanje za potrebe protituberkulozne borbe pa je bilo proti vsemu pričakovanju pri življenjskih zavarovalnicah. Nekatere so vrnille dopise in izvide glasila brez vsakršne opazke. Nobenega dvoma ni, da so življenjske zavarovalnice na uspehu ljudsko-zdravstvenega gibanja zelo zainteresirane in imajo od tega same neposredno velike koristi. Tudi so splošno znanje koristi ki jih ima ljudsko zdravje od prizadevanj Protituberkulozne zveze. Zlasti je znano delovanje protituberkuloznih dispanzerjev, kojih vzdrževanje pa zahteva velike denarne žrtve. Zato mora sredstva Zveze zelo skromna. Zato mora reflektirati na podporo javnosti, predvsem dobro situiranih posameznikov ter denarnih zavodov in drugih podobnih institucij. Zveza bo v svojem glasilu „Delo proti tuberkulozi“ letno enkrat objavila sezname svojih dobrotnikov. Upamo, da bodo v tem seznamu poleg zasebnikov tudi naša domača denarni zavodi in življenjske zavarovalnice, ki poslujejo v dravski banovini.

* Poročila sta se v Mariboru gđ. Hedica Bicholova in g. Ferdo Tinta Cestitamo! * Zvonček ni namenjen samo domači mladini, ki ji je že 38 let najboljši prijatelj, zabavnik in učitelj. Vsak mesec mora njegov vabeči glas s svetlo materino besedo toplo objeti tudi našo dečo v Avstriji, Italiji, na Madžarskem, v Nemčiji, Franciji, Belgiji, na Nizozemskem, v Ameriki in Argentini. Tretjina slovenskih otrok živi v inozemstvu. Naše geslo je: Mal polži dar deci na oltar. Starši, učitelji, naročite „Zvonček“ svojim otrokom! Domoljubi, podprite idealno narodno skolio! List stane 30 din na leto. Naroča se v upravi. Krakovski nasip št. 22, ali v Učiteljski tiskarni v Ljubljani.

* Prodajalec božičnih drevesc opozarjamo na neredno bano. Vsak prodajalec, ki pripelje na trg božična drevesca, se mora izkazati zanje s predpisanim izvornim potrdilom. Tržni organi bodo nadzorovali prevažanje in prodajo božičnih drevesc ter hraj izjeme zaplenili božična drevesca, ki se bodo prevajala ali prodajala brez predpisanih potrdil in bo obstojal o njih upravičen sum, da so sumljivega izvora. Proti kršilec tem naredbe bo lo mesta poglavarstva postopala strogo po predpisih § 166. zakona o gozdovih odno-ko bodo prestopke, za katere veljajo predpisi kazenskega zakona, ogradila držav-nemu tožilstvu.

* Trag. čna smrti upokojenega inspektorja Narodne banke. Ker ni mogel preboleti smrti svoje žene, se je v Beogradu obehil upokojeni inspektor Narodne banke. Jovan Krtić Soproga mu je umrla pred dvema mesecema in že takrat je sorodnikom delal da ne bo mogel živeti brez nje. Ob igli-ur, ko mu je umrla žena, si je vzel življenje. Pokojni Krtić je bil med svetovno vojno delegat srbkega Rdečega križa v Ženevi in poročil se je, ko se je vrnil po osvobojenju v Beograd. Pri Narodni banki je služboval 37 let in upokoje je bil leto meseca avgusta. Med uradniki Narodne banke je bil zelo priljubljen in tudi v drugih krogih je imel mnogo iskrenih prijateljev.

* Nesreča na morju. Ni več dvoma, da je velika albanska ladnja „Rafae“ oc, ka-tero povzročila kakor smo že poročali, bli-žu 14 dni izmuhljala. Ta ladnja, ki se je imenovala prej „Dašmacija“ in je bila ena izmed največjih naših morarnih ladjic, je vozila iz Barja v Drač cement. Povzročal ji je njen prejšnji lastnik carment. Kozulović, ki je postal kompanio novega lastnika, albanskega podletnika Kalamisa. Kometa Kozulović je imel pri sebi svojega 13-letnega sina, nesrečo na je tvorilo 10 albanskih mornarjev. Pogrešeno ladnjo so iskale naše in albanske ladje in ker je doslej niso našle je gotovo, da se je potopila s posad-ko vred Parnik „Rosnec“, ki vozi na progi Split-Via. Je našel v vškem kanalu kake 2 miljii zaradno od otoka Vodnaska znan-šeno italijansko ribiško ladjo. Ker je bilo krmilo odvitlo in ladja le malo odrtla, sbe-ralo, da je med burlo ladjo otrgalo neke od italijanske obale in nato normalno na našo stran. Na ladji je našel „San Giorgio“ ni ca razvidno, kateremu pristanšču pri-nada.

* Velik požar v Petrovgradu. Na periferiji Petrovgrada je uničil požar valko skladišče trgovca z žitom Sekelja. V skladišču je zorelo za 10 vagonov korne. Čovaki skladišča je oženi takoj opazil, alarmiral je delavce in tudi gasilci so hitro prihitali iz mesta na pomoč. Gorelo pa je s tako silo da ni bilo mogoče misliti na rešitev skladišča. Vse skrb in vse napore so posvetili ožembi zgradbe v bližini. Poslopje z zalogo je bilo sicer zavarovano, škoda pa preceje zavarovalnino.

* Iovanna JOS REICH sprejema mehke in škropljeno perilo v najlepšo izdelavo. 3

Tefadyn 200

je najnovejši in naj-modernejši spre-je mik, ki ga je

ustvaril za Vas svetovni koncern

Standard-radio

Generatno zastopstvo za Slovenijo:

RADIO-DOBERLET d. o. z., Ljubljana

KONGRESNI TRG 8

Podzastopstvo za Maribor: HENRIK ARLATI, Ulica 10. oktobra št. 4.

* Zaslodovanje ubežnega razbojnika. Beg na smrt obojenega hajduka Ignjateviča iz zapora v Kragujevac je velika senzacija za vso Sumadijo. Hajduka zasledujejo orožni-ki z največjo vneto, a doslej še ni za njim nobenega sledu. Ignjatevič je z istega zapa-razbežal zdaj že drugi. Prvi je utekel pred dvema letoma, ko je bil zaprt zaradi tatvin. Takrat mu je nudil pomoč znani hajduk Maričević, s katerim je Ignjatevič pozneje ropal in plenil. Hajduk Maričević ra iz zdaj mrtve in vsi njegovi številni paj-daši so zaprti. Ignjatevič je sam izšel mno-ge svoje pomočnike, da bi sebi olajšal polo-žaj. Ker nima pomočnikov, ki bi mu nudili skrilavišča, ne bo mogel daleč bežati.

* Volkovi na Romaniji. Po gorah Bosne se pojavljajo v zadnjih dneh volkovi v ve-likih tolpah. Mnogo jih je tudi na Romaniji. Zverj napadajo tudi samotna naselja in so prebivalci prošili, naj bi se čimprej organi-zirali lov v večem obsegu. Logar Knežević je v dveh dneh pokončil že 17 volkov.

* Promet na cesti Debar-Gostivar je za-rali nalivov in snega počival 7 dni, zdaj pa ia spet urejen. Ravno tako je urajen tudi promet na cesti v Kičevo. Na cesti so po-trebna sicer še nekatera popravila, kar pa prometa ne bo oviralo.

* Preklie. Spročamo, da g. Franžot Emil iz Ljubljane ni več upravljen za „Gasilca“ in „Gasilski koledar“ nabirati oglašev. Dan-ko potlašilo je poteklo. Opozarjamo na to vse intere-ente. — Gasilska zajednica drav-ske banovine v Ljubljani.

* Primerno darilo za vsakogar je like Vaštolove roman o Prešernu. Naročite ga direktno na naslov: Ilka Vaštl, Ljubljana, Lavričeva 6. Cena: celo usnje-bibliofilska izdaja 200 din, platno 100 din, karton 80 din. Pri kupnih naročilih (najmanj pet) znalen opust: knjigo dobite tudi na obro-ke. Svarilo: Ne zaupajte denarja akviziter-jem!

Blasnikova

„Velika Pratika“ za 1. 1938. je izšla in se razpisuje za ceno din 5 - za vsak komad Naročila na tiskarno J. Blas-nika nast. Ljubljana Brez št. 10-12 in se jom tudi v trgovinah lo je najbolj pri-jutljeni to najbolj razširjeni slovenski ljudski koledar že od nekdaj

* Lastni interesi vevajo vsakemu bol-niku, ki se želi rešiti astme, boleznj pljuč in podobnega zla, da se poslužj ponudbe tvrdke Puhlmann & Co. Berlin 614, Mü-gelstrasse 25/25a, ki obstoja že mnogo let ter razpoliža brezplačno počno brošuro s slikami. Pazite na ogles na strani 21

* V Trst in Gorico za božič od 24. do 26. t. m. in v Opatijo. Trst iz Gorico za novo leto od 31. decembra do 2. januarja priredi Putnik izlete v vlakom in avtobusi. Cena vožnji za Trst din 130, Gorico din 150. Opa-tijo din 140 z vlakom. V Opatijo z avtobu-som din 185. Zelo ugodni aranžmaji od din 160 do 260. Ostale informacije in pri-jave pri biljetaricah Putnika v Ljubljani in Tourist-Office na Jelenicah.

* Gospodinskega koledarja za leto 1938, ne bo. Na razna vprašanja sporočamo, da „Gospodinski koledar za leto 1938“ ni iz-šel in ga ne bo dobili niti v knjigotrstvu ni-ti pri založnici.

* Pevsko društvo „Edinost“ priredi svoj prvi koncert danes ob pol 16. v Mengšu. * Božični avizileti v Gorico — Trst po Vipavski dolini 24. t. m. jutraj ob 6. in ob 19.30 t. m. in 27. t. m. za navdušila se pri-glasite takoj na naslov „Druževet“, Ljubljana. Sv. Petra nasip 17.

* Kupujte za božič in novo leto Ciril Me-todove razglednice. Naše geslo bodi: Kupuj domače blago.

* Brezplačni prospekti za „Putnikove“ božične in novoletne izlete v vseh biljetar-nah „Putnika“, Ljubljana in Jesenice. Pri-jave sprejema tudi potovalna pisarna Okorn, Ljubljana.

* Pisalne in računske stroje Vam strokovno popravi BORIS V. SIMANDL, Ljubljana, Dvorakova ul 3 telefon 24-07

Praktično darilo: doze za puder, par-femi, kolinska voda, manikire, necesere l. t. d. za damo in gospoda v bogati izbiri in po zmernih cenah v parfumeriji „Nada“, Ljubljana, Franciškanska ulica.

* Pri zaprtju in močnjah v prebavi vze-majte jutraj na prazen želodec kozarec na-ravne France Jožefove grenčice

Potreba novih vlakov na progi Ljubljana—Zidani most

Ljubljana, 11. decembra.

Nerazumljivo je, da vožita iz Ljubljane proti Zidanemu mostu od opkolde do polnoči samo dva osebnih vlaka: enaj leje ob 1. v. progi najže največji industrijski centri. Trj v. Zagorje in Hrastnik, a tudi Litija, ki je se-dež sreza, Od 18.35 do 18.32 potnikom iz Ljubljane sploh ni nobeden potniški vlak na razpolago, iz nesprotno stran pa p. itajata v Ljubljano prvi vlak ob 18.13, prihodnji pa šele ob 18.09. Dvotirna železnica ne mo-re biti vzrok temu nedostatku in poranjaj-ne potnikov tudi ne.

Kdor gleja naval potnikov na silno dol-g potniški vlak, ki odhaja iz Ljubljane ob 18.33 proti Mariboru in Zagrebu, zlasti ob sobotah in pred prazniki ter prihodi vlaka ob 18.09 v Ljubljano se mu zdi ču. no, da še nikomur ni šlo na misel, da je treba pri teh vlakih, ki omeniti in uvesti vsaj je par novih vlakov. Kdor pa je primorán v-dziti se s temi vlaki ter se v neznočni gneči prerivati okoli tiazaj, po peronu in v vlak-kih, povrh se še dregajati ob pomankljaju seležev po hodnikih, se le v gnevom in za-bavljanjem poslužuje in ne plovčaje vojni-ke. Najmestneje bi bilo, če bi se uvedel nov vlak za razbremenitev proge vsaj 1. od Zidanega mostu. Ta novi vlak naj bi od-hajal iz Ljubljane kake tri četr. ur. za danjim potniškim vlakom, n. pr. ob 1/20 tako, da bi prišel v Zidani most ob 15/42.

Iz Ljubljane

u— Poslovilni večer brig. generalu Pe-tru Nedeljkoviču, šefu vojne delgacije pri železniški direkciji v Ljubljani, bodo pri-redili železničarji iz območja ljubljanske direkcije v torek 14. t. m. ob 20. v kletni dvorani hotela „Metropole“ (Miklič). Ker je užival g. general, ki odhaja te dni na novo službeno mesto, med našimi železnič-arji vseh kategorij nedeljnije simpatije, bo to slovo gotovo zelo prisrčno. K čim obličnišji udeležbi vabi prireditveni odbor pri direkciji.

u— Naša severovzhodna meja iz zemlje-pisnega in zgodovinskega vidikac je snov predavanja profesorja g. Frana Baša iz Ma-rihora. Predavanje bo 13. t. m. (v ponedle-lik) v mali dvorani filharmonije (Kon-gresni trg). Prireditelje CM. ljubljanske podružnice vjdno vabijo vse svoje članstvo in rodoljubno občinstvo k obilni udeležbi. Snov predavanja je zelo zanimiva in za vse zelo poučna. Predavatelj bo odkril mnoge malo znane zemljepisne in zgodovinske po-datke o naši severni meji.

PJS NA I. DRŽ. REAL. GIMN. V LJUBLJANI

priredi danes ob 16.30. uri v Trgovskem domu

AKADEMIJO

BUFFET PLES ADAMICEV JAZZ

u— Spored koncerta Akademskega pev-skega zbora: Primož Trubar-Matija Tomc: Oče naš, Jakobus Gallus: Ecce quomodo...; Anton Forster: Spak; Emil Adamič: Kre-gata se baba in devojka; Anton Lajovic: Breza in hrast; Janko Ravnik: Kam si šla? Marij Kozoj: Rekvijem; M. Tomc: Lambergar in Pzani, Marija in mlinar, Voznica, Svatske pesmi, Zeleni Jurij; F. Marolt: Visoki rej, Ri-bniška; Marko Bajuk: Sreč je žalostno; Oskar Dev: Flosarica. Občinstvo opozarjamo, da se bo epored pričel točno ob 20. in prosimo, da zaradi prihoda zastopnice Nj. Vel. kra-jevske Marije, za sede svoje prostore do te ure. Priporočamo vsem obiskovalcem, da si že prej nakupijo vstopnice, ker je povpraševanje zelo veliko in se koncert ne bo po-navljal. Prodaja se bo vršila danes ob 8. do 13., v ponedeljek ob 8. do 18. na univerzi v vratarjevi loži; ob 18. do 20., bodo vstop-nice pri blagajni kina „Union“. Izšli so vsi-binsko bogati koncertni programi, ki se jih dobi ravno tam po 4 din.

Za gospoda

topla, zimska suknja ali jesenski plašč! Vzorci ki Vam bodo ugajali so v odlični kvaliteti naprodaj pri

Brata Vlai. Wolfova 5

u— Razstava stekla in porcelana pri Kol-mannu. Da omogoči kupujočemu občinstvu čim preglednejšo izbiro, je tvrdka Kol-mann uredila v vseh prostorih svoje trgo-vine na Mestnem tugu obsežno razstavo iz-delkov iz porcelana, stekla in kristala. Za Božič boste morali v teh časih, ko sta nam nalozena naloznja štednja in smisel za praktičnost, pokloniti nekaj takega, kar bo lepo in koristno obenem. En sam kratek obik na Kollmannovi razstavi vam proži dovolj ponudbe, da ne boste v zadregi v iz-biranih daril.

u— Plesna šola na Taboru. Drevi ob 20. redna plesna vaja. Vadi prof. Trošt.

u— Program vzgojnega tečaja za starše na Viču. V ponedeljek zvečer se bo pričel vzgojni tečaj za starše na viški osnovni šoli. Predavanja bodo vsak večer ob 20. V ponedeljek, Anica Černejeva: „Kaj je in kaj ni otrok?“, Torek, Alojzij Hreščak: „Dom in otrokovo šolsko delo“, Sreča, dr. Simen-čeva: „Kako skrbimo za otrokov normalni telesni razvoj?“, Četrtek, dr. St. Gogala: „Vzgojna pomoč ob razvojnih krizah mladeč“, Soroba, Jože Pahor: „Naravstvena vzgoja otroka in mladine“. Tečaj prireja Pedagoško društvo v Ljubljani slično ka-kor onega, ki je bil pomači v Siskii. Ker je večjo k predavanjem brezplačen, pričaku-jemo, da se bo štota v velikem številu odzvali povabilu.

u— Dr. Hermann Scherchen, ki bo dirigi-ral v petek 17. t. m. VIII. simfonični kon-cert Ljubljanske filharmonije v uniojski dvorani, je vnet propagator in najsijajnejši interpret moderne glasbe. Kot tak je znan po vsej Evropi. Njegovo ime je tesno zva-zano z vsemi festivali moderne glasbe, na katerih je s svojim velikim znanjem in umet-niško potenco pripomogel novim delom do probnega uspeha. Prav tako kot moderne je sijalen interpret tudi klasične glasbe. Obe smeri sta zastopani v programu petko-vega koncerta z Mozartom, Brahmsom. Sva-ro iz Zehretom. Prodaja vstopnic bo od pone-deljka 13. t. m. dalje pri blagajni kino Unio-na. Cene so od 10. do 40. din.

u— Predavanje Jadranske straže. V pe-tak priredi krajevni odbor Jadranske straže skupno s krajevnim odborom železnica v dvorani Sloze (vhod iz Pražakove ul.) svoje drugo predavanje. Predaval bo g. dr. Alu-jevič Branko o veleznikarstvu in temi „Jadran-naš življenjski interes“. Vabimo vse član-stvo Jadranske straže, da se udeležijo tega zanimivega predavanja tudi s svojimi prija-telji in znanci. Začetek točno ob 20. Vstop-nine ni.

u— Železniški vpokojenci v Ljubljani, ki so do 4. decembra predložili svoje legiti-macije za leto 1938 v podaljšanje, lahko iete takoj dvignejo.

RADIO- aparati dovršene blagovod-nosti - pri minimalni porabi toka

RADIO PEGAN
LJUBLJANA — TYRSEVA 12

Ta vlak bi lahko pobral večji del potnikov do Zi anega mesta ter bi imel vrh tega še ugodnejšo zvezo z Zagrebom, ker odhaja iz Zilanega mostu proti Zagrebu brzovlak ob 16 uri in bi bilo treba za prestop iz Ljubljane le 8 minut. Ta novi vlak naj bi se vračal iz Zidanega mesta proti Ljubljani takoj po oihodu zagr-bškega brzovlaka, ob 16/10 in bi prišel v Ljubljano ob 17/32. Ra-zen razbremenitve v loka nem prometu med Ljubljano in Zidanim mostom, bi ta vak olajšal dolgo in skoraj burno čakanje potni-kov s proge Zagreb—Zidani most, ki b ee potniki, ki prihajajo na Zidani most, že ob 14/44 z novim vlakom o peljali proti Ljubljani. S tem bi zmanjšali tudi prejavne potnikov na Zidanem mostu ter v gnevem-nili potniški vlak ki prihaja v Ljubljano ob 18/09 z običajnim zakašnjenjem ter v-lasti ob sobotah daleko preobremenjen. Če se tega novega vlaka nikakor ne bi moglo uvesti za vsak dan, naj bi ga uve li vsaj za soboto in praznike ter tiste dni, ko je dostojno potovanje radi gneče z dosedanj-mi vlaki nemogoče.

Ako bi proti pričakovanju ne bilo mo-že uvesti tega novega vlaka do Zidanega mostu in nazaj, naj ga uvedejo vsaj na progi Ljubljana—Litija. Če bi odhajal novi vlak ob 14/20 bi prišel v Litijo ob 15. Vra-čal naj bi se že ob 15/16 tako, da bi prišel v Ljubljano ob 16. Ta lokalni vlak, ki bi

sicer služil predvsem razbremenitvi že ob-stoječih vlakov, bi nedvomno pritegnil še mnogo novih potnikov v Ljubljano ter bi imel celo vsto hitrih zvez na vse strani: Na Jesenice in Tržič ob 17/30, na Rakek (brzovlak) 17/07, na Karlovac ob 16/15, v Kamnik 16/05.

Za čisto lokalni promet med Ljubljano in Litijo bi se razven te a lahko do Litije po-daljalo vožnja sedanega vlaka, ki o haja sedaj iz Ljubljane ob 12/40 samo do Zala-ga, kjer stoji od 12/55 do 14/30 popolnoma brez vsake koristi. Ta vlak bi prišel v Li-tijo ob 13/21 in se vračal iz Litije ob 14/01 tako, da bi prišel v Ljubljano ob istem ča-su, kakor prihaja sedaj vlak iz Zaga, to je ob 14/45. Tudi ta vlak bi imel urodne zveze z Jesenicami in Tržičem, s Kamni-kom in Karlovcem. Za podaljšanje tega vla-ka se potegujejo tudi občine Litija, Kree-nice, Doleško in Trebejevo, ki so tudi že vložile prošnjo na ministrstvo prometa. Ra-zen razloga za razbremenitev družih vla-kov navajajo občine nujne potrebe pri-vednih občanov, zlasti pa prenotnebe ozire na šolsko mladino, ki obkruje ljubljanske šole in se mora sedaj voziti na neprimeren način v reponirani gneči.

Priprekani smo, da bo takoj direktna drž. železnica, kakor tudi ministrstvo prometa čimprej uvidelo in priznalo nujno uvedbo novih poro-danskih vlakov na progi Ljubljana—Zidani most. Za nje ne bo le hvalje-ko potujoče občinstvo marveč tudi želez-niška blagaina, katere dohodki se bodo z uvedbo novih vlakov nedvomno zelo pove-čali.

V muzeju desete banovine

Pregled dela naših izseljenskih organizacij

Zagreb, 6. decembra

Ob priliki izseljenskega tedna se je domovina zopet spominjala svojih sinov, ki so morali oditi v daljne kraje, da si tam ustvarijo novo domaćino, a kljub temu niso pozabili starega kraja, s katerim so ostali ozko zvezani. Pravilno je, da misli domovina vsaj teden dni v letu na svoje sinove v tujini. Vsakoletni izseljenski tedni so se lepo uveljavili. Središče te proslave je seveda v Zagrebu kot sedežu vseh izseljenskih organizacij. Tukaj se zbirajo vsi podatki in vse zadeve od okroglo 1.200.000 izseljencev, katerih živi približno 750 tisoč v Severni in 250 tisoč v Južni Ameriki, ostali pa v evropskih državah: Franciji, Nemčiji, na Holandskem, Belgiji in drugod. Nekaj jih je v Avstraliji. Toda deseta banovina ne tehta samo številčno, marveč še bolj gospodarsko. Ne sme se pozabiti, da sodi izseljstvo med najvažnejše postavke naše plačilne bilance in da pošilja izseljencev domov niso nikoli padle pod 250 milijonov letno, dočim so v letih blagostanja narasle do milijarde dinarjev. To so vsekakor številke, vredne največje pozornosti.

Dvojna izseljenska organizacija

Izseljenska organizacija je dvojna: Zveza izseljenskih organizacij in državna izseljenska služba. Osrednja uprava zveze je v Zagrebu. Njena informativno-posredovalna pisarna ima centralo v Zagrebu in po družnici tudi v Ljubljani. Sem sodi tudi izseljenska muzej in institut, novinski informacijski urad ter publikacije: mesečnik Novi iseljenik, Iseljenična biblioteka, Arhiv Jugoslovanske Narodne Odrabe iz Južne Amerike. Naposled sodo sem organizacije izseljencev v državi in inozemstvu: 32 organizacij z 9 središč in s 54 dopisniki in zaupniki v domovini, 22 društev v inozemstvu, ki so članice zveze ter 20 dopisnikov in zaupnikov v inozemstvu po naših nasebinah, 11 uradov in ravno toliko drugih ustanov. V zadnjem času je zveza dosegla lepe uspehe: ureditev izseljenskih vlog pri Srbski zemljoradnički banki in ureditev še nekaterih drugih finančnih vprašanj izseljencev, kakor tudi pravično ureditev vojaške dolžnosti in državljanstva. Državna izseljenska služba je organizirana v odseku za zaščito izseljencev ministrstva socialne politike. Pod ta odsek sodi Iseljenični komesarijat v Zagrebu s številnimi izseljeničnimi nadzorniki (v Sloveniji štirje), dopisniki in odposlanci v inozemstvu.

Ureditev izseljenskega muzeja

Vso ogromno gradivo našega izseljstva zbira vneto iseljenični muzej, ki je bil ustanovljen komaj pred poldrugim letom v Zagrebu, v Splitu pa to mlad. Muzej je v centrali vseh izseljenskih organizacij, v Branilirovi ulici, v bližini zagrebskega glavnega kolodvora, zaenkrat v petih dokaj temnih sobah. Kljub kratkemu času je zbral že izredno veliko gradivo. Muzej je razdeljen v te-le oddelke: tisk, ustanovitve in delo naših društev, kulturno-prosvetne in cerkvene organizacije, gospodarsko življenje v naših nasebinah, nacionalno-organizacijsko, znanstveno-kulturno ter socialno delo po naših nasebinah, naši iseljenci v času vojne, države in kraji, v katerih so naše nasebine, iz življenja in običajev držav, v katerih žive naši iseljenci, naši iseljenci in domovina, iz življenja povratnikov, in naposled izseljenska služba v Jugoslaviji. V teh oddelkih je zbrano že okrog 120.000 predmetov, ki se nanašajo na naše izseljstvo. Posebno nazorno je prikazano življenje naših bratov v tujini na 16 velikih zidnih mapah, med katerimi je posebno

odlična zgodovinska mapa izseljenskega novinstva. Kot ustanovitelj muzeja moramo omeniti dr. Fedorja Arancickega, šefa odseka za zaščito izseljencev, in odličnega upravnika muzeja g. Milostislava Bartulice znanega izseljenskega delavca, ki je iz Čile-a, hkrati šefa odseka za nacionalno propagando in urednika številnih publikacij, ki si je izbral za vestnega pomočnika g. Anta Nizetca, priznanega mladega hrvatskega književnika, ki z veliko pridnostjo ureja muzej v svojstvu kustosa.

Izseljenski tisk

Posebno bogata je zbirka izseljenskega tiska, ki vsebuje vse doslej izdane časnike in časopise Jugoslovancev po svetu: v 61 nasebinah 365 časnikov. Sedanje stanje je sledeče: 52 časnikov v 21 nasebinah. Skupno je bilo znanih izseljeničskih publikacij 550. Prvi jugoslovanski časnik je izšel v Buenos Airesu l. 1879, a prvi slovenski Ameriški Slovenec l. 1891 v Chicagu. Med slovenske starine sodi zlasti dnevnik Ameriška domovina v Clevelandu, ki bo prihodnje leto proslavila 40 letnico. Med slovenskimi dnevniki v Ameriki naj omenimo še Glas naroda (New-York), Prosveto (Chicago) in Enakopravnost (Cleveland). V Clevelandu, največjem slovenskem mestu Amerike, izhajata torej dva dnevnika! Doslej je izšlo jugoslovanskih časnikov v Severni Ameriki 218, v Južni Ameriki 84, v evropskih državah 56 v Avstraliji 2, v New-Zelandu 3, v Tunisu 1; od tega številna odpada na Hrvate okrog 200, na Slovence 100 in na Srbe 60. Značilno je, da imajo nekateri naši časniki v Ameriki posebno angleško stran, namenjeno tretji generaciji naših izseljencev, ki je po navadi že pozabila materinsko, a čuti kljub temu jugoslovansko. Izseljenični časopise je ogromnega nacionalnega pomena, kajti glavno borbno vodilo za materinsko besedo v našem izseljstvu!

Gospodarska organizacija. — Zaslužni iseljenici

Deseta banovina v Ameriki je gospodarsko izborna organizirana, v tem prednjačijo Slovenci. Jugoslovanske sijejane organizirane podpornice Zajenice, Savezi in Jednote ter gospodarske zadruge imajo četrt milijona članov z milijonim kapitalom. Slovenci imajo 7 podpornih central, Hrvat 5 in Srbi 2. V teh centralah je včlanjeno skupno 4.196 društev. Od teh je slovenskih 2.648 s 139.000 člani, 1.189 hrvatskih z 92.000 člani in 359 srbskih z 19.000 člani. Odkar so Združene države zaprle svoje meje za naše izseljence, se je izseljenski val poleg evropskih držav, zlasti Nemčije in Francije, obrnil posebno v Južno Ameriko, Argentino, Čile, Bolivijo in Brazilijo, kakor tudi v Avstralijo in New-Zeland. Posebno za časa vojne so se izseljenci pokazali kot dostojni sinovi svojega naroda. Znano je ogromno nacionalno-propagandistično delo, katero sta izvršila Jugoslovansko narodno višje v Združenih državah in Jugoslovanska narodna odbrana v Valparaisu (Čile). Tudi v londonskem Jugoslovanskem odboru so sodelovali številni ugledni iseljeniki: Baburica, prof. Pupin, Don Gršković, dr. Biankini (poznejši podpredsednik jugoslovanske vlade), Milan Marjanović (bivši šef Presbira), Moro, Svetla stran našega izseljstva so zlasti izseljenci-prostovoljci, ki so se povsod izkazali. Znan je tragični primer skupine teh prostovoljcev, ki je preplula ocean in bila torpedirana tik pred ciljem, blizu Jovana Medovanskega. Takrat je 253 izseljencev-junakov našlo grob v hladnih valovih Jadrana. Muzej zbira tudi galerijo znamenitih izseljencev. V prvi vrsti je seveda slavni Tesla, ki

je enako ponosen na svoj srbski rod, kakor na svoje hrvatsko domovino. Potem od učenjakov še pokojni Pupin, umetniki, kakor književnik Adamiti kipar Brčina, predsedniki velikih izseljeničskih organizacij: Ivan Butković, predsednik Hrvatske bratske zajednice v USA in Kanadi, Ivan Gornik, predsednik Slovenske dobrodelne zveze v Clevelandu, Vincenc Cinkar, predsednik Slovenske narodne podporne jednote (Chicago), južnoameriški jugoslovanski milijonarji Paško Baburica in drugi. Sijajno je urejen kataster vseh nasebin in izseljencev, v katerem najdemo v najkrajšem času slehernega izseljenca. Posebno zase je tudi zbirka izseljeničskih spominov. Kdo bi naštel vse znamenitosti te pestre zbir-

Dve mladi življenji uničeni z nožem

Kako je prišlo do tragedije pri Ločah

Poljčane, 11. decembra
Vsa vas je še pod vtisom pretrpete tragedije, ki je terjala dvojne mladi življenji. Pri Ločah je v četrtek popoldne komaj osemnajstletni Rudolf Orešnik umoril 16letno dekletko Marijo Pšenčnikovo. Kdor je imel naslednji dan opravka v tej neznatni vasi, se je čudil precejšnji ljudski, ki je ves dan romala na kraj tragičnega dogodka, kjer je ležala vsa v ranah mlada žrtev nezgodnega storilca. Ljudje, zlasti dekleta, so se v gručah pogovarjali o groznem umoru.

Zaloga se je odigrala na pokojničnem domu v hlevu. Rudolf in Mioka — tako so jo klicali doma — sta bila sosedata. Poznala sta se že izza šolskih klopi. Rudi je večkrat hodil v vas k Pšenčnikovim. Prišel je tja tudi usodnega popoldne. Mioka in dekleta sta v hlevu prebirali fižol. Pa se jima je pridružil še Rudolf. Nič ni bilo videti, da vlada med njima kakšna napetost, zato so pozneje bili tambovi vsi osumljeni nad dogodkom, ki se je odigral v hlevu. Dekla se je malo pred popoldnevom odpravila iz hleva v hišo, šla je po južino. Ko se je čez četrte ure vrnila, je našla hlevska vrata zapajnjena. Ko ji na trkanje ni vrnilo odpril in se Mioka tudi klicu ni odzvala, je šla v hišo po mater. Dekla je nato smela okno in tako prišla v hlev. Tam se ji je nujil grozen prizor. Dekla je od groze skoro omedlela. V mlaki krvi

ke, ki hrani vse mogoče predmete do zlata iz Avstralije, gume iz New-Zelande, salitre iz Čile in kositra iz Bolivije.

Izseljenske zbornice in nov izseljenični zakon

Vendar domovina še daleč ni izvršila vseh svojih dolžnosti nasproti deseti banovini. Naši iseljenci so se vedno takoj odzvali vsaki domovinski akciji, bodisi s krvjo ali gnotno, dočim je pri nas natekla vsaka akcija v prid izseljencev na dokaj težav. Velik napredek bi bila gotovo ustanovitev dveh izseljeničskih zbornic v Zagrebu in Ljubljani, s socialno prosvetnim in gospodarskim značajem, kar je tudi poudarjala letošnja glavna skupščina zveze izseljeničskih organizacij. Sploh bi bilo potrebno urediti ves problem izseljstva z novim modernim izseljeničskim zakonom ki bi na novo uredil vso organizacijsko izseljstva in ohranil domovini njene razkropljene snove, da bi vsaj bližnji 100-letnico naše emigracije proslavili v boljših razmerah.

O. A.

noče biti od nikoder, občina pa za ta del svojega področja ne najde sredstev, bo najboljše, da v marcu, to je ob obletnici, priredimo loterijo, tombolo ali vsaj srečolov z določilom, da bo glavni dobiček tista vreča izgubljene denarje in kdor ta dobiček dobi, mora zgraditi mostove.

Letina je bila izredno slaba, kar je pripisati poplavam in toči. Ajde ni bilo nič, krompirja malo, koruze še manj. Zasluzka nobenega, o prodaji kmetijskih pridelkov je malo govora, nasprotno, koruzo bomo morali kupovati. Toda kje vzeti sredstva? O tem bi naj vsaj malo razmišljali oni, ki pišejo in govorijo o zboljšanju gospodarstva ter zvišujejo takse, vozimo in druge datujate in doklade. Zdi se pa, da ljudstvo le uvideva, da je bilo pred nekaj leti nekoliko več uvidevnosti in računa o gospodarski zmogljivosti, kakor je tega dandanes. Tudi prevoznice za prevoz koruze so bile na razpolago. Kaj hočemo: ne preostane nam drugo, kakor da se priporočimo svojem novemu občinskemu patronu, da nas izvleče iz siromaštva.

URE BUDILKE

Hahtevajte brezplačni ceniki!

Mestna hranilnica v Radovljici

zvišuje z novim letom 1938 obrestno mero za 1% in se uvršča med zavode, ki nudijo najvišje obrestovanje pri POPOLNI VARNOSTI VLOG. Za vse vloge jamči namreč Mestna občina Radovljica z vso svojo davčno močjo in hranilnica s vsem svojim nepremičnim premoženjem.

1. jan. 1938 oprošča vse vloge, ki so bile 1. dec. 1937 vredne do Din 1.000.—. Te vloge so vsak čas v celoti izplačljive, odnoso se smatrajo kot nove vloge.

Za vse ostale vloge se je hranilnica poslužila § 11. hran. pravil in so odpovedni rok razvidni v hranilničnih poslovnih prostorih.

Hranilnični odbor želi povečati likvidnost zavoda. Ker pa je zaščita v kvar vlagateljem, zato prosí odbor vse lastnike večjih vlog, da se gotovo zglase v vložnih knjižicah najkasneje do 20. jan. 1938 v hranilnici v svrhu dogovora glede izplačil.

Nove vloge so vsak čas izplačljive za kar jamči občina Radovljica in Uprava hranilnice po svojih čilih osebnost, zato

vlagajte

Vaš denar v Mestno hranilnico v Radovljici, kjer je varen in Vam donaja gotovo obresti.

Hahtevajte povsod SAMO ORIGINALNI

»Fruškogorski biser«

elo — rezno — staro — sladkasto vino odlične kvalitete.

B. MOSER, Zemun III. Moserova 1. Tel. 40-88.

Zaloga tudi v Javnem skladišču Ljubljana.

Lep dar: Zgodbe brez groze

Patron, ceste in mostovi v Osluševcih

Iz nove občine „Sv. Lenart pri Veliki nedelji“

Osluševci, 11. decembra
Še bolj kot drugod so pri nas precej številne pritožbe glede slabega stanja cest. Res je, da je temu deloma krivo izredno mokrotno leto, dober del krivde pa leži tudi na občini, kajti ne moremo razumeti, da se niti v krajih, kjer je predec pred nosom, ceste ne navozijo. To velja za ceste v Osluševcih in Cvetkovcih in ne v manjši meri za novozgrajeno cesto na Brevnici.

Nedavno so nam občino prekrstili v »Sv. Lenart pri Veliki Nedelji«, tako da ima sedaj župnija in občina enega in istega patrona. Zdi pa se nam, da izbira v patronu ni bila posrečena, kajti god tega patrona obhajamo v novembru, ko so zaradi jesenskega deževja tako in tako blatne ceste in neprevozni klanci. Ta svetnik torej ni vaje lep in suhih cest ter nam ta prekrstitev vsaj v tem pogledu ne bo pomagala. Ali ne bi bilo bolj posre-

čeno, če bi se izbral n. pr. sv. Alojzij, ki je povrh še zaščiten nedolžnosti, ali pa spokornica Magdalena? Prvega god obhajamo v juniju, drugega v juliju, in v obeh mesecih so navadno lepe ceste. Pa naj je eno ali drugo ime, dosežena je vsaj ta dobra stran, da imamo nove štampiljke in kar je še več vredno: tudi ogorčenje in robanjanje voznikov po slabih cestah ne bo šlo več na rovaš župana, ampak na občinskega patrona.

Porušeni mostovi v Osluševcih obhajajo ob koncu leta svoj devetdesetletni jubilej. Do sedaj sta jih obiskali dve komisiji z obljubami in tolažbami, štirikrat so bili v časopisju dvakrat so bile izmenjane brvi, par oseb je zaradi pomanjkljivega začasnega prehoda padlo v vodo, tretji je v temi izgubil vrečo čebule, na provizorni cesti se ljudje in vozovi preobračajo. Venta dobi 600 din in tako gre vse lepo naprej. Ker pa podpore za zgradbo novih mostov

Koncerti, mladina in vzgoja

Ljubljana, decembra
Foersterjeve proslave so minule, njihov uspeh pa je polovičen, če ne celo dvomljiv. Pri otvoritvi razstave, pri večernem cerkvenem koncertu, pri slovesni službi božji v stolnici, pri koncertu Pevske zveze, pri matičnem koncertu in tudi pri slavnostni predstavi v operi, torej pri vseh prireditvah sem sicer ene in iste oblike, ki jih poznam vse iz naših starih koncertnih dvoran, katerih številu pa se krči iz dneva v dan. Prišel bo čas, ko bo ta stara koncertna garda izumrla. Kdo bo zavzel njeno mesto? To je vprašanje, kateremu moramo mi vsi skupaj posvetiti početveno skrb, če nečemo, da bomo morali prenehati s koncertnim delom v mestu kakor na deželi. Pevski zbori »Pevske zveze« so tako številni, da postavi zveza na oder lahko 2.000 in več pevcev, pri njenem koncertu pa je bilo več pevcev kakor poslušalcev. Pri cerkvenem koncertu je bilo mogoče malo več poslušalcev kakor izvajalcev na koru. Glasbena Matica ima še svoj koncertni kader, ki pa so številu pada in pada. Na nobeni Foersterjevi prireditvi nismo opazili toliko mladine, da bi njen obisk po številu padel v oči. Kdo je kriv, da mladina ne obiskuje koncertov? Kdo je kriv, da stolnica ni bila do zadnjega kotička polna vsaj pri slavnostni arhitekturni maši, ki je bila brez vstopnino?

Krivo da take opombe nosi cela veriga, katere prvi in glavni člen smo šolski vzgojitelji današnje mladine. Vem, da bom zaradi te trditve deležen zgražanja mnogostevilnih vzgojiteljev, ki so trdno prepričani, da stane svojo dolžnost in več kot dolžnost. Toda to je izvešne le njihovo osebno mnenje, ki pa ne odgovarja stvarnosti. Povejte, če je kdo izmed sto in sto učiteljev v Ljubljani prišel na misel, da popelje svoje učence k slovesni peti maši v stolnico, kakor jih pelje, recimo, na ska-

kurzijo na Ljubljanski grad, da jim pokaže Kamniške planine? Skoro polovico otrok vsakega razreda srednje šole je iz okolice ali od kod drugod. In kolikokrat imajo ti otroci priliko slišati orkestralne maše, ki jih izvajajo, če že ne umetniki, pa vsaj polovični umetniki? Nihče ne bo trdil, da je cerkvena glasba manjša umetnina, kakor posvetna in da je njen vpliv manj vreden. Pa sem se zastojal oziral po mladini. Ni je bilo, ker nismo vzgojitelji storili svoje dolžnosti. V to smer manjka pobude, banška uprava ima druge posle.

Prav isto stanje je bilo pri vseh treh koncertih v Foersterjevo počastje. Mladina bil se bila odzvala, če bi bili vzgojitelji storili svojo dolžnost. V mislih pa nimam samo učiteljev glasbe temveč mislim prav tako na učitelje jezikov, zgodovine in umetnosti. Stritarjevi »Turki na Slevici« nam zbude grozo in milino, podkrepljeni s Foersterjevo muziko nam pretresajo mozek in dušo. Pa se ne spominjam, da bi kdaj v svojih dijaških letih slišal od učitelja slovensčine, ki je bil n. pr. sam pevec Glasbene matice, da je pesmi tega ali onega pesnika najraje in najboljše uglašal ta ali oni skladatelj. Pa je danes prav tako. Učitelj slovensčine ne opozori dijača pri Simonu Jenku tudi na Davorina Jenka, pri Gregorčiču ne omeni skladateljev Sattnerja, Alfiza, pri župančiču na Lavovca ali Pavčiča. In vendar ima Davorin Jenko za razširjenje »Narodne« dosti več zasluga kakor pa Simon. Glasbena in slovenska kultura sta na naših šolah zakopana, ki smo jih vzgojitelji ločili od mize in postelje, da se uboga reveža ne uneta niti nočediti. Čenprav sta med seboj nerazdružno povezani.

V podkrepitev svoje trditve, da vzgojitelji ne storimo svoje dolžnosti, naj navedem še primer, ki s koncerti nima nobene zveze, ki pa jama priča o informiranosti vzgo-

jiteljev o življenjskih pojavih v Ljubljani. Slovensko planinsko društvo že tretje leto prireja redna dijaška predavanja v predavalnici na trgovski akademiji. Na nekem sestanku je letos vodja ferijalcev na nekem ljubljanskem zavodu resno izjavil, da prvič sliši o teh predavanjih, čeprav se je planinsko društvo po šolah naslonilo ravno na ferijalce kot najbolj njegovim ciljem ustrezajoče dijaško organizacijo. In tako se mi zdi, da živi večina ljubljanskih vzgojiteljev čisto svoje življenje in ne zasleduje je niti teh niti enakih utripov narodovega življenja.

Nič manjša krivda za odsotnost mladine na pevskih in drugih koncertih ne zadene Glasbene matice, kakršna je o koncertu utrkala. Kritika, kakršna je o koncertu utrkala, ni bila odzvala, ni more pa je sponzor nikogar navdušiti, najmanj pa je sposobna vzbuditi zanimanje za koncerte pri mladini. Prepričan sem, da g. Šturm še ni od sebe dal nobene skladbe, da ni okrog sebe zbral še nobene pevke čete, s katero bi pokazal pravo pevsko pot slovenskim zborom in pevcem, pa mu zaradi tega odrekam pravico, da govori bodisi o skladateljih, pevcih ali drugih koncertnih izvajalcih z Olimpa Jupitrovega pogleda in razgleda in da omalovažuje vse, kar se v Ljubljani dogaja. Njegova dolžnost je marveč voditi poslušalce in izvajalce, da bo koncertne dvorane oživele in se napolnile z mladino. Kritiki odgovarja prav tako za vzgojo svetega naroda, kakor odgovarja vsak vzgojitelj. Zalibog nimamo trenutno kritika, katerega kritika bi se mogel v šolah čitati kot vzorni sestavki in bi se čelo razpravljal o njih z učenci, ki so to ali ono glasbeno prireditev poslušali. Tako pa čitaš kritiko dvakrat, trikrat ali štirikrat, saj ti jo dajo v roke, in domeni »nove« misel, pa moraš komu priznati, da ne veš, kaj je hotel kritik povedati. In res se ona posebna, homofona s'lna smer stare rimske šole tako močno odraža iz vsega ustvarjanja, da daje Foersterju, v osnovi romantiku

beethovenijanske, z wagnerjanstvom in smetanovstvom križane smeri tipične poteze, ki izrazito rišejo skladateljev osebni stilni obraz. Razumete? Jaz ne, čeprav mi prei nevarnost, da me g. kritik razglasi za nevednega. Kdo naj čita take kritike? Povprečen bralec »Jutra«, »Slovenca«? Ne. Ta jih spregleda, pa spregleda tudi koncerte.

Kritik dnevnega časopisja ima težko, pretežno nalogo, da se spusti s svojega osebnega kraljevskega trona, da se skuša vživeti v živsen poklic vzgojitelja bralecev svojega časnika, katerim naj bo dober vodnik in pravi svetovalec pri vrednotenju doživljenj v koncertnih dvoranah, izvajalcu pa več kazi pot za njegova stremjenja v bodočem delu. Izvršeno in pokazano delo naj predvremno presodi na podlagi lastnih izkušenj ali pa primerjavi s preteklimi uspehi, da bo njegova sodba vzbudila pri izvajalcu vtis pravičnosti in stvarnosti. Izvedba koncerta je bila namenu primerna, take in podobne ugotovitve vsak izvajalec očitno odklanja. Da so koncertne dvorane prazne, da pogrešajo posebno mladino, o krivi in enaki meri z vzgojitelji tudi kritiki, ki se svoje vzvišene naloge pri vzgoji poslušalstva premalo zavedajo.

Pri koncertu Glasbene matice je bilo prodanih menda v celem le 45 dijaških vstopnic. Sola Glasbene matice in konservatorij pa imata gotovo nad 500 učencev in 50 učiteljev, če ne več. Klavir orkester, petje — zborni in solo —, kolikokrat na leto imajo gojenici priliko slišati take reči. A vsi so prihajali, gojenice pa ni bilo. Tudi posestrimski zavodi, kakor vidimo, ne store vedno svoje dolžnosti.

Nadati in vzrok izotanka mladine pri koncertih je pa resnična revščina tistih, ki bi na koncerte radi zahajali, pa nimajo denarja. Vstopnina je prevelika in čohodki premahni. Za slavnostno predstavo »Prodan« ob priliki češko-slovenskega narodnega praznika sem dobil za učence nekaj prostih vstopnic. Eno sem dal vridnemu dijaku. Pa mi jo je vrnil in se cpravil:

»Oprostite, gospod razrednik, vstopnice ne morem sprejeti, ker ne morem v gledališče. Imam samo hlače, ki jih imam na sebi.« Pa je le šel v gledališče a pomočjo nas vseh. In potem je o svojih vtisih nas pravil součencem malo predavanja. Da ste ga slišali! Marsikomu bi se srce omehalo in bi od časa do časa poklanjal revnim dijakom proste vstopnice za obisk koncertov in gledališč. Ščasoma pa bo postalo to takim dijakom neodložitljiva potreba in pristradali si bodo denar za obiske koncertov in gledališč.

Toda revnih dijakov je preveč, dobrodelcev pa premalo in problem ostane še nadalje problem. Tu naj priskoči na pomoč oblast. Če da občina, če da banovina in druge samouprave na leto toliko in toliko za podporo likovnih umetnikov, če zljajo iz javnih denarjev v pomoč brezposelnim, potem naj priskočijo na pomoč tudi glasbeni in naj jim prirede od časa do časa brezplačne popoldanske koncerte s popolno zasedbo. Prepričan sem, da si bomo le na ta način pomagali in pripeljali v koncertne dvorane zopet zdrav naračala.

V svojem razredu sem napravil poizkus v tem pravcu da je vsak dijak obiskal eno ali drugo prireditev ob priliki Foersterjevih proslav, vsi pa smo se vdeležili slavnostne orkestralne maše in obiskali razstavo njegovih del. Iz kratkih poročil, ki so mi jih dijak ali svojih vtisih napravili, posnemam, da je bil obisk koncerta, gledališča ali slavnostne maše večini naravnost doživljeno, ki bo ostalo za vse življenje v najboljsem spominu, ki jih bo gotovo zopet in zopet pomenalo v koncertno dvorano ali pa v gledališče. Toda ta razprava spada v strokoven list. Omenim naj le, da mi je nekoli g. prof. Marko Batuk, prosvet. inšpektor, za koncert »Pevske zveze« 20 brezplačnih vstopnic. Glasbena matica 5 in gledališka uprava 5. Za uvidevnost se vsem lepo zahvalujem z željo, da se nam v bodoče na ta način posreči privabliti mladino v koncertne dvorane.

A. L.

7 smrtnih grehov

Povest iz Casanovinih dni

»Neizmerno bogastvo«, mi je segel Lorenzo v besedo. »Govori se o mnogih milijonih, če bi prebrali te zaklade v srebrni denar.«

»Treba bi jo bilo pridobiti za našo presveto Cerkve, abbate... kdo bi znal to bolj od vas?«

Poznal sem Lorenzovo šibko stran in prav te sem se bil nalašč dotaknil. V izpreobračanju ga ni zlepa kdo prekašal.

»Vaša Prevziščenost ve«, je pričel zdaj povsem stvarno, »kako vneto katoliška je postala večina prebivalcev tega, nekdanjega tako lahkomišelnega mesta, odkar je višja modrost izvolila položiti pastirsko palico v vaše izkušene roke. To mesto pač ne bi razumelo, če bi jaz ali kdo drug...«

Segel sem mu v besedo: »Torej menite, abbate, če vas prav razumem, da bi utegnili nastati še nadaljnje pohujšanje, ako bi kak služabnik duhovskega stanu, ki bi bil bližnji škofovskemu dvoru, napletel znanje s to Judinjo?«

»Seveda; kajti ljudstvo tega pač ne bi razumelo, Prevziščen!«

Sam pri sebi sem moral Lorenzu pritrditi; toda Rebeckina lepota, katere sem se bil danes prvič do dobrega zavedel, in sloves njenega bogastva, ki

ga je abbate potrjeval, mi nista dala miru, tako sem rekel: »Skoda, škoda; a prav imate.«

Lorenzo je z izrazom obžalovanja skomignil z rameni. Obrnil se je proti vratom, in videti je bilo, kakor da hoče oditi.

Toda na pragu je še enkrat obetal, se obrnil, mi čvrsto pogledal v oči in vprašal:

»Do česa vam je prav za prav, Prevziščen! do Judinje ali do njenega denarja?«

Samo za trenutek sem osepnil nad temi besedami velikega poznavalca duš; nato sem hladno odvrnil: »Do obojega!«

»Do obojega?«

»Do obojega, abbate!... Dvor je mrtev, to menda vidite... in od marmornatih štirjakov palače se že drobi, kar je v stoletjih ustvarila umetnost. Vrtovi so podivjani; kipe, ki naj bi krasili lavorjeve drevede, je razjedlo poletno solnce, jesenski dež jih je izpral... in tako stojimo na grobu minulosti, ki kliče po vstajenju.«

»Po vašem načinu gledanja utegne biti vse to pravilno, Prevziščen!«

»In po vašem?« sem vprašal.

»Saj veste; jaz sem romar, ki išče večno domovino.«

»Vem... Predolgo ste živeli na Španskem, brat!«

»Imel sem nad me mučni občutek, da me je za-

del sočuten pogled iz Lorenzovih neumljenih oči, ko je zdaj rekel: »A vendar sem Italijan ka-

kor vi, gospod... Ferrarški rojak sem in še sga-
daj sem znal čislati plemenito mišljenje in umet-
nost vladarjev iz rodu Este. A potlej sem bil na
visoki šoli v Colmbri, in zdaj hvalim Boga za to.
Morda udari tudi vam kdaj ura takšne hvaležno-
sti. Kdo ve...? Zdaj iztegate roko po zlatu in po
Judinji — nu prav!«

Se vedno nisem slutil, kam prav za prav meri
Lorenzo s tema besedama: »Nu, prav« — a ven-
dar sem z največjim zanimanjem vprašal: »Mar
veste kakšno pot?«

Z dolgimi koraki, z rokami prekrizanimi na
hrbtu, zamišljen, kakor da bi se pripravil na
pridigo, je stopal abbate sem ter tja po dragoceni
preprogi, ki je od vrat do vrat pokrivala marmori-
nati tlak kabineta; nazadnje je obstal pred menoj
in rekel: »Mislim, da vas popolnoma razumem,
Prevziščen! Slika cinquecenta vam je pred očmi!«

»Kako vam je prišlo to na um?« sem zdaj od-
vrnil. »Da po pravici povem, prav za prav sem
mislil na Sartorija in na duhovite pomenke s
principessa.«

»Nikoli nisem poznal tega dvora drugače, ka-
kor iz vaših opisov, Prevziščen!«

»Vem, a tukaj je mrtvol!«

»Ni prvič, da slišim to tožbo iz vaših ust... Ju-
dinjino zlato, veseli smeh in bistra glava lepe žens-
ke — vse to bi mnogo zaleglo. Prav zato sem
omenil cinquecento.«

»Torej ste me razumeli, abbate. Išcite pot in
najdite jo!«

Odgovor, ki mi ga je dal Lorenzo, me je hkratu

presenetil in prestrašil, kajti rekel je: »Nemara
da sem že stal ob začetku te poti, Prevziščen!
preden ste me poklicali pred svoje obličje. Nati!«

S temi besedami je Lorenzo potegnil iz žepa
svoje duhovniške halje zavitek in mi ga s sloves-
nim poklonom podal.

»Kaj je to?« sem vprašal.

»Berite, Prevziščen!... Poročilo preprostega
župnika o nekem dogodku v gorski cerkvi Santa
Maria alla Neve, ki si ga ne zna razložiti in
ki se mu zdi zaradi tega nadnaraven, da, groz-
ljiv... Berite!«

»Kje je ta cerkev?«

»Na stožčastem hribu, Prevziščen! nedaleč od
mesta, ob cesti, s katere je razgled na visoke do-
line Abrucev... Kakor veste, se tam pokaže de-
cembra prvi in edini sneg. Odtod ime. Stari Bru-
mate opravlja svojo službo že mnogo let. Že izza
vaših prednikov, Prevziščen!... Star je...«

»To pravite vi!«

»Brumate poroča o čudežu, ki ga je moči raz-
lagati tako ali pa drugače. Vsekako se je razve-
del in povzročil v mestu osuplost. Menda že sami
veste, kako prostodušni so kampanijski kmetje.
Na velikem oltarju, v pozlačeni posodi Svete Ma-
rije alla Neve, je jelo Gospodovo telo krvaveti,
pravi stari Brumate. Ljudstvo trumoma prišika,
Prevziščen! da bi se prepričalo o tem...«

Ker si v prvem trenutku nisem znal razložiti
tega pojava, sem tudi jaz silno osupnil; Lorenzo
je pa smehljaje se stal pred menoj, ne da bi le
za hipec izgubil hladnokrvnost, in rekel nazadnje:

Iz Julijske krajine Znižanje zemljiškega davka v Istri

Rimski poslanski zbornik, ki bil te dni
predložen dekret z dne 8. julija o spremembi
bi katastrskega razporeda dohodkov od
zemljišč v Istri. Poročali smo že o delu ko-
misijskega, ki bo v najkrajšem roku pripravile
načrte za te spremembe, na osnovi katerih
naj bi se zemljiški davki v Istri že v pri-
hodnjem letu v Istri na novo odmerili.

Poročilo, s katerim je bil omenjeni zakon-
ski načrt utemeljen, naglašajo, da so se istrski
posetniki v zadnjih letih pogošče pritoževali
zaradi previsokega odmerjenih zemljiških
davkov. Preiskave, ki so bile nato uvedene,
so pokazale, da plačujoče v Istri povprečno
po 25 do 30% višji zemljiški davek kakor
po drugih pokrajinah, kjer se davki odme-
rijo že na osnovi novega Italijanskega kata-
stra. Poslednja obča revizija katastra v Istri
je bila izvršena že pred 41 leti. V katastru
določene dohodke od posameznih zemljišč
to treba zaradi tega na novo oceniti in jih
spraviti v sklad s kriteriji, ki so bili odlo-
čeni za uređitev katastra v drugih pokraji-
nah.

Drobne novice

Posojila za novoročence. V zadnjih
dneh je v goriški pokrajini že mnogo že-
ninov vložilo predpisane prošnje za po-
sujila po 1.000 do 3.000 lir. Posebni odbor,
ki je bil imenovan v ta namen, je 37 pro-
šilcem ugodil in jim prisodil skupno 50.500
lir posojil. Nekaj prošelj je bilo zavrnjenih.

Prometna nesreča. V torek zvečer se je
pripetila na barkovlanski cesti v Trstu
baš pod Greto huda nesreča, ki po golem
naključju ni zahtevala človeških žrtev. Ne-
ki tovorni avto je tam poskušal prehiteti
drug tovorni avtomobil, pri tem pa se je
zaletel v voz Franceta Guština od Sv. Iva-
na, ki mu je prihajal nasproti. Avto je
podr enega izmed obeh Guštinovih konjev,
da je hudo poškodovan obležal. Hkratu se
je prevrnil tudi Guštinov voz, avto pa se
je močno nagnil in se opri nanj. Z njega
se je zakotalilo na tla več avtomobilskih
koles, ki jih je bilo treba prepeljati v Bar-
kovije. Eno izmed njih je obležalo na dru-
gem tramvajskem tiru. Prav tedaj je pri-
brzel iz Barkovljev tramvajski voz. Naletel
je ob kolesu na tako močan odpor, da je
skočil s tira in se zaletel v kamnito ograjo
tržaške proste luke. V tramvaju je bilo 15
potnikov. Vendar se jim ni nič hudega pri-
petilo. Tudi sofer avtomobila in voznik sta
ostala nepoškodovana. Na tramvajskem
vozu so se strla vsa stekla na oknih. Gu-
štinov voz je bil malone razdejan. Tudi
tovorni avto je bil precej poškodovan.

Hro rđgovci umrlhwa biskpa aa

Dva manjša požara. Pretekli četrtek sta
nastala v Opatjem selu in v Stanovišču pri
Breginju iz doslej še nepojasnjenih razlo-
gov dva požara, ki sta posestnikoma Fran-
cetu Pahorju in Antonu Špenhoni uničila se-
nika, nekaj poljskega orodja in prav velike
množice sene. Pahor, ki je nameraval pre-
biti noč na svojem seniku, se je rešil v za-
dnjem trenutku. Škoda je bilo za 5 odtosno
za 8 tisoč lir.

Bolj komplicirano ne gre!

Danes turška uganka za naše Metlarje:
Stroga kadija so prestavili v notra-
njost dežele. Prebivalci tega kraja pa so
bili znani po svoji veliki prebrisaniosti in
so dajali sodnikom dosti dela. Nekega dne
je srečal novi kadi moškega, ki je šel po-
leg neke ženske, druga ženska pa je sto-
pala za njima. Kadi je pozdravil sprednjo
dvojico z besedami: »Bog z vama, za-
konca! Toda ženska mu je takoj odgovorila:
»Nisva mi in žena, pač pa je moja
mati rodila njegovo.« Kadi ni razumel
smisla teh besed. Obrnil se je k moškemu
in mu rekel: »Potem je pač tale, ki ti sledi,
tvoja žena?«

»Ne«, je odvrnil moški, »ampak moja
mati je tašča njene matere!«

Kadi je zastojal poskušal razrešiti ugan-
ko tega sorodstva. Ali mu morete vi pri-
skočiti na pomoč in mu povedati, kako
sta bili ti dve ženski z moškim v sorodu?

Med reševalce, ki bodo postali do petka
svoje rešitve (na domišljiji s pripisom
»Uganka kluba Metlar«) bo stric Matije
razdelil spet nekaj knjižnih nagrad.

Zagonetna zgodba

Prav za prav ni tako zagonetna, kakor
se vidi na prvi pogled. Cisto preprosta
mrežna šifra, pri kateri vzamem 5 X 5
kvadratov in napišem vanje vso abecedo.
Potem damo ob zgornjem robu številke
1 do 5, ob stranskem pa črke a do e. Vsako
črko v kvadratu označimo potem z ustre-
zajočo številko ob zgornjem robu in ustre-
zajočo črko ob stranskem robu. Črka »b«
je naprimer Za, črka »e« za itd. Rešitev
napisa se glasi: »Pridi na sestanek v to-
rek popoldne v kavarno.«

Med reševalce je razdelil stric Matije po
zrebu šte nagrad, in sicer dobe:

Radovan Kosi, Otočec 172, roman »Pa-
ter Kajetan«.

Antonia Kolerič, San Giovanni sup.
1069, Trieste, »Roman treh src«.

Ivan Gabrič, Dobrna pri Celju, roman

»Lucifer«.

Ladislav Tovornik pri firmi Sterneck v
v Celju, Martin Janžek, Prometna šola,
Beograd, Vojvode Mišića 2 in Anton Ogo-
relec, Ljubljana, Erjavčeva 4, I. po eno
knjigo revije »Življenje in sveta«.

RADIO

Nedelja, 12. decembra

Ljubljana 8: Vesel nedeljski pozdrav
(oddelek godbe »Sloga«). — 9: Čas, po-
ročila, spored. — 9.15: Pevski zbori (plo-
šče). — 9.45: Verski govor (dr. Roman
Tominec). — 10: Preno cerkvene glasbe
iz stolnice. — 11: Otroška ura: Lutke
igrajo. — 11.30: Koncert ob sodelovanju
Radijskega orkestra in violine (prof. Ta-
ras Poljanec). — 13: Čas, vreme, spored,
obvestila. — 13.20: Plošče po željah. —
16: Šlagerje ob spremljevanju klavirja
poje teret Stritar. — 17: Kmet. ura:
Kemija—kmetova svetovalka in prijatelj-
ica (inž. Bogdan Pahor). — 17.30: Slove-
nske narodne ob spremljevanju Radijske-
ga orkestra poje: ga. Špelca Neratova,
gđ. Polidka Rupnikova, gg. Jean Franc
in Roman Petrovič. — 19: Čas, vreme,
poročila, spored, obvestila. — 19.30: Na-
c. ura. — 19.50: Plošče. — 20: Večer Emilia
Adamiča. Sodelujejo: g. Drago Zupancič
(predavanje), Slovenski vokalni kvintet,
gđ. Nuša Kristanova (sopran) in Radijs-
ki orkester. — 22: Čas, vreme, poročila,
spored. — 22.15: Plošče za zabavo in za
ples.

Ponedeljek 15. decembra

Ljubljana, 12.00: Pisano polje (plošče). —
12.45: Vreme, poročila. — 13.00: Čas, spored,
obvestila. — 13.15: Z ruskih poljan (plošče).
14.00: Vreme, borza. — 18.00: Zdravstvena
ura (dr. Anton Breclj). — 18.20: Gabriel
Faure: Balada za klavir in orkester (plošče).
— 18.40: Kulturna kronika: O Emilu Ada-
miču (prof. L. M. Škerjanc). — 19.00: Čas,
vreme, poročila, spored, obvestila. — 19.30:
Nac. ura. — 19.50: Zanimivosti. — 20.00:
Koncert Radijskega orkestra. — 20.30: Kon-
cert delavske godbe »Zarja«. — 22.00: Čas,
vreme, poročila, spored. — 22.15: Lahka
godba Radijskega orkestra, vmesne speve
poje g. Mirko Premelj.

Beograd, 16.45: Lahka glasba s plošč. —
17.25: Koncert orkestra. — 18.45: Narodne
pesmi. — 20.00: Dramski večer. — Zagreb:
17.15: Orkestralni, pevski in klavirski kon-
cert. 20.00: Pevski kvartet. 20.30: Operni od-
lomki. 21.30: Koncert tamburaškega zbora.
20.30: Lahka in plesna muzika. — Praha:
19.15: Radijski film. — 20.20: Dvojake
violinke in klavirske sonate. — 21.05: Ja-
načkova veseloliga: »Pričetek romana«. —
22.35: Lahka glasba s plošč. — Varšava:
20.00: Koncert orkestra in solistov. — 22.00:
Skladbe za klavir in orkester. — Dunaj:
11.35: Kmečke godbe igrajo (plošče). —
12.00: Lahka godba orkestra. — 14.00: Sla-
vni pevci. — 16.05: Plesi in odlomki iz zvo-
čnih filmov. — 17.30: Arje in pesmi. —
19.35: Koncert pevskega zbora. — 20.05:
Zvočna igra. — 21.10: Komorna glasba. —
22.20: Lahka godba orkestra. — 23.00: Na-
daljevanje koncerta. — Berlin: 19.10: Nova
zabavna muzika (plošče). — 20.00: Pester
venček melodij. — 21.00: Izprehod mikro-
fonov križem po Berlinu. — 22.30: Nočni
koncert in ples.

Torek, 14. decembra.

Ljubljana, 11.00: Soliska ura: Od dogodka
do časopisa (g. L. Mrzel). — 12.00: Slavni
možje (plošče). — 12.45: Vreme, poročila. —
13.00: Čas, spored, obvestila. — 13.15: Opol-
danski koncert Radijskega orkestra. —
14.00: Vreme, borza. — 18.00: Nova prired-
ba Foersterjeve opere »Gorenjski slavček«
predava ravatelj opere g. Mirko Polič. —
18.40: Problem demokracije (univ. prof. dr.
A. Gosar). — 19.00: Čas, vreme, poročila,
spored, obvestila. — 19.30: Nac. ura. —
19.50: Zahvalni zvočni tešnik. — 20.00: Zho-
rovski koncert slovenske glasbe (zbor »Slo-
vece«). — 21.00: Wurlitzer orgle (plošče). —
21.15: Lahka godba Radijskega orkestra. —
22.00: Čas, vreme, poročila, spored. — 22.15:
Zvoki v oddih (Radijski orkester).

Beograd, 16.45: Narodna glasba. — 17.20:
Violinske skladbe. — 17.50: Koncert orke-
stra. — 20.00: Narodne pesmi. — 20.30: Plo-
šče. — 22.15: Godba za ples. — Zagreb:
17.15: Koncert orkestra. — 20.00: Zborovski
petje. — 20.30: Orkestralni in violinski kon-
cert. — 21.00: Operne arije. — 21.30: Zho-
romandolina. — 22.15: Ples. — Praha: 19.15:
Orkestralni koncert. — 20.15: Smetana: Če-
ski plesi. — 20.55: Simfonični koncert. —
22.15: Lahka glasba s plošč. — Varšava:
19.30: Zborovski petje. — 20.00: Skladbe
Niewiadomskega. — 21.00: Lahka glasba. —
22.15: Beethoven: Klavirski koncert v D-mo-
lu. — Dunaj: 10.50: Koncertna ura. — 12.00:
Koncert ženskega simf. orkestra. — 13.10:
Lahka glasba. — 15.15: Predbožično nastro-
jevanje. — 16.05: Koncert orkestra. — 17.35:
Sodobne pesmi. — 20.00: Preno Leharjevs
opere »Tatjana«. — 22.30: Plesni orkester. —
23.00: Nadaljevanje plesa. — Berlin: 19.10:
Lahka glasba. — 20.00: Koncert velikega or-
kestra iz Frankfurta. — 21.00: Plošče. —
22.30: Lahka in plesna muzika iz Hambur-
ga. — München: 19.10: Spored po željah. —
20.00: Ljudska igra. — 21.20: Haydn: Škr-
jančkov kvartet. — 22.30: Nočni koncert
lahke glasbe.

PROMETNA BANKA D. D. v Ljubljani

Stritarjeva ulica 2

Telefon šte. 2149

Izplačuje brez omejitve stare in nove vloge

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.

Linolej

prodaja in polaga po reklamnih
cenah
SEVER, Marijin trg 2

Vse vrste barve, lake, mizarske, sli-
karske in pleskarske potrebščine,
nadalje

VOŠČILO za PARKETE

in razne potrebščine za gospodinjstvo, kupite najbolje

pri „Zamorcu“

A. Klemenčič — LJUBLJANA — STARI TRG 17.

Kupujemo domače

hrastove hlode

v debelinah nad 25 cm in dolžinah nad 3 m. Ponudbe staviti na:

REMEC — Co.

lesna industrija — tovarna parketa, Duplica pri Kamniku

Do št. Vida

vozi tramvaj šte. 1.

in tam pri Firmi

„STAKLO“ B. Tober

dobite brušene servise

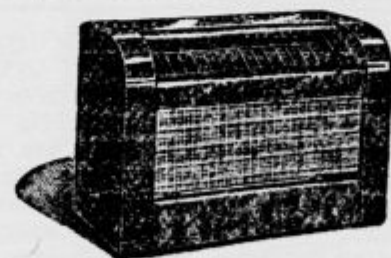
za liker, vino in vodo

od din 33.— do 115.—

ZA MAL DENAR SI LAHKO IZBERETE

porcelan in steklo

za svoje gospodinjstvo

Glavna zaloga
RADIOAPARATOV

INGELE, BLAUPUNKT,
SACHSENWERK LTD.

Najodličnejši aparati po nizkih

cenah!

„His Master's Voice“

Samoprodaja za Ljubljano in okolico

„TEHNIK“ J. BANJAI

LJUBLJANA, Miklošičeva 20

Zastopnika

za Slovenijo išče tovarna de-
nikov. — Pismene ponudbe pod
»Agilan« na Publicitas d. d.,
Zagreb, Illica 9 9607

HAIPOLNEŠE
HARMONIKE
SVETA

HAIPOLNEŠE
HARMONIKE
SVETA

HAIPOLNEŠE
HARMONIKE
SVETA

MORANA'SMRT PLEŠAVOSTI

ZNANOST I USPEH PONOS PAZI NA IME MORANA

KVISEK

ODSTRANI PRHLJAJ IZ JACA IN HRANI LASNE

KORENINE LASJE PRESTANEJO TAKOJ IZPADATI IN ZRASTEJO

NA PLEŠASTEM MESTU. POSILJAMO PO DOVZETJU STEKLENICA

D. 40.-POST. D. 7. MORANA'SPLIT—MODERNA KOZMETIKA

Dne 15. decembra 1937 ob 15. uri pop.

se bo na sresnem načelstvu v Kamniku

Drav. banovina

oddalo v najem

občinsko lovišče

občine Kamniška Bistrica

sreza Kamnik, v izmeri 3696 ha. Izključna

cena Din 4.000.—

Lovišče občine Kamniška Bistrica je eno

izmed najlepših in najbolj romantičnih v

Drav. banovini. V njem se nahajajo divje

koze, srne, mali in veliki petelin, kune,

lisice, fazani, zajci i. t. d. Interesenti se

vijudno vabijo.

OBČINA KAMNIŠKA BISTRICA

Stara nemška strokovna trgovina

v Novem Sadu

išče žensko, nemško

PISARNIŠKO MOČ

iz boljše hiše, v starosti 22—30 let,

Kraljestvo mode

Moda skrbi za smučarke

Že davno so modni krogi spoznali, da eleganca sportnih oblačil ne zavisi tolikanj od učinkovitosti zunanjega videza, kakor od njihove praktične uporabnosti. Na sportnem terenu odgovarja našemu estetičnemu občutju pač le prava sportnica, ki tudi učinkuje kot takšna. Zato tudi stremi zimsko sportna moda predvsem za tem, da bi ustvarjala kostume, ki imajo v prvi vrsti praktično vrednost. Moderni kostumi so torej res namenjeni smučarkam in sicer pravi smučarki in ne salonskim, ki se bojijo priti v dotiko s snegom, da ne bi poškvarile svojega slikovitega kostuma.

V kako izrazito praktični smeri se razvija smučarska moda, razvidno je iz dejstva, da ima večina novih smučarskih dresov tričetrt dolge hlače »pumparice«, ki učinkujejo bolj sportno, kakor pa elegantno. Seveda so še vedno v veljavi tudi klasične, norveške hlače, le da so letos občutno ožje, kakor druga leta. Med pumparicami in norveškimi hlačami tvorijo nekakšen kompromis srednje dolge hlače, ki niso širše od navadnih moških hlač in ki segajo do vrha kratkih, smučarskih gamaš. Posebno vrsto smučarskih hlač pa predstavljajo ozke in dolge hlače, ki se precej tesno oprimejo noge in ki učinkujejo tako ekskluzivno, da jih priporočamo samo res dobrim smučarkam.

Mnoge sportnice ljubijo lahko opravo in

zato nosijo k hlačam namesto težke, sukenne jopice lahko, nepremočljivo bluzo, ki jo po potrebi podložijo s toplim, pletenim

ELITNA KONFEKCIJA
Mastek MARIBOR
prinaša vedno najnovejšo!

jumperjem. Takšna bluzna ima na spodnjem robu gumijasto zadrgo in jo nosimo lahko v hlačah ali pa nad pasom. Priljubljene pa so tudi izrazito moško krojene jopice iz svetlega, nepremočljivega gabardina ali iz belega lodna, ki jih dostikrat okrasimo z barvastim obrobkom. Zepe pa jim zapnemo

Redna stolica
Leopilute
Oglas reg. S. Br. 31420 dne 24. XII. 1935.

z barvasto patentno zadrgo. Mnoge smučarske jopice z rokavi imajo obliko in kratkost moškega telovnika z jako širokimi reverji, ki jih po volji prekrizamo in zapnemo tesno pod vratom ali pa nosimo odprte. Smučarski kostum poživimo tudi z različnimi malimi telovniki in boleri iz usnja, dehtina ali nepremočljivega žameta. Tudi telovniki iz kratkodlakega krzna so zelo modni.

KRZNO
za BOŽIČNO DARILO!
Že izdelani krzni ovrtniki
v veliki izbiri
po znižanih cenah
pri
L. ROT
LJUBLJANA
Mestni trg 5.

Barve smučarskih kostumov so manj žive kakor lani. Posebno v črni ima moda črne smučarske kostume, ki se od belega snežnega ozadja odražajo v ostrih obrih črne kitajske izrezanke. Tudi dokaj temna, modro-zelena barva je jako v modi, temno-modra, temnorjava in siva pa tvorijo kakor običajno stalni »repertoar« vsake povprečne zbirke smučarskih kostumov.

Med podrobnosti, ki jih ne smemo pozabiti, spada lahka svileni ruta okrog vratu, ki jo le v hudem mrazu zamenjamo s kratkim, volnenim šalom. Smučarske rokavice

Smučarska garnitura

Med priljubljena ročna dela, ki jih lahko napravimo doma, spada tudi smučarska garnitura, pletena iz debele, sportne volne. Praktična čepica, ki pokriva ušesa in vendar pokrije tudi čelo, ima obliko otroške čepice, ki jo zapnemo pod vratom. Vsa garnitura, ki sestoji iz rokavic, šala in čepice je pletena v širokih prugh in sicer iz volne v dveh kontrastnih barvah.

Plesalka

Predpoldne je sporočil ataše ministru Smithu v pisarno novico, da je Morrison angažiral za svoj bar skupino dvanajstih plesalk, ki se še ta večer pripeljejo v Kabul, staro, zapuščen in dolgočasno mesto. Juhuhul! Dvanajst mladih, vročehrvnih plesalk! To bo veselje!

Ataše je prejel počitnice v kraju, kjer mu je okoli obviselo na nežnih ženskih bedrih in je bil navdušen vedno, kadar je slišal o plesalkah.

Minister Smith, ravnatelj ameriške veleposlanišnice, ki je odkrivala Kabul z električno razsvetljavo in kablji, je bil moč petdesetih let, doma iz Jowe. Preprost človek, možakar, ki se je dobro razumel na svoje kupčije, a ni imel niti pojma o ljubezni in njenih pustolovčinah. Tudi za zabavo ni imel posebnega interesa. Ker ga je ataše zaradi tega povalil, da ne ve, če mu je novica o plesalkah pri Morrisonu ljuba ali ne, je Smith naposled pristal na to, da pojde zvečer s njim v bar. Ataše je prišel ponj in ga odvedel tja kakor ga je zatekel, namreč brez nocojnikov, katerih ni Mr. Smith nikoli odločil v plesalni.

Mr. Smith je bil kratkoviden mož, za to ni mogel razumeti navdušenja, od katerega je prekipel ataše, ko so se pojavile plesalka na odru.

»Ali ste opazili četrto od leve?« je vprašal Smitha. »To vam je bajno bitje! Saj oglašate z mojimi predlogom, da jo pozvabimo k našim mizicam.«

Mr. Smith ni imel nič proti temu. In ataše je vzel iz žepa pero in vizitko, načel nekaj na papir, poklical plačilnega natakarkarja in mu izročil počakano posnetico s prošnjo, naj jo odlija za odrom. Naročil mu je, naj izroči pisanje gospodični, ki je plesala zadnjo točko, četrto od leve proti desni.

Toda preden je plačilni vzel vizitko v svoje roke, se je ataše še nečesa domislil. Zdelo se mu je, da bo moral Mr. Smith, če pride samo ena plesalka k njemu mizi požirati slino od dolgega časa. Zato je naročil natakarkarju, naj povabi poleg četrte plesalk še eno, in sicer drugo v istem vrstnem redu.

Plesalki sta se odzvali vabilu in sta kmalu sedeli za mizo atašea in Mr. Smitha, ki je vstal, da izpregleda dame od blizu nekoliko drugače kakor od daleč. »Osemnajst let nima prva ne druga« si je dejal v mislih, ko sta prišleli, kajti ataše se je navduševal za osemnajsetletno blondinko, četrto od leve proti desni. Nu, kljub temu se mu je videla »četrta« plesalka čisto čedna. Bila je bolj okrogla postavica, z jamičco v licih in je očitovala neko flegmatično prijaznost in dobrodušnost. Ko jo je Mr. Smith tako motril, je zaključil, da je to ženska njegove simpatije.

Začel se je razgovor, v katerem je ataše hvalil previdnost usode, ki je naklonila Kabul tako prijetnost, kakor jo je prinesel v mesto plesni zbor. Plesalka je odvrnila, da mora biti tudi ona hvala usodi, da

Zdrava in
lepa
koža:

SOLEA

Milo
in
krema

nimajo več dolgih okrajcev, ki se za njimi nabira sneg. Nove, kratke smučarske rokavice opremitve z obročkoma, da jih lahko obesite za pas, kadar jih slečete. In pokrivalo? V lepem vremenu smučamo gologlave, le če pritiska mraz, si zavarujemo ušesa s pletenim trakom, ki pokriva čelo in ušesa. V snežnem meteu pa se najbolje izkažejo čepice, ki imajo obliko kapuce in ki tesno objemajo obraz.

Letos, moderne, ožje norveške hlače vidite na prvem mestu naše skice. Nosimo jih v zvezi s svetlo jopico, ki ima ovrtnik in pas iz usnja v barvi hlač. Takšna jopica ima tudi dva z gumbi zapeta, prsna žepa, ki v njih spravimo razne malenkosti (1. skica).

Dolge, ozke hlače lahko kombiniramo z različnimi jopicami. Na naši skici jih vidimo v zvezi z barvastim, usnjenim telovnikom, ki ga zapnemo s patentno zadrgo. Kot ogrinjalo služi kratka, bela jopica s štirikotnim izrezom, ki ima barvasto prešite robove in majhen prsni žep. V žepu opazimo rutico iste barve, kakor je svileni ovrtna ruta, ki zakriva izrez (2. skica).

K sportnim pumparicam se najlepše poda kratka jopica v obliki moškega telovnika. Jopica na naši skici ima dvojno progo gumbov, na ramenih pa je pošita z usnjem, ki varuje jopico, da bi se poškodovala s smučkami, kadar jih nosimo na ramenu (3. skica).

Hlače, ki sezaajo do višine smučarskih gamaš, predložijo zadnja skica. Ta dres si zamišljamo iz modro-zelenega lodna. Jopica ima preprosto, moško obliko z dvema stranskimi žepi, ki jih zapnemo z barvasto patentno zadrgo.

Spoznava in presoja bolezn

Pot do spoznave in presoje bolezn je včasih zelo dolga in zamotana. Pri tem je zdravnik seveda v prvi vrsti vezan na pregled bolnika, kar je v tem pogledu najvažnejše. Nič manj važno ni pa tudi to, kar bolnik zdravniku pove o svojih preboljenih boleznih, o znakih, ki jih opaža na sebi i. t. d. Na podlagi vseh teh dejstev, si more zdravnik, še predno pregleda bolnika ugotoviti o bolezn neko gotovo sliko, odnosen mu to pokaže smer, v kateri naj se giblje sledeča preiskava.

Mnogo ljudi je, ki sebe zelo dobro opazujejo in ki sami opozorijo zdravnika na gotove znake. Drugi zopet ne vedo povedati skoro ničesar in se mora zdravnik šele mučiti, da takorekto izvele iz njih vse one momente, ki se mu sde važni. Dotični ne igra navadno n. pr. v ordinaciji ali pa v bolnici tako velike vloge, pač v sled obsejega kontakta in razgovora, tekoma katerega je možno vse eventuelne pomanjkljivosti nadoknaditi, je stvar popolnoma drugačna v njih primerih, ko se bolniki v pisnih obračajo na zdravnika za nasvete. Že tako je spoznava in presoja bolezn v teh primerih težja, ker zdravnik bolnika ne vidi in ga ne more pregledati. Ako so poleg tega podatki še pomanjkljivi, je točna presoja stanja bolnika včasih nemogoča.

Da bi se dalo na daljšo z večjo verjetnostjo ugotoviti pravo stanje, je treba podčrtati važnost nekaterih podatkov, ki jih morajo veebovati vprašanja.

Tak podatek je n. pr. starost. Govorimo in poznamo bolezn otroške dobe in bolezn, ki nastopajo pretežno v kasnejših letih n. pr. rak.

Nadalje je važen poklic. Poznamo celo vrsto poklicnih bolezn, n. pr. zastupljenje s evincem pri stavbi, vrtačni prisad pri mezarjih, kožarjih itd.

Važna je nadalje navedba kraja bivanja. Malaria se n. pr. pojavlja samo v gotovih predelih. Slično je tudi pri ostalih boleznih južnih in tropskih krajev.

Stanovanje igra veliko vlogo pri nastan-

Vsak

ima toliko denarja,
da more potovati v kopališče

Toda vsakdo

bi moral dati za zdravje
letno 100—150 dinarjev
in piti mesec dni
mesto druge vode

RADENSKI ZDRAVILNI VRELEC
onega z rdečimi srci.

jo je eznanila s takšnim človekom, kakor sta ataše in Mr. Smith. Kajti, je dejala, preganjanje dolgega časa v majhnih gnezdih kakor je Kabul, spada v poklic plesalk, katere dolžnost je, gospodom nekoliko olajšati zavest, da je življenje moreče breme...

Govorili so o baletu in plesalki je povedala marsikaj zanimivega. Izšla je med drugim tudi to, da plesni zbor ni nobena skupina, ki bi se lahko ponahala s sijajnimi travicijami. Še več: ni se bala povedati, da članice baleta ne izvirajo vse iz istega mesta. Pobrali so jih, kjer so jih našli. Večina izmed njih sploh ne pije rada šampanjca, ampak daje prednost pivu...

Mr. Smith je samo kimal, le tu pa tam je zinih kakšno kratko besedo. In ko je vprašal natakarkar, kaj bo družba pila, je Mr. Smith naročil šampanjca.

»Vidite,« je dejala flegmatična debluška Mr. Smitha, »jaz za svojo osebo pijem mnogo rajša pivo kakor to kipečo zmes vseh možgih vin... Časa piva človeku ugašajo, po šampanju na večkrat glava boli. Seveda naš šef zahteva, da gospodje, ki nas vabijo v družbo, naročajo šampanjce. Ampak naš okus se kljub temu ne krije z njegovimi interesi...«

Mr. Smith je postal od tega večeta stalen gost v Morrisonovem baru, kamor je prihajal tako točno in redno, da ga je ataše začel zbadati. Toda direktor elektrarne si ni dal skaltiti dobre volje.

Prišel je poslovilni večer. Ataše je bil nekam slabše volje, ko je stopil v bar, kjer

ku raznih bolezn. Vlažno stanovanje je eden izmed vzrokov angleške bolezn tkzv. rahitisa.

Tudi prehrana je važna. Pretežno mesna hrana je pogosto vzrok udnice (gihita).

Važen faktor je nadalje zdravstveno stanje staršev, bratov, sester in ostalega sorodstva. Ne glede na to, da so neke bolezn do gotove meje dedne n. pr. rak, je možno tudi, da okužbi bolni član družine še ostale, kot se to najbolj pogosto dogaja pri jetiki.

Navedba preboljenih bolezn prinese pogosto jasnost v presoji. Tako obojota zveza med angino in vnetjem srčnih zaklopk, med škrlatinko in vnetjem ledvic i. t. d.

Končno je treba točno popisati začetek in znake sedanja bolezn. Treba je navesti, ali je bolezn začela nenadoma, ali počasi, dali je temperatura povišana, ali ne. Nadalje je treba popisati kakšne so bolezn, dali nimajo značaj krčev, zbadanja i. t. d.

Zelo važen je podatke o zunanjem izgledu bolnika, dali je sluhčan, zabuhel, nadele o barvi kože in sluznic. Treba je opisati količino in barvo urina. Isto velja tudi za blato.

Pri ženskah igra veliko vlogo število porodov, ker je znano n. pr., da obole valed želodčnih kamnov posebno žene, ki so pogosto rodile.

S tem bi bil podan bežno osnutek pisma odnosno vprašanja. Le izbrani podatki morejo do gotove meje premostiti nedostatek, ki sem ga omenil že prej, namreč nemogućnost, bolnika pregledati.

Z malimi izjemami velja vse to tudi za bolnike, ki grejo k zdravniku osebno. Tudi v tem primeru olajšajo in ugledajo pot do spoznave in presoje bolezn, ako izbrano opišejo vse pojave in znake, ki jih opažajo na sebi.

ŠAH

Match za svetovno prvenstvo je bil končan dokaj prej nego je bilo pričakovati. Dr. Aljehin ni tokrat proti koncu prav nič popustil, temveč je nasprotniku do razvili vse svoje moči, ki jih je morda preje za vsak slučaj držal v rezervi. Na dr. Eweju pa se je pojavila zopet depresija; v 24. in 25. partiji ni dal več posebnega odpora ter je obe izgubil. Tako je imel dr. Aljehin že po 25. partiji potrebnih 15½ točke in je postal s tem zopet svetovni prvak. Po sporazumu med obema tekmecema je bil potem s 25. partijo match tudi že kar oficielno zaključen, saj bi po odločitvi v vprašanju prvenstva nadaljnje partije izgubile na pomenu.

Aljehinova zmaga v razmerju 15½ : 9½, torej s 6 točkami razlike, njegovih 10 mest predpisanih 6 dobjenih partij, zaključek matcha že po 25. partiji mesto predvideni 30. partije, vse to kaže veliko premoč bivšega in obenem novega svetovnega prvaka ter predstavlja menda največji uspeh v njegovi šahovski karieri. Odebi bi bilo naštevati serijo sijajnih Aljehinovih uspehov do l. 1935, ki so splošno znani. Znano je tudi, kako so se potem pojavili na njem znaki popuščanja, ki so prišli zlasti do izraza v nesrečnem prvem matchu z dr. Ewejem. Pozneje je kazal dr. Aljehin še slabšo formo, tako da so po teh zmanjnih znakih v strokovnih krogih do začetka drugega matcha skoro splošno pričakovali tudi tu zmago dr. Eweja. Danes seveda se zdi, da dr. Aljehin, razjarjen nad prvimi porazom, v teh dveh letih ni polagal važnosti na boljše ali slabše rezultate v tekamah, ki se jih je v tem času udeleževal, temveč je ves čas mislil in se pripravljaj samo na revanžno borbo, v kateri mu je šlo, kakor se je sam pred začetkom matcha izrazil, »za življenje«. Predvsem je dr. Aljehin do drugega matcha skrbno popravil svojo fizično formo ter se odrekal tudi nikotinu in alkoholu. Vedno in povsod pa je medtem tudi ponavljaj, da si bo priboril svetovno prvenstvo zopet nazaj. Mnogi so mu verjeli, mnogi tudi ne. Sedaj je dr. Aljehin napravil energično črto čez vse dvome ter večji in močnejši nego kdajkoli zopet zasedel šahovski prestol. Prepričevalna zmaga in izvrstna igra v matchu sta ga ne samo popolnoma rehabilitirali, temveč mu dajeta tudi čisto izredno stališče v šahovskem svetu. Ker ga še tudi ne vežejo nobeni dogovori in pogodbe o borbah za svetovno prvenstvo, bo dr. Aljehin sedaj res absolutni vladar med šahisti. Z dr. Ewejem mu sploh ni treba več igrati revanže. Določbe FIDE, da naj bi nastopil do l. 1940 proti Flohru, zanj niso obvezne, ker jih ni nikdar priznal. Za match s Capablancu zahteva toliko, kolikor je moral svojčas sam plačati: 10.000 zlatih dolarjev, skupno z režijo bi prišli stroški takega matcha na približno milijon Din.

Partije so bile v splošnem na zelo visoki stopnji. Oba tekmeča sta bila v boljši formi nego kdajkoli prej. To velja tudi za dr. Eweja, z izjemo dveh njegovih depresij, ki pa sta nastali pač tudi samo radi tega, ker je videl, da kljub vsemu prizadevanju ne more močnejšemu nasprotniku do živga. V Aljehinovi igri v matchu je morda naznačilnejši moment psihološki, ki bi ga bilo pač vredno še posebej raziskovati. Naj omenim tu v tem oziru samo nadvse zanimivo borbo v slovanski obrambi damskega gambita. Od nekaj je bila dr. Eweju to najpriljubljenejša obramba, ki se je je stalno posluževal. Pa si je dr. Aljehin sedaj zamislil prav diabolichen načrt: začel je sam dosledno igrati slovansko obrambo ter pritisli nasprotnika, da se je moral boriti proti lastnemu glavnemu orožju, ki ga potem seveda z obrnjenimi barvami ni mogel več prav rabiti, pa je ostal kot črni brez dobre obrambe. Tak načrt zahteva seveda posebno veliko moč v vsakem oziru. V rokah umetnika dr. Aljehina je bil izvedljiv, vsakomur drugemu bi se bil najbrž posrečel. Sicer je dr. Aljehin pokazal še očito premoč v srednji igri in v končnici, zlasti v kombinacijah in taktiki. V defenzivi je bil edino v otvoritvah. Tu se je moral skoro vedno samo truditi, da doseže enako pozicijo. Niso zastojali dal dr. Eweja primka znanstvenika med šahisti. V moderni mojstrski igri, v kateri igra poznavanje otvoritev vedno večjo vlogo, je dr. Ewejev stil igre, ki bazira ravno na čim močnejši zgraditvi otvoritev, posebnost značilen. Dr. Ewe je zbral okoli sebe celo vrsto sotrudnikov, ki z njimi na znanstven način raziskuje otvoritve in njihovo vrednost. Razpolaga tudi z urejeno zbirko variant iz otvoritev 30.000 partij! Aljehinova zmaga je torej tem pomembnejša, ker je zmaga osebnosti nad celim sistemom, za katerega je zadnje čase res že izgledalo, da bo v šahu dokončno prevladal. Praktični, živi moment je še enkrat triumfalni nad »mrtvo« teorijo.

Ljubljanski šahovski klub je moral mednarodni mojstrski turnir, ki ga pripravljva v proslavo 25-letnice svojega obstoja in ki ga je nameraval prvotno prirediti v decembru t. l. ali januarja prih. l., radi tehničnih ovir preložiti na veliko noč. Pisce te rubrike je eventualno možnost takih težav predvidoval in je vsled tega doslej le malo poročal o pripravah za turnir.

Vasja Pirc

Windsorska v Cannesu

Pariški »Matine« poroča, da bosta preživela vojvoda Windsorski in njegova soproga letošnje zimске mesece v Cannesu, v villi »Lou Veic«, kjer se je mudila ga. Simpsonova pred svojo letnično lansko leto. Lastnika vile Rogersa pričakujejo v Cannesu 20. decembra, dva dneva pozneje pa prideta za njim vojvoda Windsorski in soproga.

sen lepo življenje! Čista prodajalna, svetli prostori, sami nasmejnji obrazji! Potem sem prišla ob službo. Nisem mogla dobiti enakega nameščenja. V Evropi, veste, je težko življenje »landanes«, posebno za prodajalko! Nu, in tako sem »prišla« k baletu. Inerat v dnevniki mi je pomagal do te karriere. Bila sem vedno precej okretna plesalka — to mi je zdaj prišlo prav. Tako sem dobila kruh v tej skupini. Nu, ne taorem se pritožiti, šef je prijazen z nami tudi treniraji ni treba preveč — a vendar! V delikatesnici bi se rajši sukala kakor na plesišču!

Mr. Smith je pozorno poslušal in ko je plesalka končala svojo zgodbo, jo je prijel za roko in jo poljubil.

»Nu, nu«, je tolažil Mimi, ki so ji vrel solze iz oči, »saj se bo to popravilo. Če le hočete lahko spremenite način tega življenja.«

Potem jo je prosil za sestanek med štirimi oči.

Na tistem sestanku sta se Mr. Smith in Mimi domlenila o vsem, kar se jima je zdelo potrebno. In ko je naslednji dan ataše ves potrt zaradi odhoda plesalk Mimi bežal po peronu, ga je Mr. Smith potolažil, naj nikar ne obupuje, ker bo v kratkem lahko večkrat videl Mimi, a ne več kot plesalko na odru v baru, temveč kot gospodinjico v hiši Mr. Smitha...

Tako plačuj »Jutro« naročnino

Varuj svojem zavarovalnjo

Dobrodušni gorila

Poglavar družine, zelo skrben oče in mož — Zakaj vreščijo šimpanzi
Predpotopni triceratops

V doslej neraziskanih pragozdovih Vzhodne Afrike je britskemu zoologu kapitanu Pitmanu uspelo, da je s pomočjo tamkajšnjih pritlikavih rodov proučil življenje in navade gorskega gorila. O tam poročata sedaj v letopisu Smithsonovega zavoda.

Pitman se je mudil v ozemlju Kajonse v državi Ugandi. Tu je nekoliko tropov goril, ki žive s pigmeji, edinimi človeškimi prebivalci v teh krajih.

v najlepši slogi.

Pitman se je mogel prepričati, da so kajonski gorile zelo miroljubne in dobrodušne živali.

»Na žalost«, piše, »so o gorilskih samcih razširili najbolj nenavadne zgodbe, v katerih nastopajo te živali kot strašna bitja, ki zbuja grozo. Te zgodbe se naslanjajo samo na ogromno telesno moč in velikost teh opic ter na nekoliko dogodljivost, ki so nastali zavoljo predznih provokacij. Gorila je poglavar svoje družine, za svojo ženo in otroke je izredno skrbljiv in v tem pogledu kaže

naravnost človeške poteze. V nevarnosti ne misli nase, temveč slori vse, da bi očuval svojo čredo. Ali moremo zahtevati več? V takšnih primerih pošlje vse svoje samice in otroke proč, on sam pa se postavi nasprotniku po robu in ga skuša zadržati, dokler si lahko ne misli, da so njegovi na varnem. Če pride nevarnost iznenada nad opičjo čredo, tedaj pošljejo mladiče na drevesa, kjer se skrivajo toliko časa, dokler nista

boj in nevarnost minila.

Ze marsikateri raziskovalci so lahko poročali o podobnih posebnostih pragozdnih rodov. Če si se bližali kakšni njihovi vasi in si našel ženske zaposlene med kralji za morskiimi kočami, tedaj ni bilo nobene nevarnosti. Sovražnosti se ti ni bilo bati. Če pa v vasi ni bilo ne žensk ne otrok, tedaj je bilo smatralo to za neugodno znamenje. Tedaj so moški prav gotovo svoje družine spravili na varno, da bi se lahko

bojevali brez ovir.

In podobno je z gorilami. Čim spravi samec samice in mladiče stran, postane budoben. a tudi tedaj ne bo napadel, če ga nisi prazdržal. Seveda pa so kakor med ljudmi tudi med opicami »črne duše«, bodisi samci ali samice, takšne tipe pa čredo pogosto sama požene stran. O takšnih samotarih je potem znano, da so silno bojeviti. Samec se čuti s svojo čredo povezanega zlasti tedaj, če so v njej

še negodni mladiči.

V tem primeru je posebno čuječ ter raz-

dražljiv, rad pokaže tedaj svojo premoč. Toda ljudje, ki so imeli pogum, da so ob navideznem napadu takšnega črednega poglavarja obstali, ne da bi streljali, so Pitmanu pripovedovali, da se je tudi samec postavil v vsej ogorčenosti prednje — a po premoru, ki je bil videti zelo nevaren, se je nenadno obrnil in očitel za čredo, ki je bila med tem

izginila v goščavi.

V istem ozemlju je Pitman opazoval tudi šimpanze. Pri tem je ugotovil čudne podobnosti med njihovimi življenjskimi navadami in navadami domačih človekov. Tako se dogaja, da dvigajo črede šimpanzov, ki spijo v krošnjah, ponoči večkrat silen vrišč, ki traja nekoliko minut in izgine polom polagoma v tišini noči. Doslej niso našli za to vedenje še

notbene razlage.

Čudno pa je, da se vedejo tako tudi domačini. Ta ali oni se zbudijo morda iz strahu

sanj, zakriči in zbudi s tem tudi druge, ki pričnejo prav tako kričati, ne da bi se dvignili iz svojih ležišč.

Na svojih potovanjih je Pitman v Kajonse odkril še eno posebnost triceratopsa kamelona. Ta nenavadna žival srase v dolžino do 28 cm. O samcu je videti, kakor da je v naše dni rešil še nekoliko posebnosti

predpotopnega triceratopsa.

Med nosom in očmi ima tri, 2 in pol do 4 cm dolge rožičke, ki mu dajejo strašno zunanost. Samec je tudi v resnici zelo prepirljiv in zna svoje rožičke dobro uporabljati. Pogosto se rožički dvih bojčočih se samec zmedejo drugi v druge in potem živali dolgo časa besno opletata sem in tja, dokler se ena med njima ne iztrpa.

Samec je žareče moder.

zelen in rumen ter v tem pogledu mičen, toda domačini se teh živali navzlic temu, da so majhne, hudo boje in se jih izogibajo.

V Indiji je ljudsko zdravstvo na primitivni stopnji. Zdravnik za zobe obravnava svojega bolnika kar na prostem in njegov pomočnik drži mučenca samo za roke

Prvo srečanje

vovoda Windsorskega z gospo Simpsonovo v Londonu

Pripovedujejo si mično zgodbo o prvem srečanju ge Simpsonove s sedanjim vojvodo Windsorskim, ki je bil tedaj še princ Waleski. Ta zgodba je slučajno resnična.

Bilo je 10. junija 1931. V prestolnici dvorani v Buckinghamski palači so imeli velik sprejem. Vsa kraljeva družina je bila prisotna, dame v dragocenih toaletah z mnogimi dragulji, gospodje v sijajnih uniformah. Zastopanc so bile po svojih diplomatih malone vse države sveta. Kar je bilo gospodov na tej razkošni prireditvi, so vsi stali razen kralja Jurija in tako je potekala ceremonija predstavljanja.

Poleg princa Waleskega je stal njegov stari stric, vojvoda Connaughtski. Nenadno se je sklonil k svojemu nečaku in ga je vprašal šepetaje, ne da bi spremenil poteze v svojem obrazu: »Ali bo nočoj prav za prav tudi kaj dobrih točk?«

Princ se je nasmešil in odgovoril: »Slišal sem, da bodo predstavili go Simpsonovo, zelo mično Američanko, ki upam, da jo bom še nočoj srečal.«

Pozno zvečer istega dne srečamo princa v neki družbi pri lady Furnessovi. bivši ge. Thelmi Morganov: sestri Glorije Vander-

bildtove. Med gosti sta bila tudi gospod in gosna Simpsonova.

Naslednje jutro, ko je Cane, škotska sobarica ge Simpsonove, skočila k vratarju po čišnike in pošto, jo je vratar sprejel z neobičajno spoštljivostjo. Zasepetal ji je: »Noči ste imeli pa kraljevski obisk!«

»Kako?« ga je vprašala Cane, ki ga ni razumela. »Ali mislite predstaviti ge Simpsonovo na dvoru?«

»Ah, kaj predstavitev,« je dejal vratar. »Vidim, da ničesar ne veste. Ponoči je njegova kraljevska visokost, princ Waleski, osebo v lastnem vozu pripeljal gospodo domov.«

Materinstvo in lepota

Kaj meni o tej stvari ameriški kozmetični veščak Max Factor

Mnoge ameriške filmske zvezde so me, mila, da se morajo odpovedati materinskim radostim, ker si niso mogle dovoliti, da bi za dve ali tri leta ostavile svoj poklic, za toliko časa, kolikor je potrebno, da se mati spočeka posveti svojemu otroku. Glavni kozmetični strokovnjak Hollywooda, Max Factor, pa se oglašja proti temu naziranjju. »Baš poklicni razlogi bi morali igralko pripraviti do tega, da bi se materinstvu ne odpovedale, temveč, da bi stremele za njim, pravi in nadaljuje:

»O etičnih razlogih sploh nočem govoriti in bojazen, da bi svojega otroka ne mogle preživljati, za te ženske ne velja. Toda kot strokovnjak moram opozoriti na to, da je mati lepša nego ženska, ki ne pozna sreče materinstva. Matere imajo lastnosti, ki jih tudi najspretnjši kozmetik s svojimi pripo-

moški nikoli ne more tveziti: zrelost, potrpežljivost, razumevanje in nesebičnost. Matere si ohranijo svojo mičnost in svojo mladost tudi dosti dlje nego ženske brez otrok. Imajo pač zanimanje za življenje, ki nikoli ne popusti, za njegovo lepoto in tudi za njegove grdote.

Veak dan jim prinaša doživetij, ki njih lepoto še poglobljajo in jo delajo bolj plastično. Rad bi navedel samo nekoliko imen, ki so širši javnosti zelo znana in ki moja naziranje potrjujejo: Marlene Dietrichova, Ann Hardingova, Virginia Bruceova, Norma Shearerjeva, Joan Blondellova, Joan Bennettova, Mary Astorjeva. Vse te ženske imajo otroke in si hranijo lepoto že leta, celo čez svoja leta, in si jo znajo še vedno večati.

Moda površne mičnosti je prešla. Film in publikum zahteva v isti meri poglobljeno, počlovečeno lepoto, ki je v svoji celoti važnejša nego popolnost barve in črte. Morajo strokovni tovariši in režiserji so odkrili, da imajo samo matere to lepoto v polni meri. Michelangelo in Rafael nista brez vzroka tako pogosto slikala Madono in skoraj vedno sta si za modele jemala matere.«

Krmite uboge ptičke!

Mati polarnega junaka

Lawrence Oates, mož, ki se je žrtvoval za blaginjo Scottove odprave na Južni tečaj

Vsi se spominjamo nake pretresljive podrobnosti med zadnjo tragično odpravo kapitana Scotta na Južni tečaj. Ko so postale zaloge za moše, ki so bili zaprti v svoji ledeni koči, skope, je odšel eden med njimi,

Lawrence Oates, pod neko pretvezo v polarno noč in sušni vihar. Nikoli več niso našli kakšnega sledu za njim in njegovi tovariši so razumeli, da je bil odšel prostovoljno v smrt, da bi njim podaljšal življenje in jim dal morda kako možnost za rešitev. Dnevnik kapitana Scotta, ki so jih pozneje našli, so svetlo ohranili ta kosček junaštva brez besed. »Če boste to našli, je zapisal junaški vodja v svoj dnevnik, »tedaj si želim, da bi ta dejstva ostala v spominu — Oatesove zadnje misli so veljale njegovi materi.«

Med tem je v daljni Angleški, na svojem starem rojstvu v Essexu, sivolasa mati čakala svojega najstarejšega sina. Za 26 let ga je preživela, a vse ta čas je mislila na njegovo junaško smrt. Te dni je umrla tudi sama v starosti 83 let. Mati in sin sta bila iste narave: junaške narave, ki sprejema vse nase, ne da bi mnogo govorila. Veak leto je 15. marca, na dan njegove smrti. Oatesov stari polk. 5. polk inniskillinskih dragoncev, imel v Marijini cerkvi v Gillinghorpu parado v njegovo čast. Toda Karolina Oatesova, posestnica v Gillinghorpu, ni tam paradam nikoli prisostvovala. Razen s svojim drugim sinom in svojo hčerjo je le redko kdaj govorila o svojem prvorojencu. Toda do svojega zadnjega leta je stonala stara, sivolasa žena v žalnem oblačilu pogosto po poti do cerkve, ki so v njeni steno vzdali srominsko ploščo zani. To ploščo je krcila s cvetlicami in blažala pred njo. Z dvigajočo glavo je prerevala z zborom male vaške žurnije naliubšeno himno svojega sina: Onward, Christian Soldiers.

Ko so osem mesecev po katastrofi našli trupla ostalih treh nepreživelih Oatesovih tovarišev, trupla kapitana Scotta, Wilsona in Bowersa, so našli tudi nedolžno svinco za njilov. »Kaj?« Tudi za go Oatesovo ni bilo zadnjega posrčnega ničesar, razen ploščice, da je bil njo silno obsojen, mati pa ni našla nobene stvari nitičnega drugega domov, razen njegove srebrne vrčke in njegove polarne kolane. To je bilo vse kar so mogli iz rožiti njegovi čakajoči materi za spomin na njenega junaškega sina.

Počasi — najhitreje!

Načelno važna razlika pri učenju med otroki in odraslimi

So ljudje, ki se učijo hitro, drugi pa se uče le počasi. Za prakso je najvažnejše, kdor si more to, česar se je naučil, najdalje ohraniti v spominu in najpametneje izkoristiti. Da bi to vprašanje razčistili, so na vseučilišču v Indiji napravili celo vrsto poskusov. Ti poskusi so bili zelo poučni in so jih poznejši poskusi z odraslimi v celoti potrdili.

Načelno obstoji resna razlika med otroki in odraslimi, ki se učijo. Odrasli imajo pač večjo sposobnost, da se na učno snov osredotočijo in da jo prebavijo, zato so se tudi bolj učili, če so jim dali med uče-

njem in izpitom na razpolago vsaj 24 ur časa.

Važno je bilo nadalje spoznanje, da so tako zvani brzi tečajji, ki jih prirejajo pogosto za kakšno posebno stroko ali za kakšen jezik, brez pomena, kur odrasli potrebujejo pač nekaj časa, da snov, ki se je uče, predelajo. Ta čas predelave je celo dosti daljši nego za otroke.

Za prehod v novo stroko, ki je hočeš obvladati, si je treba ustvariti vedno neko podlago in na tej podlagi lahko začneš po neki prehodni dobi graditi svoje znanje. Podlaga omogoča čez nekaj časa hitreje učenje. Vedno pa velja, da si človek nekaj za trajno zapomni le tedaj, če se je učil počasi.

Najhitreje se torej ne uči tisti, ki si pridobi s kakšnim brzim tečajem nekaj znanja in spretnosti, kajti oboje po kratkem času spet izgubi. Hitrejši, to je uspešnejši učenec je tisti, ki se uči počasi in po načrtu. Odrasli možgani si potem znanje ohranijo zvesteje nego otroški.

Poroka v Hollywoodu

Jackie Coogan in Betty Grable sta se poročila v ameriskem filmskem raju

Izdržljivost Vašega perila je odvisna od načina pranja in kvalitete mila. — Dobro operete s kvalitetnim

HUBERTUS

milom, ki je domač, slovenski izdelek!

A NEKDOTA

Slikarja Menzla je obiskala dama, ki je prinesla s seboj sliko, o kateri je hotela imeti Menzlovo sodbo. Menzel si je sliko ogledal, nato pa je vprašal:

»Kdo pa je to?«

»Joj,« je vzkliznila dama, »moja slika je torej slabo delo, ko ne morete presoditi, koga predstavlja?«

»Uu, in koga naj bi predstavljala?« je vprašal Menzel.

»Cesarico — če dovolite!«

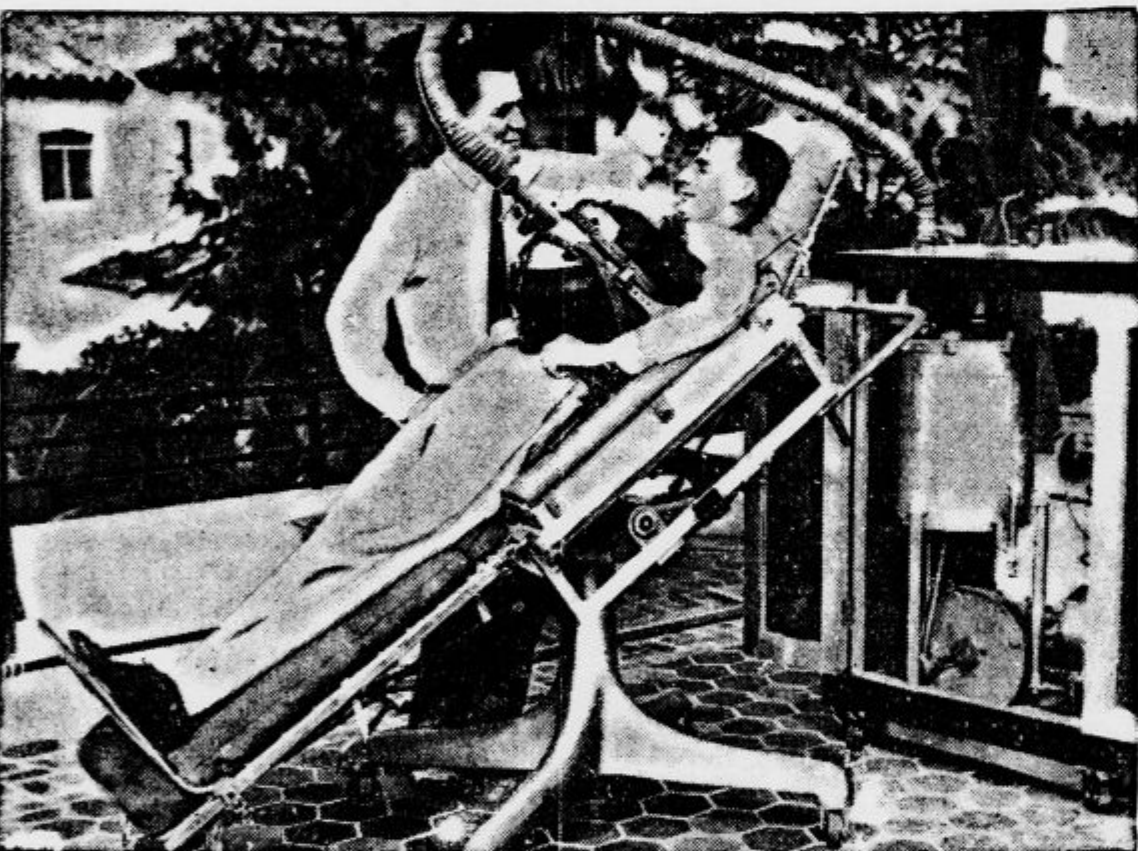
»Hm,« je dejal Menzel, »veste kaj, mogoče se pa motim. Jaz sem majhne postave in gledam cesarico vedno od spodaj navzgor. Vi pa ste visoki in jo gledate od zgoraj navzdol. Kako naj torej tukaj presodim, če ste zadelo pravo ali ne?«

VSAK DAN ENA

»Nu, kako se mi prilega novi plašč?«
»Imenitno! Človek kar ne more verjeti, da je že drugi ukraden!«
(Tidens Tegne)

Siromak z železnimi pljuči

Pisali smo že o Snyteju, sinu ameriškega milijonarja, ki ga je otroška paraliza zahvatila, da je priklenjen ne samo na ležišče, ampak morajo podpirati njegovo dihanje s posebno železno napravo. Zdaj so zanj zgradili aparat, ki je nekoliko lažji od prejšnjega, a je seveda še vedno tako zamotan, da mu mora streei poseben strokovnjak. Snyte je tukaj nekoliko svobodnejši, toda še vedno jetnik posledic nadležne bolezni

Neverjetno — ampak resnično

Američan Robert L. Ripley je napravil v svoji domovini senzacijo, ko je tam izšla njegova zbirka samih neverjetnosti. Nekaj teh neverjetnosti je objavljaj že prej po listih vsaera sveta in so že tedaj zbujaile pozornost svojih čitateljev. Toda ko so prišle pomnožene v knjigi na dan, je bila splošna sodba: Nemogoče! — Ripley pa je znal za vsako svojo trditve dokumentarčno dokazati, da je resnična. Poglejmo si nekoliko Ripleyevih absurdnosti, ki niso absurdnosti:

Nespodobna zlata ribica

Francesca Nortyuega, znana dobrotnica iz Diezea, ki je umrla l. 1903, je zapustila vse svoje imetje neki svoji nečakinji, toda pod pogojem, da zavoljo »pobornosti nikoli ne sme dopustiti, da bi njena zlata ribica plavala — brez oblačila na sebi v svojem bazenu...«

Lažniva imena

Svinčnik ne vsebuje nobenega svinca. (Vsebuje grafit, ki je ena izmed oblik oglja.)

Morski prašiček ni prašiček in tudi ne živi v morju. (Je glodalec in živi ob zapadni obali Južne Amerike.)

Novo srebro ne vsebuje nobenega srebra. (Je zlitina bakra, nikla in cinka.)

Ribja kost ni nobena kost. (Je elastična substancia iz kitovega gobca.)

Sodavica nima nobenega opravlja s sodom. (To je le voda z ogljikovim dioksidom.)

147 let v srečnem zakonu

Ta najbolj neverjetni izmed vseh rekordov sta dosegla Janos Raven in njegova žena Sara. Njiju zakon je trajal 147 let in je bil srečen. Janos in Sara sta se rodila v madžarski vasi Stradovi. V istem kraju sta umrla oba. Janos je bilo tedaj 172 let, Sari pa 164. Ko so v začetku 19. stoletja na Dunaju zvedeli o tako stari zakonski dvojici, je zaviadala v družbi velika pozornost. Holandski poslanik je obiskal stara človeka in ju dal slikati. Ta portret earla Northumberlandskega, ki ima tudi izvirne dokumente o Janosu in Sari, ki sta umrla l. 1825, sšoraj na isti dan. Ob njiju mrtvaški postelji je stal njiju sin, ki mu je bilo takrat 116 let, in oba njegova pravnunuka.

Steklena kača

Steklena kača ni niti iz stekla, niti ni kača. Imenujejo jo tako, ker gre ob najmanjšem dotiku na kose čeprav je hudo podobna kači, jo je mogoče po nekih anatomskih znakih, kakor po njenih vrkah in celjastnih kosteh spoznati za kuščarico. Zelo težko je uloviti cel eksem plarteživali. Če čuti žival, da je v nevarnosti, stisne mišice svojega repa s tolikšno silo da se ta ud loči od telesa. Če se dotakne steklena kača tudi le polahko s kakšno šibo, razpade v več kosov. Doma je v Severni Ameriki...

Teden z dvema četrtkoma

L. 1147. je prišel papež Evgen III. nekoga petika v Pariz. Petek je za katolike postni dan. Da bi pa pariškemu prebivalstvu omogočil primerno proslavo svojega prihoda, je papež s posebnim dekretom ugotovil, da ta dan ni petek, temveč četrtek. Ta teden je imel torej dva četrtka.

Avtomatično levje rjovenje

Med številnimi avtomati, ki so jih poznali že pred mnogimi stoletji, navajamo tu samo »o mično iznajdbo. Cesar Teofil, ki je vladal v Bizancu od 829. do 842., je dal na obe strani svojega prestola postaviti zlata leva, ki sta se vsakokrat, kadar je cesar na prestol sedel, dvignila iz svoje počivačo: lege in silno zarjovela. Potem sta spet legla.

Kokoš, ki je živila brez glave

Videti je nemogoče, da bi mogla živeti žival, ki so ji glavo odrezali. In vendar imamo več avtentičnih dokazov za to, da se je kaj takšnega že zgodilo. 12. novembra 1904. so v hotelu Belvedere v Saulst. Mariev Michigamu, ki je pripadal takrat Herbertu v Hughesu, klali kokoš, da nedeljski obed. Klali so ji na ta način, da so ji držali za noge in so jim glave sekali s kiro. Potem so ji oddajali kuhinjski dekl, da ji očisti. Nenadno je ta eno izmed zaklanih kokoši izpušila, od groze zavpila in zbežala. Črna minoščva kokoš, ki so ji bili glavo odsekali, ni hotela umreti. Počasi je stopčala po kuhinji sem in tja. Časopis iz St. Marie je poročal o tem dogodku. Dva tedna ro ljudje obsegali hotel Belvedere da bi videli to kokoš, ki je živila brez glave...

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

SPORT

Pred občnim zborom JNS

LNP je tudi letos enoten in izven sporov med Beogradom in Zagrebom

V Beogradu bo danes 20. redni občni zbor jugoslovenske nogometne zveze, za katerega vlada, kakor pač vsako leto za radi velike popularnosti tega sporta, veliko zanimanje. Že tedne in tedne krožijo v zvezi s tem letnim obračunom po našem tisku razni predlogi za izboljšanje nogometnih razmer in ustvarjajo se razne fronte in skupine, ki vsaka po svoje pripravljajo svoj krog na to veliko tekmovanje za zeleno miljo.

Ljubljanski nogometni podsavez je po zaslugi svojega spretnega vodstva skoraj popolnoma izven obsega tega javnega in tudi zakulisnega spletkarenja in še vedno zavzema enotno linijo da se noče angažirati za nobeno izmed strank v sporu, temveč stremi le za edinim pravim ciljem, to je za čim popolnejšo organizacijo in čim lepši razvoj našega nogometa. To stališče, ki mu je omogočilo doslej še najbolj koristno sožitje z vsemi ostalimi podsavezi in tudi savezom, je po izjavi predsednika g. dr. Kostiča, ki se je pred odhodom v Beograd za hip ustavil v našem uredništvu — tudi za letošnji občni zbor ostalo nespremenjeno.

»LNP — tako pravi med drugim g. predsednik — bo tudi letos lahko v Beogradu nastopil skoraj popolnoma enotno, kajti od 56 svojih članov ima ogromno večino tudi sam za seboj. Prizadevanje nekake zagrebškega kluba, da bi morda podprl svojo postojanko s kakšno slovensko povertljivo, niso imela uspeha. LNP je torej ostal kakor je bil, majhna republika zase, ki se ji ni treba zavzemati v znanjih sporih med Zagrebom in Beogradom, za premoč v tem ali onem saveznem odboru, za

odigranje mednarodnih tekem na lastnih tleh itd.

Glede glavnih treh vprašanj, ki bodo na tem občnem zboru v razpravi, je za nas najbolj važno vprašanje spremembe pravil, glede katerih so sedaj predloženi že kar trije predlogi. Za nas noben izmed teh predlogov ni sprejemljiv iz razloga, ker ne rešuje vprašanja nogometa kot celote, temveč samo organizacijo saveza, ne pa tudi podsavezov, ki so vendarle nosilci glavnega dela na tem polju. Dokler ne bo predloga za spremembo pravil, ki bi obsegal reforme v celoti, se naš podsavez glede tega ne bo priključil nobeni strani.

Glede povečanja števila ligaških klubov na 12 LNP nima interesa in bo v tem vprašanju prepuštil odločitev poteku dogodkov.

Načrt za tekmovanje za jugoslovanski pokal naš podsavez pozdravlja, smatra pa, da bi bilo treba prvi — predhodni — del tega tekmovanja organizirati nekoliko drugače. Prireditve tega dela konkurence naj bi ostale v režiji podsavezov, kar bi predvsem finančno imelo sigurnejši in bolj učinkovit.

V ostalem pa je situacija za današnji občni zbor po mojem takšna, da po vsem grmenju ne bo toče. Največ zanimanja in bržkone tudi edine važne sklepe bodo prinesle razprave o povečanju števila ligaških klubov in tekmovanju za jugoslovanski pokal. Konica drugih spornih vprašanj, ki so jih načele ob tej priliki razne male skupnine, pa se ne bo premaknila daleč z mesta v premočni poziciji sedaj odločilnih faktorjev v jugoslovanskem nogometnem savezu.

Na poti v nogometni Pariz...

Sedem držav je že določenih za finaliste III. svetovnega prvenstva v nogometu

Višek bo mednarodna nogometna sezona prihodnje leto gotovo dosegla v dnevih od 4. do 19. junija, to je v dnevih, ko to mednarodna nogometna federacija izvedla svoje tretje tekmovanje za svetovno prvenstvo. V Montevideu je bilo leta 1930, ki si je med 13 narodov dvakratni olimpijski prvak Urugvaj priporil z zmago nad Argentino ponosni naslov svetovnega prvaka. Štiri leta pozneje je bila ta naloga poverjena Italiji, pri kateri priključili je z nekoliko spremembami na popolnoma neznanem predpadla končna zmaga nogometašem Italije in je torej tudi to pot naslov prvaka ostal v deželi prireditelja. Češka in Nemčija sta zasedli naslednji dve častni mesti.

Število prijav za tretje svetovno prvenstvo v nogometu daleč presega prijave za italijansko prvenstvo. Točno se zdi niti ne da navesti število prijavljenih držav, ker je vprašanje večje južno-ameriške udeležbe vedno odprto. Vsekakor pa je že zdaj 85 narodov, ki so se prijavili za to tekmovanje in samo 16 izmed njih bo smelo v finalne boje na francoskih tleh. V tri velike skupine — evropsko, ameriško in azijsko — so razdeljene sodelujoče države, izmed katerih mora priti na dan 14 najmočnejših, ki bodo potem skupno z brancilem naslova Italije in prirediteljem Francijo tekmovali dalje v finalih.

Na dan 30. novembra, torej pol leta pred začetkom zaključnih borb, je določenih že 7 držav, ki bodo igrali nogomet v Parizu: Nemčija, Švedska, Norveška, Avstrija, Brazilija in Francija ter Italija se zdaj lahko popolnoma mirno pripravljajo na ta težka erva.

V osmih skupinah evropskega pasu je bilo dosedaj odigranih 14 meddržavnih tekem za to kvalifikacijo, 9 pa jih je še v za-

stanku. Podrobno je slika naslednja:

Nemčija in Švedska spadata že v finale, izločeni pa sta Estonska in Finska. Norveška je že določena za finalista, med Poljsko in Jugoslavijo pa se bo odločilo na dan 3. aprila 1938 v Beogradu. Ta stvar nas bo skrbelala torej še cele tri mesece... Rumunija in Egipt morata igrati še dvakrat, in sicer to nedeljo v Kairu, 3. aprila 1938 pa v Bukaresti. Portugalska in Švica bosta vedeli za odločitev dne 22. maja 1938 samo po tej tekmi, ki bo bodisi v Milanu ali pa na švicarskih tleh. Madžarska, Palestina in Grčija bodo dale eno moštvo za Pariz; tekme so podeljene za januar in februar prihodnjega leta. Bolgarija in Češkoslovaška morata igrati še eno tekmo, ki bo tudi 3. aprila 1938 v Prazi. Kakor znano so prvi del Bolgariji odigrali odlično, in sicer z 1:1. Avstrija je že upravičena za finalne tekme, ko sta Latvija in Litva izločeni. Belgija, Holandska in Luksemburg bodo postavile dva kandidata za svetovnega prvaka, izločene tekme se bodo vlekly tudi do 3. aprila.

V ameriškem pasu vlada precejšnja zmeda in še ni povsem točno določeno, kako se bodo števile ameriške države spopadle za kvalifikacijske tekme v tej konkurenci. Brazilija je vsekakor kot najmočnejša južno-ameriška država že sigurna kot finalist.

Tudi v azijskem pasu je zaradi velike oddaljenosti vprašanje določitve najboljšega moštva precej zapleteno. Menda Lodo problem rešili tako, da bodo najtolshe dve enastorici kar povabili v Francijo, kjer se bosta med seboj pomerili za prvo mesto.

O vsem tem pa bodo še razpravljali na kongresu FIFE, ki bo sredi januarja v San Remu.

zenski sportni panogi — lahka atletika in hakena — krenili v boljše čase. Norveška umetnica na ledu Sonja Henie, ki se zdaj udeležuje obenem tudi v filmu in služi lepe denarje, je bila pred kratkim odlikovana za svoje zasluge na sportnem polju. Norveški kralj Haakon jo je imenoval za viteza reda Saint-Olafa in je tako prva sportnica, ki je prejela to visoko odlikovanje.

Birger Ruud, svetovni in olimpijski prvak v smučskih skokih in naš stari znanec iz Planice, na letošnjem svetovnem prvenstvu v tej disciplini v dnevih od 24. do 28. februarja 1938, v Lahtiju na Finskem ne bo branil svojega naslova. Birger bo 18. t. m. »skočile« v zakonski jarem in nato takoj po novem letu odpotoval v Ameriko, kjer hoče po raznih zimovskih pokazati svoje znanje.

Evropska prvenstva v umetnem drsanju v parih bodo letos konec januarja v Opavi, za posameznike pa teden dni prej v St. Moritzu. Evropska in svetovna prvenstva v hitrostnem drsanju pa so določena v Oslo.

Novi lastnik absolutnega avtomobilskega svetovnega rekorda George Eyston, ki je nedavno v Ameriki postavil novo najhitrejšo 502. 1 km na uro z avtomobilom, se vrača zdaj v Anglijo. Kakor pravijo, ga je ta rekord tako razveljal, da še ne bo počival in skušal spomladaj dvigniti to hitrost na 540 km na uro. Eyston je obenem prejel tudi že zelo laskava vabila, naj bi se prišel pokazati v Hollywood.

Predavanja JZSS

o smučanju

Zaradi propagande smučarstva med najširšimi plastmi našega naroda bo priredil JZSS po svojem propagandno-etatiističnem odseku štiri predavanja, ki bodo v okviru nacionalne ure v radiu.

V decembru mesecu bo imel načelnik tega o seka JZSS mr. Piccoli dve predavanja, in sicer prvo v nedeljo 12. t. m. in drugo v nedeljo 26. t. m., obakrat ob 19.30. Tretje in četrto predavanje je določeno za januar prih. 1.

Prvo predavanje bo obravnavalo naslednje: telesno kulturo, telesne vaje, sport, sportne tekme, pomen sportnih tekem in njihov razvoj od početka do današnjega dne. To prvo predavanje je mišljeno kot uvod za boljše razumevanje naslednjih predavanj.

Vsa štiri predavanja bodo na menjena prelovenim staršem, šolam, mojim in učiteljem.

stvu, čeprav morda oni sami ne izvajajo nobenega sporta in tudi smučkega sporta ne. Posebno zanimivo bo zanje to, da bodo izvedeli, kakšen vpliv ima sport na posameznike in na skupnost v vseh svojih neštevilnih lastnostih.

Seveda pa bodo ta predavanja tudi za aktivne sportnike velike važnosti, ker bodo v njih izvedeli manjkaj, česar morda dozdaj še ne vedo.

JZSS.

Službeno iz LNP. (Iz k. o.). Prihodnja seja bo v ponedeljek 13. t. m. ob 19.30. Zaradi zaslivanja se na sejo pozivajo: Zupan Franc, Mars, Zorc Bojan, Bervar Stane, Reka; Sinkule Rudolf, Rihter Hinko, Svoboda—Lj.; Derenda Lado, Hermes. — (Iz odbora za p. f.). Po seji k. o. bo ob 21. seja odbora za poškodbeni fond. — (Iz u. o.) Prihodnja seja u. o. bo v torek 14. t. m. ob 20.; na dnevnem redu bo med drugim tudi referat delegata LNP na skupščini JNS. — (Iz p. o.). Pred sejo u. o. bo istega dne ob 19. seja p. o. — Vsi in točno!

JZSS (mladinski odsek) opozarja ljubljanske klube in posameznike, da je v ponedeljek 13. t. m. zadnji dan za prijave za tečaj za mladinske smučarske voditelje.

SK Mars. Za današnje prvenstveno tekmo pozivam vse igralce I. moštva, naj bodo na igrišču litrije točno ob pol 14. in ob vsakem vremenu, Klingenštajn in Ban sigurno.

Tableteniška sekcija SK Olimpa v Celju bo priredila turnir za klubsko prvenstvo za l. 1937-38. Zmagovalec bo prejel srebrno plaketo, drugo- in tretjeplasirani pa diplomu. Turnir bo v salonu gostilne »Jugoslovane« na Mariborski cesti. Člana razsodišča bosta Božič in Schiffer, vodja turnirja pa Zorko. Pravico tekmovanja imajo samo oni člani, ki imajo plačano članarino za l. 1937. Načelnik.

Vremensko poročilo

PO STANJU Z DNE 11. T. M.

Rateče-Plačica: —1, jasno, mirno, 25 cm sneja.

Kranjska gora: —1, barometer se dviga, jasno, mirno 10 cm osenjenega snega.

Vrščič: 40 cm osenjenega snega.

Bistrica-Boh. jezaro: +3, oblačno, za smuko neugodno.

Pohorje: 0, južen sneg, drobno mede.

Senjorjev dom: —2, sneži, 15 cm južnega snega na 20 podlage, za smuko neugodno.

Mariborska in Ruška koča: —1, sneži 10 južnega snega na podlagi, za smuko neugodno.

Peca: —1, drobno mede, 20 južnega snega na 30 podlage.

★

Kako je na pohorskih vrhovih? »Putnikov« vremensko poročilo z dne 11. t. m. pravi: Pohorje ob 4. zjutraj 7 stopinj, južni sneg naletava v drobnih koscih, smuka ugodna. Senjorjev dom, Krenžarjev dom: ob 7. zjutraj —2, južen sneg, 15 cm na stari podlagi 20 cm, smuka slaba. Mariborska, Ruška koča: ob 7. zjutraj —1, južni sneg, 10 cm na stari podlagi, smuka slaba. Peca ob 7. —1, pršilo, 20 cm na stari podlagi 30 cm, smuka zelo ugodna.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20 ur.

Nedelja, 12.: ob 15. Firma. Izven. Znižane cene od 20. din navzdol. Ob 20. Bela bolezzen. Izven.

Ponedeljek, 13.: Zaprt.

Torek, 14.: Zaprt. (Gostovanje v Celju: Firma).

Čapkov »Bela bolezen« je nazorna slika današnjih svetovnih dogodkov in sil, ki jih povzročajo. Boj med zdravnikom, ki je iznašel sredstvo zoper belo bolezen in ki ga hoče izdati samo pod pogojem, da sklene najvišja oblast s sosednjimi državami večni mir. — torej ideja pacifizma — je prikazana v boju z nje nasprotnimi silami. Zanimivo je orisana osebnost dr. Galena, velikega učenjaka in genialnega človeka, ki služi ideji humanitarnosti ter se ne da niti z denarjem, niti z grožnjami, niti s častmi podkupiti, da bi popustil. Zastopnik njemu nasprotnih sil je maršal, ki služi svojemu namišljenemu poslanstvu, nadalje zastopnik kapitalizma baron Krug, zastopnik purgarstva, družinski oče in predstavnik znameniti dr. Sigelius. Delo je zrežiral Ciril Debevec.

»Firma«, je kakor nalašč ustvarjena za nedeljski odh. ki vsebuje mnogo vrednih prizorov pa tudi mnogo življenjskih resnic in nazorno podanih orisov značajev. Srečanje bogatega trgovca z zvezdnico-igralko je snov, na kateri je zgrajeno prikupno dejanje, tekmo katerega dobimo vpogled v čustveni in zunanji svet gledališke umetnosti in trgovskega poslovanja.

OPERA

Začetek ob 20 ur.

Nedelja, 12.: ob 15. Pri treh mladenkah. Izven. Znižane cene od 24. Din navzdol. Ob 20. Ples v maskah. Izven. Znižane cene od 30. Din navzdol.

Ponedeljek, 13.: Zaprt.

Torek, 14.: Lucia di Lammermoor. Gostujeta gl. Zupčeva in g. Gostič. Red B. Sreda, 15.: Gorenjski slavček. Red A.

SENJALSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 12.: Skedenj, za hujše.

Opereta »Pri treh mladenkah« je brez dvoma najboljše in najlepše muzikalno delo te stroke. Vsa glasba obsega prelepe Schubertove melodije, ki so neštetokrat navdušile poslušalce. Glavno moško vlogo Schuberta igra g. Kolacio, žensko vlogo Hanerla g. Lubeleva, operno pevko Gristi g. Poličeva, dvornega sekretarja Tschilla pa mesto obolelega g. Zupana g. Gradig.

Verdijeva opera »Ples v maskah« pod taktirko kapelnika Nefata in v režiji g. Šesta. Mlado g. Janka, ki je moral na pogreb svoje matere, gostuje v njegovi vlogi baritonist Mirković z zagrebške opere. Delo je izredno melodiozno in je imelo v lanskem sezoni zelo lep uspeh.

Opazujemo na torkovo gostovanje dveh odličnih bivših članov naše opere in sicer gl. Zupčeva ter g. Gostiča. Gl. Zupčeva bo odšla na nov angažma v Berlin. Nastopi v operi »Lucia di Lammermoor«.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 12.: ob 15. Pri treh mladenkah. Ob 20. Pesem s ceste. Znižane cene.

Ponedeljek, 13.: Zaprt.

Torek, 14.: Pod to goro zeleno. Red C. Sreda, 15.: Lopovščina. Red B.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Mislili so, da je Majdkina oblečka bela...

...dokler ji ni stric obrisal solz s svojim robcem — opranim z Radionom!

Tudi Vi, ki niste več novinka v gospodinjstvu, mislite morda, da je Vaše perilo belo. Primerjajte ga pa enkrat s perilom, opranim z Radionom. Razloček je očiten ter Vas bo prepričal: z navadnimi sredstvi oprano perilo izgleda sivkasto v primeri s perilom, opranim z Radionom. Nič čudnega: navadna pralna sredstva samo površno odpravijo nesnago, medtem ko kisikovi mehurčki skupaj s peno dobrega Schichtova mila, ki ga vsebuje Radion, prodirajo skozi tkanino in jo operajo tako, da postane Schichtov

»Radion-bela«. Uporabite pri prihodnjem pranju perila Radion, pa ne boste nikoli več uporabljali kakršnegakoli drugega pralnega sredstva!

RADION pere sam

SOKOL

Sokol Ljubljana—Moste

O Sokolu Ljubljana-Moste se malo čuje, vendar ne spimo temveč se pridno gibljemo. V lanskem in tekočem letu smo s prostovoljnimi delom članstva splinirali velik prostor za letno telovadnico, ki smo ga letos že delno ogradili ter postavili na njem leseni paviljon. Bilo je to za naše razmere ogromno delo. Vsem prijateljem, ki so nam z denarnimi prispevki (z nakupom kolov) pripomogli postaviti ograjo, sokolska zahvala.

Razvoj našega društva ovira najbolj pomanjkanje lastne telovadnice. Do leta 1938 smo uporabljali šolsko telovadnico narodne šole v Mostah. Ko da je bila za uporabo določena oškodovana, ki je društvo ni moglo smo bili primorani iskati gostoljubja pri bratskem društvu v Štepanji vasi. Zaradi razmeroma dolge in v zimski dobi tudi slabe poti je prišel obisk telovadbe padati. Upoštevali smo težavni položaj, je bratsko društvo Ljubljana I. dovolilo, da vadi naše članstvo na Taboru. Le za deco, ki ji je tu Tabor predalec, smo zaprosili za šolsko telovadnico.

Da temu odpomore, je uprava društva sklenila v teku petletke postaviti na letnem telovadšču leseno telovadnico. Računa pri tem na pomoč članstva in sokolstvu naklonjenega občinstva. V ta namen je sklenila izvesti posebno nabiralno akcijo. Priznamo, da pozostjo apeliramo na poštenost članstva in prijateljev. Upamo pa, da naši poštenovalni bratje, ki so prevzeli neprijetno nalogo zbiranja prispevkov, tudi to pot ne bodo nalečeli na glava ušesa. Vsa naj žrtvuje, kolikor pač more ter nam na ta način pripomore uresničiti naš načrt.

Za Miklavža je društvo odkarilo preko 100 sokolske dece in naraščaja. 44 otrok revnejših staršev je bilo obdarjenih tudi z obleko. Vsem tistikam in drugim darovalcem, ki so v denarju ali z blagom omogočili obdaritev, v imenu revne naše dece, prisrčna zahvala!

Sokol Beltinci bo danes po dramatskem odseku sokolskega društva v Ljutomeru vpriporil komedijo »Glavni dobitek« v sokolski telovadnici v Beltincih ob pol 16. uri.

Sokol v Dolovi je priredil 4. t. m. v priložnost praznika zedinjenja večerno slavnostno akademijo s sodelovanju sokolskega orkestra pod vodstvom br. Kovačiča Srečka. Starosta Vadaln Fran je navzočim objasnili pomen narodnega zedinjenja. Pomen narodnega praznika pa je še orisal br. Vebke, ki je govoril za tukajšnji Rdeči križ. Prav lepo je zasnoval br. načelnik simbolično vajo članov »Kraški kamnolomec«. Br. Danov je posebno občutno prednael pesem »Jugoslovnsko balado in beguence. Sokolčki so pod njegovim vodstvom izvajali vajo »Naj živi Jugoslavija«. Zorno recitacijo in simbolično zasnovano skupino. Naraščajalec so nastopile z »Večernim zvonom« ob spremljevanju orkestra Na koncu so napravili veli nastanotiči živo sliko. Vse navzoče občinarje je tedaj zapelo resem »Hej Slovanci in narodno himno. Drugega dne se je vršil Miklavžev večer v nabitih polnih prostorih br. Kovačiča. Sokolski Miklavž je kakor obi-

čajno v verzih povedal vsakemu ono, s čimer mu je vest obtežena.

Sokolsko društvo Vrhnika priredi jutri v ponedeljek 13. t. m. ob 20. v svojem domu predavanje »Jugoslovnsko Sokolstvo« Predaval bo predavatelj ZKD g. Bučar Vekoslav.

Sokolsko društvo v Ljutomeru je dostojno proslavilo dan zedinjenja ob 10. uri v sokolskem domu, kjer se je zbralo vse članstvo v slavnostnih krojih k slavnostni seji. Spored slavnostne seje so tvorili nagovori, prežeti glotkega spošovanja in ljubezni do domovine, deklaracije, petje, prevod članstva in zaobljuba, godba in razdelitev diplom tekmovalec. Polg tega je bil društvu po oblasti izročen dekret priznanja in zahvala kraljevskega fonda. V okviru proslave zedinjenja bo društvo priredilo 5. t. m. ob 15. telovadno akademijo, kjer bodo nastopili vsi telovadni oddelki in pevski zbor.

Radijski sprejem kratkih valov

Najnovejši modeli Philipsovih radijskih sprejemnikov omogočajo tudi izvrsten sprejem kratkih valov, tako da si poslušalec lahko obogati svoj program s celotno vrsto evropskih in celo prekomorskih radijskih postaj.

Zaradi posebnih fizikalnih svojstev, ki jim je podvrženo širjenje kratkih valov, uporabljajo kratkovalovne postaje menjače z dnevnim časom razne valovne dolžine. Na osvetljeni skali najnovejših Philipsovih sprejemnikov opazimo na delu za kratke valove 5 posebno poudarjenih označik, ki pomenijo za nas najvažnejša valovna območja v pasu 16, 19, 25, 31 in 49 metrov. Tu oddajajo vse najvažnejše kratkovalovne postaje in sicer — to si je treba posebno dobro zapomniti — v takem redu, da uporabljajo podnevi krajše, ponoči pa daljše valove.

Ako je med oddajo na vsej progi od oddajne postaje do sprejemnega aparata dan, potlej prihajajo v poštev samo valovna območja 16 in 19 metrov. Oddajna postaja Bound Brook (New-York) prične n. pr. s svojim programom ob 9. zjutraj ameriškega časa. Ta oddaja se sliši pri nas ob 15. popoldne evropskega časa na valu 16.87 m. Na vsej poti, po kateri se širijo valovi, je tedaj svetel dan. Ako je pri nas enem ali drugem delu poti že noč, potlej se valovna dolžina takoj spremeni in sicer se postaja preseli najprvo v valovno območje 19 m, potem 25 ali 31 m. Kadar slednjič leži v temi celotna proga, pa postaje na splošno uporabljajo samo valovni pas 49 m. To osnovno načelo za izbiranje valovnih dolžin, ki seveda samo na grobo velja, naj služi poslušalcem radija za orientacijo pri iskanju kratkovalovnih postaj na vseh Philipsovih sprejemnih aparatih.

Čitajte in širite

»J U T R O«!

MILOSTIVA! Tudi Vi boste očarali svojo okolico z lepo negovanim in diskretno kultiviranim licem, z ljubko in prijetno zunanostjo. Uporabljati pa morate kozmetične pripravke, ki jih pri nas pripravljajo po najboljši tehniki. Zato se z zaupanjem obrnite za nasvet na našo specialno trgovino za kozmetiko, ki vam nudi bogato zalogo preizkušenih pripravkov priznanih proizvajalcev.

DROGERIJA ADRIA

Ljubljana, Šelenburgova 1. Zastopstvo svetovno znanih pripravkov ELIZABETH ARDEN. Bogata izbira daril za božič.

Opremljeno sobo
s separiranim vzhodom s stopnic oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 31277-23

Dijaka srednješolca
sprejme učitelj v svojo o- skirbo, center mesta. — Klavir, kopalnica. Pomoč pri učenju, nadzorstvo. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 31379-23

Opremljeno sobo
s balkonom uporabo kopalnice event. prazno s posebnim vzhodom oddam. — Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 31382-23

Sobo
s kopalnico oddam. Hro- vatina, Medvedova 5b-III. (tik gor. kol.). 31384-23

Opremljeno sobo
z dobro hrano ali brez, odda samostojna v dveh. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 31383-23

Prazno sobo
lepo, oddam v bližini glav. kolodvorov. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 31453-23

Opremljeno sobo
s posebnim vzhodom, od- dam gospodini. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 31419-23

Prazno sobo
lepo, solinčno, s poseb- nim vzhodom in s upo- rabo kopalnice odda F. P. Kumanovska ul. 21 (Strelšiča). 31373-23

Sobo
strogo separirano, s vho- dom iz stopnic, svetlo, zračno, s parketom in električno oddam eni ali dvema osebam. Kar- lovska 2-III. 31372-23

Sobo
sredi mesta tik nebotičnika, oddam v vseh poslovalnicah Jutra. 31404-23

Lepo sobo
s električnim parketom, od- dam solinčno, oddam od 11. dalje. Mestni trg 17-II. vrata 8. 31416-23

Veliko sobo
s strogo separiranim vho- dom, oddam samo mladi osebi. Vprašati: Novi trg 8-II, levo. 31420-23

Oddam gospodini
po ugodni ceni majhen ka- binet s posebnim vzhodom, izaneke cesta 38. Pirnat. 31369-23

Lepo solinčno sobo
s posebnim vzhodom in pr- votravnimi prebranimi, oddam eni ali dvema osebam. — Stari trg 28-III, levo. 31345-23

Lepo sobo
opremljeno ali prazno, oddam boljšemu gospodu. Rimskega cesta 7, vrata 3. 31366-23

Podstrešno sobico
prazno, s posebnim vzhodom oddam takoj za 60 Din mesečno. Mestni trg 11-II, Beč. 31346-23

Opremljeno sobo
oddam za 1. januar, Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 31347-23

Sobo
na dvorišču, pripravno za pisarno ali obrt, oddam ta- koj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 31427-23

Boljšemu gospodu
ali akademiku eventual- no dvema, oddam v bli- žini tehnike 1. januarja 1938 opremljeno sobo s posebnim vzhodom. Na- slov v ogl. odd. Jutra. 31325-23

Prazno sobo
podstrešno, — oddam samo boljši osebi. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 31418-23

Prazno sobo
s posebnim vzhodom oddam. Masarykova c. 38. Skrat zvoniti. 31370-23

Sobo
oddam enemu ali dvema gospodom ali kolidvoru. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 31399-23

Dijakine sobe
Breska 1 Din, Javak 3 Din, za sifro ali tavanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Dijakinjo
sprejemam na stanovanju ta- koj ali 1. januarja. Klavir, kopalnica in pomoč pri uče- nju. Fuhar, Poljanska c. 13/III. 31360-23

Sobe išče

Učiteljica
išče sobo preko božičnih počitnic. Ponudbe pod »Trnova« na ogl. odd. Jutra. 31234-23a

Prazno sobo
2 manjši ali 1 veliko, — iščem v mestnem območju med kolodvorom in Kongresnim trgom za- takoj ali s 1. januarjem Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vhod iz stop nišča«. 31376-23a

Lepo sobo
s posebnim vzhodom, ne vezano, išče starejši go- spod pri dvorišču brez otrok ali samostojni ose- bi. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vhod iz stop nišča«. 31413-23a

Prazno sobo
separirano, pritičilo ali II. nadstrop, iščeta 2 go- spodini. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Svetla«. 31424-23a

Iska ozemljeno sobo
za zakonski par brez otrok, v strogo centru in komfort- no (centralna kurjava po možnosti), Prahova na ogl. odd. Jutra pod »Sifro« 31388-23a

Stalni gospod
išče s 15. decembrom mo- derno, svetlo in lepo opre- mljeno meščno sobo vho- d s kopalnico, centum mesta, morda kopalnica, po možnosti centralna kurjava, Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Udobnost« 31391-23a

Opremljeno sobo
išče, dr. uradnik za takoj v bližini kolodvorov, Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Mirna«. 31348-23a

Sobico
solinčno, poseben vho- d izven centra, išče gospod za- takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »38«. 31400-23a

Opazila
Spodaj podpisana tem- potom opozarjajo vsako- ga, da Stanko Jeraj ni več upravljenik sklop- ni naročila ali karte- ta za naslovo. Franjo Marš Šoter, Hrasno 31368-31

Informacije
privatne, rešerše, opazo- vanja itd. izvršuje to- go, strogo diskretno; Informacijski zavod. — Ljubljana, Kolodvorska 41, dvorišče. 31415-31

Razno
Breska 1 Din, Javak 3 Din, za sifro ali tavanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Hotel
»Zlata Krona« Zagreb, Gajeva ulica 12, v centru mesta, povsem preurejen, s tekoko, hla- dno in toplo vodo; so- bo z eno posteljo od din 24 do 40, z 2 poste- ljama od din 50 do 80. 30628-37

Novi modeli
lumske suknje, ne- premočljive Huber- uske plašče, obleke, verilo i.t.d. prodaja- mo se vedno z nat- nalm popustom

PRESKER,
Sv. Petra cesta

2951
uspehov na enoglas- »JUTRO«

KLISEJE
END IN VECBARVNE

Jugografika
SV. PETRA NASIP ST. 23

Cunje
krojarske odrezke sta- pajo teksične odpadke, očjo vno gvozdno da- ko (aravco) — kupi- va mo m. z. z. ARBEITER Maribor, Dravska ul. 15

2951
uspehov na enoglas- »JUTRO«

KLISEJE
END IN VECBARVNE

Jugografika
SV. PETRA NASIP ST. 23

Cunje
krojarske odrezke sta- pajo teksične odpadke, očjo vno gvozdno da- ko (aravco) — kupi- va mo m. z. z. ARBEITER Maribor, Dravska ul. 15

2951
uspehov na enoglas- »JUTRO«

KLISEJE
END IN VECBARVNE

Jugografika
SV. PETRA NASIP ST. 23

Nepremočljivi športni čevlji

ZALOKAR,
LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Sprejema popravila

SOPRANI
EMONA
HOMNER
NAJENJE

68-

120-

MAŠA GLASBILA 50 MED
NAJBOLŠIMI NASVETU
MODIC
PASAZA NEBOTIČNIKA

Bosanske i perzijske preproge

Kupite najceneje in na dolgoročno odplačevanje na razstavi državne tkalnice iz Sarajeva v Ljubljani, Tyrševa 8, do 22. t. m.

Stajarska jabolka

dobite poceni pri Gospodarski zvezi

Ljubljana, Tyrševa 29

Sveže najfinejše norveško ribje olje

iz lekarne dr. G. PICCOLLIJA v Ljubljani

se priporoča bledim in slabotnim osebam

Zaloga klavirjev

F. BODNER, Maribor, Gosposka 40 — nudi najmodernejši klavirje — po najnižjih cenah. — Tudi na obroke.

brezplačen pouk v ipranju

128-

59-

ZAMETI VOTE BREZPLAČEN CENIK
MEINEL & HEROLD
s.s.a.j. zal. trgovice glasbi
HARIBOR, br. 101

100

uspehov na enoglas- »JUTRO«

KLISEJE
END IN VECBARVNE

Jugografika
SV. PETRA NASIP ST. 23

Dopisi

Vseka teden 2 Din; davak 3 Din za tavanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 30 Din

Samskega gospoda
starejšega želimo spon- soro, ki bi hotel dnevno pomagati poročeni ženi. Dopise na ogl. odd. Ju- tra pod »Resna zadeva«. 31258-24

Gospodična,
gospa - vdova ali ločenka, ki si žel- znanja s 33letnim v za- konu nezadovoljnim mo- žem, naj pošlje svoj pr- vi naslov na ogl. odd. Jutra pod »Novo 35«. 31266-24

Kavalerija
bolje situiranega, — za- jemkova plesno solo že- lim. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Želim plesati«. 31251-24

Kompanjonko
okoli 38letno, inteligent- no, neodvisno, nekaj go- tovine ali knjižnice. — Išče: Popolno varnost. — Dopise na področju Ju- tra v Celju pod »Pose- ben namen«. 31440-24

Vdova
srednjih let s pokojnino želi znanja. Ponudbe na področju Jutra v Ma- riboru pod »Srečje«. 31448-24

Gospod
intelektualec, v starosti 32 let, želi prijetnega znanja z omenjenega katera bi mu bila diskretna prijateljica. Do- pise po možnosti s sliko na ogl. odd. Jutra pod »Sifro« 31398-24

Iskreno
nriateljstvo želim z boljšim gospodom. Čuj, dopise za razpisno Jutra Maribor pod »33 mladenc«. 31470-24

Ženitve

Deželanka
35letna, z doto 50.000 din, išče obrtnika, ad- sinno. Pojasnila daje »NADA«. Zagreb, Jelaci- čev trg 10. Za informa- cije pošljite din 10. 31201-25

Gospodična
25letna, z doto 500.000 din, išče zakončnega moža. Pojasnila daje »NADA«. Zagreb, Jelaci- čev trg 10. Za informa- cije pošljite din 10. 31202-25

Vdova
popolnoma sama, z doto 600.000 din, iščem zakon- skega moža. Pojasnila daje »NADA«. Zagreb, Jelaci- čev trg 10. Za informa- cije pošljite din 10. 31203-25

Ločenka
33letna, z doto 100.000 din, išče zakončnega moža. Pojasnila daje »NADA«. Zagreb, Jelaci- čev trg 10. Za informa- cije pošljite din 10. 31204-25

Gospodična
23letna, z doto 500.000 din, išče zakončnega moža. Pojasnila daje »NADA«. Zagreb, Jelaci- čev trg 10. Za informa- cije pošljite din 10. 31205-25

Ločenka
28letna, z doto 250.000 din, išče zakončnega moža. Pojasnila daje »NADA«. Zagreb, Jelaci- čev trg 10. Za informa- cije pošljite din 10. 31206-25

Trgovski poslovilov
star 38 let, fraga nastava, se želi poročiti ali pri- sloiti na trgovino, obrt ali industrijo. Razpisna z nad 100.000 gotovine. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Srednje volike«. 31094-25

Gospodična
srednjih let, išče prijetnega gospoda, ki bi imel nekaj gotovine. Starost od 30 let naprej. Ponudbe na področju Jutra v Celju pod »Vseko življenje«. 31096-25

Podjeten trgovec
ločen po krivdi žene, — vsestransko uviden, — srednjih let, lastnik le- pe hiše, želi znanja s trgovsko naobrazeno so- sodnino ali mlado vdo- vo. Za prevzem že ene obrti potreben kapital 30 — 50.000 din. Ponud- be s sliko na področju Jutra v Celju pod »Sifro« 31401-25

Industrijalec
srednjih let, ločen, s gotovino 1.500.000 din, išče zaradi ženitve, do- bro, simpatično, intel- ligenčno gospo ali gospo- dično s nekaj premože- nja. Neomolnne in sa- mo resne ponudbe, even- s sliko poslati na oglas. odd. Jutra pod »22267«. Diskretna jamčena. 31363-25

Dobra šivilja
želi rešnega znanja s boljšim, dr. uslužbencom ali upokojencem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Re- zna ženitve«. 31094-25

Mlad učitelj
šumadinec, išče poznan- stva s slovenco, prven- stveno s kolegico, brez službe, zaradi ženitve. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Iskrenost«. 31406-25

Ženitve in možitve
boljših slojev posreduje- mo najvestneje. Imamo veliko izbiro prvotnih partij obeh spolov. In- formativne proste in razpisiloma proti vpo- slanin 10 din v poštnih znamkah — diskretno: »REZOR«, Zagreb, pošta 3. 31285-25

Želim
lastni dom in otroka. Ka- teri gospod v starosti 37 do 40 let bi me poročil? — Pisemne ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Samo inteligent«. 31393-25

Trgovec
našepih let, želi takoj po- ročiti gospodično, katera bi mi hotela pomagati z ma- lenkostno gotovino ali s kakršnikoli premoženjem do večje trgovine. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vseko novo leto«. 31391-25

Iz življenja na deželi

Bled. Razstavo radijskih aparatov bo pri- redil »Radio« r. z. z. o. z. iz Ljubljane v pro- storih Park-Hotela na Bledu v času od 11. do 13. t. m. K obisku razstave vladno va- bimo.

DOBOVA. Vodnikove knjige so prispele in si jih vsak lahko dvigne pri poverjeniku. Obenem naj takoj položi vsoto 20 din za pri- dobitelj lete.

PRISTAVA. Tvrdika E. Suppanz v Pri- stavi je letos obdarila iz svoje zbirke za Mi- klavža okoli 150 otrok z obliko, obutvijo in drugim. Za obdaritev se tvrdijo v imezu obdarovanih šolarjev iskreno zahvaljujemo in prosimo pomoči še v naprej. — Upravi- teljstvo šole pri Sv. Emi in Pristavi.

RIBNICA. Sokolski zvočni kino predva- ja danes ob 15.15. in 20 film »Šampanjski valček«. Za dodatek nov Paramountov zvo- ni tednik.

ROGAŠKA SLATINA. Zalostno je odjek- nila v naših erih vest o smrti ge. Ane Pod- krajske. Posebno je zajela žalost tur- kajšnje podružnice Kola jugoslovenskih sester, kalere dašna članica in pokroviteljica je bila pokojnica. Članice so se udeležile sv. maše zadušnice, ki se je brala v tu- kajšnji nadžupnijski cerkvi. Da se še pose- bej počasti njen spomin, je namesto venca naklonilo društvo dvakratno božično podpo- ro za siromake. Vsem nam bo ostala pokoj- nica, ki je bila nasproti siromakom zelo do- brega srca, v blagem spominu! — Ga. Olga Bizjakova iz Zagreba je poslala v sromi- slovo matere 2000 din, da jih Kolo jugo- slovenskih sester razdeli v obliki daril slo- mašnim šolarjem. Iskrena ji hvala! — Dne 5. t. m. je priredilo KJS z gmočno pomočjo tukajšnje zdravilišče, občine in humani- tarne društev miklavževanje. Nagovoru predsednice ge. Gračnarjeve je sledila ljub- ka igrica »Miklavž prihaja«, nato na je Mi- klavž 132 siromakom razdelil obroke s svoji mi darovi. 115 šolarjev je bilo obdarovanih s čevlji, 17 na z oblikami. Tudi ostale slo- tine navzočih otrok so bile deležne majhnih darov.

Nesrečna igra z orožjem

Murska Sobota, 11. decembra

Včeraj nekako ob 13.45 je prišlo pri igri otrok na železniškem prelazu do nesreče, ki je terjala življenje 10-letnega Lazarja Janeza, sinčka železniškega uradnika iz Murske Sobotice.

Skupina otrok v starosti od 6 do 10 let je nekje skanila flobertovko in otroci so začeli obračati in poskušati orožje. Naba- li so puško in opazovali, kako daleč ne- se. Stali so drug poleg drugega v tesni gru- di in tiščo glave skupaj gledali, kam bo udarila krogla. Ko je s flobertovko ravno meril 10-letni Schlittuber, pa se je puška menda prenapelo sprožila in projektel je za- del v vrat Janeza Lazarja, mu prebil gol- tance in sapnik ter običal v možganih.

Otroci so se nesreče tako ustalihi, da so se razbežali na vse strani, nesrečnega tovariša pa so pustili ležati v krvi. Še čez kake pol ure, ko je siromak že skoraj iz- krvavel, ga je našla lastna mati in ga na rokav odnesla v bolnišnico, kjer mu pa zdravnik navzile vsemu prizadevanju niso mogli več pomagati. Po 17 urnem trpljenju je nesrečni izdihnil. Vsa okolica, ki se je globoko dojmljivo tragični dogodek, sočustvu- je z nesrečno družino, ki se ji je v dveh letih zdaj ponesrečil že drugi otrok.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

ZALOŽBA

ZALOŽBA

ZALOŽBA

ZALOŽBA

ZALOŽBA

ZALOŽBA

ZALOŽBA

ZALOŽBA

ZALOŽBA

ZALOŽBA

ZALOŽBA

ZALOŽBA

ZALOŽBA

Vlomilci so spet marljivo na delu

Vrsta vlomov pričuje o podjetni vlomilski družbi

Ljubljana, 11. decembra

Dnevna kronika se je zadnji čas v res- nici začela gibati v znamenju vlomov. V Staničevi ulici za Bežigradom je snoči okrog 22. ga. Marencetova, ki tamkaj st- nuje, zaslislala sumljiv sum. Pogledala je skozi okno in na sosedovi hiši, v kateri je znana gostilna »Ravbar«, zagledala pri- slonjeno lestvo, na nji pa temno moško postavo. Takoj je razumela, da ima pred sabo vlomilca, in je začela klicati ljudi. Nevabljeno gost se je prestrašil, skočil z lestve, sedel na kolo, ki ga je imel v bli- žini, in se urno odpeljal, še preden so pri- tekli domači. Ker je bil upravičen sum, da je imel tatinski begunec padajo, ki se še uletega muditi v hiši, so skrbno pre- iskali zgornje nadstropje. V sobi, kjer ima gostilničar spravljeno blagajno, so res našli na neznanca, ki je že navrtal bla- gajno in je pravkar hotel pobrati plen. S pomočjo enega gostov so vlomilca držali, dokler ni prišel stražnik in ga aretirati. V njem so spoznali bivšega trgovskega po- močnika Ignaca Salaja iz Murske Sobotice, s katerim je imela ljubljanska policija že nekajkrat opravka. Pred kakšnimi 15 leti ji je prišel v roke o priški nekega večje- ga vroma in po tistem je odsedel tri leta v mariborski kazalnici.

V hiši Pred skofijo, kjer je v pritličju znana mlekarica, so snoči imeli razburli- vo senzacijo. Ko je odšla lastnica mlek- arne Jožefa Božičeva iz lokala po nekih opravkih v svoje stanovanje v II. nadstrop- je, se je nemalo začudila, ko je našla vrata odprta. Pogledala je najprej v kuhinjo, potem pa še v sobo, kjer je prestrašena za- gledala neznanca moškega, ki je pravkar odpiral omaro. Takoj je razumela, da ima pred sabo vlomilca. Zato se je hitro vrni- la in zaklenila vrata. Odhitela je po stop- nicah, da pokliče stražnika, a ko je vlomil- lec spoznal nevarnost, se je urno pognal skozi kuhinjsko okno na hodnik, odod pa čez dve nadstropji na dvorišče, kjer se je pobral brez vsake poškodbe in planil skozi vrata na ulico. Toda stražnik je bil medtem že pri roki, da je begun-

Zaboljšanje železniških zvez z Gorenjsko

Ugotovitve in sklepi ankete na Jesenicah

Ljubljana, 11. decembra

Na anketi, ki sta jo sklicali 10. decem- bra Zveza za tujski promet v Ljubljani in Tujsko-prometna zveza v Mariboru za ure- ditev osebne železniškega prometa v Slo- veniji, je bilo s pristankom naše železniške direkcije sklenjeno sklicati tudi posebno konferenco zaradi ureditve železniške

Nove tkanine

dobite v modno-manufakt.
trgovini

za plašče, obleke za damo in gospoda.
Plesne obleke v svili in baržunu,

Josip Šraj

Maribor, palača banovinske hranilnice

Soir de Paris
Eleganca brez parfuma je isto, kar telo brez duše. Vaša lepota, milostna gospa, mora biti obkrožena s finim dihom znamenitega parfuma »Soir de Paris«. To je pravi pariški parfum, poln sanj in ljubezni. Vzemite zvečer »Soir de Paris«, ki Vas bo naredil še bolj poželjene...

BOURJOIS

Za Božič

vam nudimo po najnižjih cenah:

Pletenine
trikotazo
damsko perilo
moško perilo
nogavice
rokavice
ovratnike
samoveznice

aktovke
damske torbice
nahrbtnike
turistovske potrebščine
toaletne potrebščine
otroške igrače
čevlje vseh vrst

porcelan
steklo
kuhinjsko posodo
kuhinjske potrebščine

Ant. Krisper

LJUBLJANA

Mestni trg 26

Stritarjeva ul. 1-3

SIMBOL DOVRŠENOSTI, ODLIČNO KVALITETO
predstavlja

MINERVA radio aparat

Najboljši radio sprejem, nenadkriljiv v glasu.

RADIOVAL

Ljubljana — Dalmatinova 13
Telefon 3363.

ZA USTANOVITEV RENTABILNEGA TEKSTILNEGA
PODJETJA se išče

KAPITAL

VSI POTREBNI STROJI, POPOLNOMA NOVI,
V VREDNOSTI DIN 7.000.000 SO ŽE NA RAZ-
POLAGO.

Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Tekstilno podjetje«. 9616

Nasha neizmerno ljubljena mama, stara mama,
sestra, tašča, teta in svakinja, gospa

MARIJA STERMAN

nam je danes v 77. letu starosti umrla.
Ljubo mamino bomo spremili iz hiše žalosti, Kre-
kova cesta 23, v ponedeljek 13. t. m. ob pol 3. uri pop.
na mestno pokopališče v Celju.
Sveta maša zadušnica se bo brala v torek 14. t. m.
ob pol 7. uri zjutraj v farni cerkvi v Celju.
CELJE, dne 11. decembra 1937.

ŽALUJOČI OSTALI

Agrippa

je najmodernejši in najbolj pregledno
kartotečno knjigovodstvo
v obliki knjige.

Zastopstvo za Jugoslavijo:

M. Tičar

Ljubljana — Selenburgova ulica št. 1,
kjer dobite tudi vse trgovske knjige, pisar-
niške in tehnične potrebščine v največji
izbiri in po najnižjih cenah.

Sprejme se

sposoben orodni

ključavničar

(Schnittmacher)

samostojna moč v stroki za stavbeno okov-
je. Ponudbe s prepisi spricval in navedbo
zahtevkov je poslati na oglasni odd. »Jutra«
pod »Sposobna moč«. 9618

Naročniki »Jutra« so za-
varovani za 10.000 Din.

Samostojnega korespondenta

išče industrijsko podjetje. Pogoji: znanje stenografije, stroje-
pisja, nemščine, slovenščine in srbohrvaščine. Ponudbe na
ogl. odd. »Jutra« pod »Samostojen korespondent«. 9620

Čevljarske stroje,

ki so bili še pred kratkim v pogonu
— dobro ohranjene — odprodaja

po zelo ugodnih cenah

PETOVIA d. d. — PTUJ

Inserirajte v »Jutru«!

Ne zamudite si ogledati

krasnih izložb trgovine stekla in porcelana

Ivan Kovačič,

Maribor, Slovenska ul. 10. in Koroška c. 10.

Za Vaše drage boste tam gotovo našli najlepša božična darila
trajne vrednosti, po čudovito nizkih cenah.

ZAHVALA

vsem za iskreno sočutje, ki ste nam ga izkazali ob prerani smrti našega
srčno ljubljenega soproga, očeta, tasta, deda, strica, svaka, gospoda

IVO TOMCA

DIREKTORJA TOBAČNE TOVARNE V. POK.

Posebno globoko zahvalo pa smo dolžni zdravniku g. dr. Edvardu
Jemcu za vso njegovo požrtvovalno skrb, trud in tolažbo, ki jo je izkazal
ob vseh težkih dnevih bolezni pokojniku, mu olajšal trpljenje in po-
daljšal življenje.

Prisrčno se zahvaljujemo čč. duhovščini, uradništvu in delavstvu
tobačne tovarne, gg. oficirjem, vojaštvu in vojaški godbi za častno sprem-
stvo. Globoka zahvala tudi vsem darovalcem krasnih vencev in šopkov
ter številnim sorodnikom, prijateljem in znanem, ki so nepozabnega
pokojnika kljub slabemu vremenu spremili na njegovi zadnji poti.

Vsem, ki so kakorkoli sočustvovali z nami — tisočera hvala!
Ljubljana, Skoplje, Kosovska Mitrovica, dne 11. decembra 1937.

GLOBOKO ŽALUJOČI OSTALI

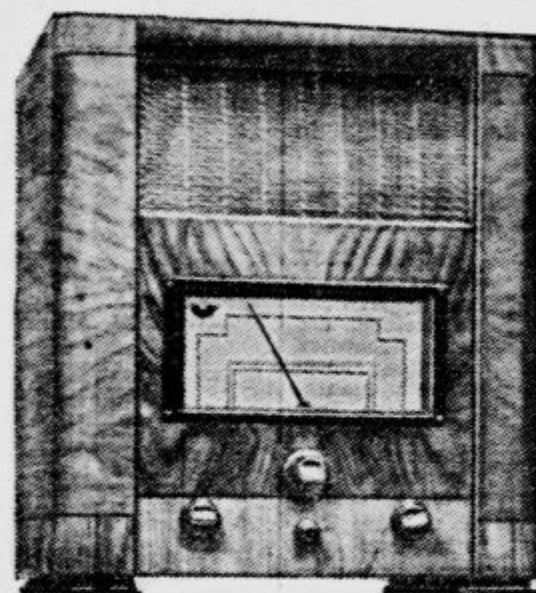
Naše 39-letne izkušnje zvočne reprodukcije znamke

HIS MASTER'S VOICE

vam nudijo najboljšje jamstvo pri nakupu ravnokar doselega najnovejšega

HIS MASTER'S VOICE in MARCONIPHONE

modela radio-aparatov za l. 1938.

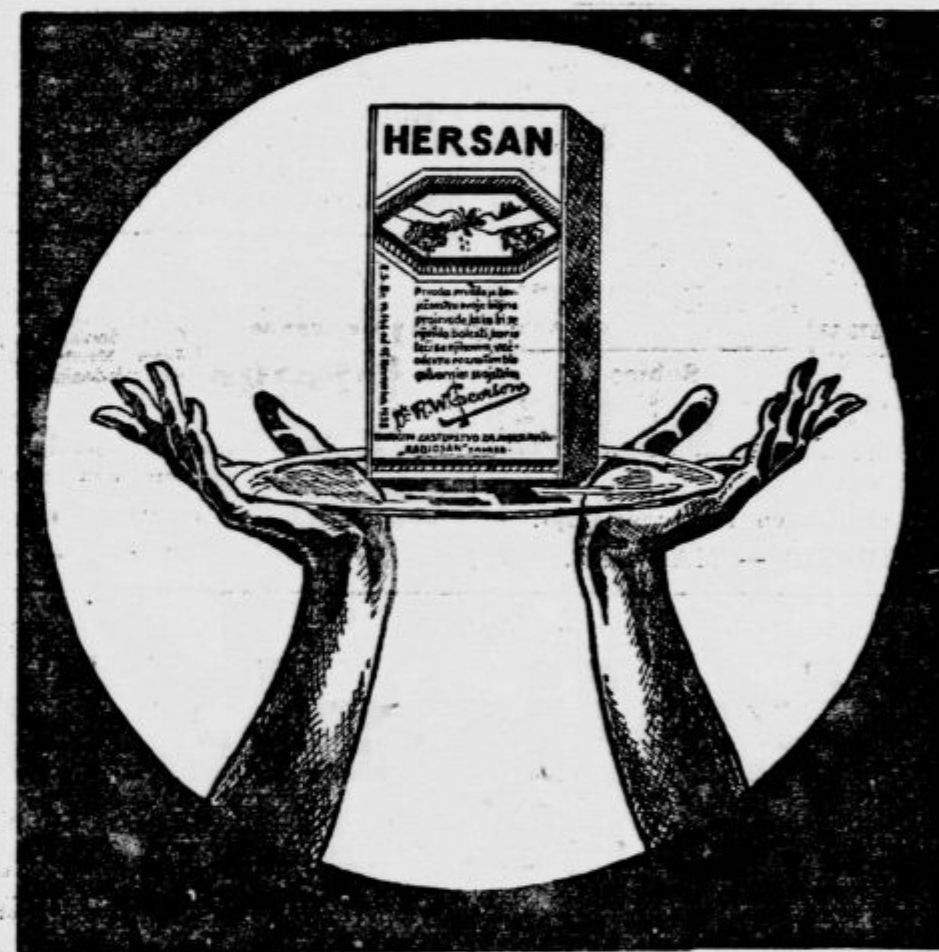

Model 499

Zahtevajte prospekte in neobvezno predvajanje od vseh strokovnih trgovin,
kakor tudi od tvorniškega skladišča za Jugoslavijo

The Gramophone Company Limited,

M. MAJSTOROVIC — ZAGREB — AMRUSEVA UL. 5.

HERSAN ČAJ

DELUJE

dobro pri obolenju želodca, jeter in ledvic. Pomaga
pri arteriosklerozi in hemoroidih.

OLAJŠUJE

muke in boli pri revmatizmu in bolečinah v kosteh

UBLAŽUJE

obolenja pri mesečnem perilu in menli.

ODSTRANJUJE

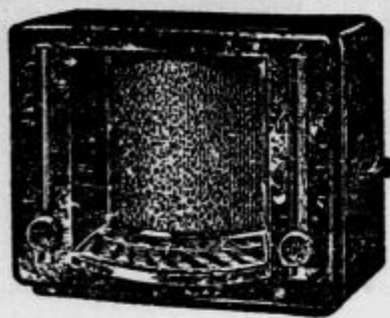
motnje debelosti in vasa dela vitke.

Reg. S. br. 19.830 1933

Dobiva se v vseh lekarnah.

UZI-K-2-NOKU-NASTOZI

4+1 cevni super

za vse valovne dolžine

Din 141— mesečno

pri PHILIPS RADIO

MATADOR II. V6 4+1 cevni superpozicijski prejemnik z oktavo regulator zvoka - osvetljena skala z izpisanimi imeni postaj - selektivnost 8 kHz - pretikalo za vse napetosti - 9 Wattna končna pentoda - 3 valovna območja: 16.7—51 m, 198—585 m, 725—2000 m.

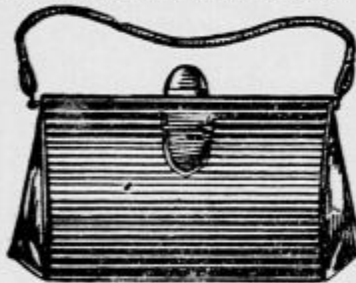
Ugoden nakup starih aparatov!

zastopstvu **H. SUTTNER**, Ljubljana
Aleksandrova 6

Praktična BOŽIČNA darila
za potovanje, za dom, za vsak dan in vsak stan priporoča

IVAN KRAVOS,
ALEKSANDROVA C. 13. TEL. 2207.

Korški ročne torbice, aktovke, šolske torbice, listnice, denarnice, tobačnice, potne necesere, manikiri, etui za šivane, za britje itd. Nahrbtnike in turnistre za plavalce, gamaše. — Vse v veliki izbiri in nizki ceni.

Vsem, kateri potujejo v Zagreb

priporočam

HOTEL MILINOV
na Jelačičevem trgu

Cene sobam znižane. V hiši najmodernejša Velika kavarna. Prvovrstna restavracija s prvovrstno kuhinjo. — Menu din 16.— in Din 20.—. Priporočam se lastnik

JOŠKO PETAN

VESELI PRAZNIKI

v mestu in na deželi

DR. OETKÉRJEVIM
pecilnim praškom

Praktična, lepa in poceni Miklavževa darila

za gospode, dame in otroke — Vam nudi v VELIKI IZBIRI

tvrdka **F. I. GORIČAR**, Ljubljana

v svojih dveh trgovinah na SV. PETRA CESTI št. 29. in 30. Od 24. novembra do 24. decembra dajemo pri vsakem nakupu nad din 50.— lep robček zastoj, ako se sklicujete na ta inšert! — V vašem interesu je, da si ogledate pri nas blago, predno kupite drugod!

Otroški vozčki najnovejših modelov

Otroške motorne in električne Po zelo nizki ceni! Ceniki franko!

Otroški pištolci najnovejših modelov

TRIBUNA F. BATJEL, LJUBLJANA, Karlovska cesta 4.
Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 24.

Razglas.

Ker so se pripetili slučaj, da je bil daljnovod poškodovan valed nepravilnega podiranja dreves v bližini električnih daljnovodov Elektrarne Fala d. d.

pozivamo vse posestnike,

ki nameravajo podirati

visoka drevesa 30 m levo in desno od daljnovodov,

da to javijo predhodno

8 dni pisмено ravnateljstvu Elektrarne Fala d. d. v Mariboru.

V slučaju pa, da posestnik ne obvesti elektrarne o nameravanem podiranju dreves in to izvrši

brez našega nadzorstva

ter bi se pri tem

povzročila škoda na daljnovodu,

je dotični posestnik v polni meri

odgovoren za nastalo škodo.

ELEKTRARNA FALA D. D.

Maribor, Vrazova ulica št. 2

Dobri prijatelji

Dobi se v boljših trgovinah.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:
F. TOMAZIČ — MARIBOR.

LE OGLASI V „JUTRU“ IMAJO NAJVEČJI USPEH!

V knjigah je, kar milijoni iščejo!

Vi vsi, ki v težkih bojih za obstanek in v velikih skrbah ne morete poslati svojih misli v čudoviti svet fantazije, se boste ob čitanju veleznimivih knjig iz „Jutrove“ knjižnice saj za kratek čas umirili in odpočili.

Na razpolago so naslednje knjige po globoko znižanih cenah:

1. *Jean de la Hire*: Lucifer, fantastični roman v šestih delih. 1924. 273 str.
2. *Maurice Leblanc*: Tigrovi zobje. Iz francoščine prevlel F. J-o. 1924. 217 str.
3. *Veridicus*: Pater Kajetan. Roman po ustnih, pisanih in tiskanih virih. 1924. 187 str.
4. *James Oliver Corwood*: Onkraj pragozda. Roman.
5. *Gustave le Rouge*: Misterija. Roman. 1925. 177 str.
6. *Oskar Hubicki*: Roman zadnjega cesarja Habsburžana.
7. *Jack London*: Roman treh src. 1926. 433 str.

Posamezne knjige: Broširane Din 8.— Vezane Din 16.— Izbira poljubna

8. *Oevre Richter Frich*: Rdeča megla. Roman. 1926. 108.
9. *Rene la Bruyere*: Hektorjev meč. Roman. 1926. 80 str.
10. *Zevacco*: Papežinja Fausta. Roman. 1927. 194 str.
11. *J. O. Corwood*: Lov za ženo. Roman. 1927. 194 str.
12. *E. G. Seliger — Brat*: Ugrabljeni milijoni. Roman ameriškega Jugoslovena. 1927. 291 str.
13. *Philips Oppenheim*: Milijonar brez denarja. Roman.
14. *Zane Grey*: Železna cesta. Roman. 1929. 219 str.
15. *Stanley Weyman*: Rdeča kokarda. Roman iz velike revolucije. 1928. 233 str.

Skupina 5 knjig: Broširane Din 35.— Vezane Din 65.— Izbira poljubna

16. *Sinclair — Gluck*: Zlati panter. Roman. 1928.
17. *Michael Zevacco*: V krempljih inkvizicije. Zgodovinski roman. 1929. 462 str.
18. *Marcel Priollet*: Seržant Diavolo. Roman. 1929. 344 str.
19. *Emerson Hough*: Možje. Roman. 1930. 210 str.
20. *Donald Keyhoe*: Gusar v oblakih. Letalski roman. 1930.
21. *Artur Bernede*: Belfegor. Pustolovski roman. 1930.
22. *Staroslav*: Gostilne v stari Ljubljani.
23. *Melik*: Do Bitolja in Ohrida.
24. *Frank Heller*: Blagajna velikega vojvode.

Skupina 10 knjig: Broširane Din 65.— Vezane Din 125.— Izbira poljubna

Nadalje nudimo našo pestro, poljudno znanstveno in zabavno tedensko revijo »Življenje in svet« v zvezkih, za kompletne knjige od prve do šeste po Din 20.— za knjigo ter francoščino za samouke po Din 30.— V navedenih cenah je upošteta tudi že poština, tako da naročniki knjig ne bodo imeli nobenih drugih izdatkov. Knjige bomo takoj odpošiljali, seveda le onim, ki bodo obenem z naročilom nakazali tudi denar.

Mladini za mal denar poln koš veselja za BOŽIČ!

Za mladino so na razpolago sledeče knjižice s številnimi slikami, ki prinesejo otrokom poln koš veselja in radosti:

25. *Prigode porednega Bobija*,
26. *Sinko Debelinko*,
27. *Prigode gospoda Kozamurnika*,
28. *Janko in Stanko*,
29. *Skok, Cmok in Jokica*,

Posamezna knjižica stane Din 10.— Iri odjemu 5 knjig Din 40.—

30. *Bratec Branko in sestrice Mica*.
31. *Sambo in Joko*,
32. *Osel gospoda Kozamurnika*,
33. *Vrtismrček in Silonoska*,
34. *Popkins*,
35. *Jelarjevi čuvaji*.

Pri odjemu vseh 11 knjig Din 90.— „Tarzan“, 2 knjigi, I. in II. del, stane sedaj samo Din 30.—

Cenjene naročnike knjig prosimo, da točno izpolnijo naročilnice, zlasti naj točno vpišejo številke knjig, ki jih naročijo in jasno čitljiv naslov. Važno je, da obenem, ko nam bodo vposlali naročilnice, že tudi nakažejo po pošti odpadajoči iznos, da bomo mogli knjige hitro in točno razpošiljati. Naročilnice je v kuverti poslati na naslov: Upravništvo »Jutra« v Ljubljani, Knafljeva ul. 8.

Vse knjige se dobijo tudi v Tiskovni zadrugi, v Ljubljani, Šelenburgova ulica 3.

Upravništvo „JUTRA“

v Ljubljani

Podpisani naročim sledeče knjige:

(navedite samo številke knjig)

Din

Vam obenem nakažem po poštni položnici, na pošt. ček. račun v Ljubljani, št. 11842.

Knjige pošljite na naslov: